

ΠΑΚΟΕ

ΟΙΚΟ νομία

για το
Περιβάλλον

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΓΙΑ ■ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ ■ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ■ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ■ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ ΚΑΙ ΝΕΡΟ 15 & 22 ΜΑΡΤΙΟΥ, ΔΥΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΤΡΟΠΗΣ

► ΣΕΛ. 3-16

ΑΜΑΛΘΕΙΑ: Η ΚΑΤΣΙΚΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣΑ!

► ΣΕΛ. 21

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

► ΣΕΛ. 23

Η «μάστιγα» της παιδικής παχυσαρκίας

► ΣΕΛ. 24

ΤΟ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ ΣΤΗΝ ΒΟΡΕΙΑ ΕΥΒΟΙΑ

► ΣΕΛ. 26

**ΤΟ ΠΑΚΟΕ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΟΥ**
ΒΟΗΘΗΣΕ ΤΟ ΝΑ ΣΕ ΕΝΗΜΕΡΩΝΕΙ ΣΩΣΤΑ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΑ

edi
to
rial

Του Παναγιώτη Χριστοδουλάκη

ΔΥΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΕΣ ΗΜΕΡΕΣ ΜΕ ΣΗΜΑΣΙΑ

15 ΜΑΡΤΙΟΥ:

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΟΙ ΑΝΑΓΚΕΣ επιβιώσεως του ανθρωπογενούς οικοσυστήματος δημιούργησαν ένα ατομικό ον που βαφτίστηκε καταναλωτής, δηλαδή ο άνθρωπος που πολλές φορές σπαταλά τους φυσικούς πόρους όχι απλώς για να επιβιώσει αλλά και για να ζει «δήθεν πλουσιοπάροχα», χωρίς να σκέπτεται το μέλλον της γήινης ανθρωπότητας.

Έτσι έβαλαν μία ημέρα του χρόνου, την 15η Μαρτίου, για να μας θυμίζει ότι πρέπει να περιορίσουμε την σπατάλη και να εφαρμόζουμε, όσο μας το επιτρέπουν οι παραπλανητικές διαφημίσεις και τα δήθεν «προγράμματα προσφορών» τα δικαιώματά μας που συνοψίζονται στις εξής σημαντικές λέξεις:

Το δικαίωμα στο νερό και την υγιεινή, στην ασφάλεια, στην πληροφόρηση, στην πληροφόρηση, στην επιλογή, στην εκπροσώπηση, στην αποζημίωση, στην εκπαίδευση και στην προστασία του περιβάλλοντος.

Το ΠΑΚΟΕ πιστεύει ότι εάν ο καθένας από εμάς προσπαθήσει κάθε μέρα να θυμάται, λίγο, μία από τις παραπάνω λέξεις-δικαιώματά μας -γιατί ΟΛΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ, τότε σίγουρα η ποιότητα της ζωής μας θα γίνει καλύτερη.

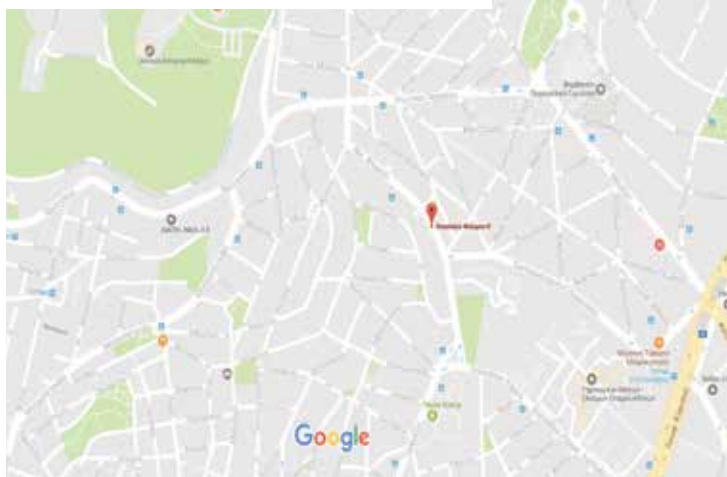
22 ΜΑΡΤΙΟΥ:

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ

Η ΖΩΗ γεννήθηκε στο νερό, που έχει ποικιλοτρόπως θεσπισθεί ως κοινωνικό αγαθό. Δυστυχώς, αφ' ενός η έλλειψή του και αφ' ετέρου η κακή ποιότητά του από τις βίαιες ανθρώπινες παρεμβάσεις, έχουν δημιουργήσει ένα παγκόσμιο πρόβλημα, που πολλοί επιστήμονες και πολιτικοί αναλυτές πιστεύουν ότι οδεύουμε σε έναν τρίτο παγκόσμιο πόλεμο, με αφορμή το νερό.

Το ΠΑΚΟΕ, με την ευκαιρία της ημέρας αυτής, οργανώνει εκδηλώσεις στην πλατεία Κλαυθμώνος με διάφορα δρώμενα, όπως περιγράφονται πιο κάτω στο περιοδικό αυτό, και θα διανείμει πολλές χιλιάδες 16σέλιδα έντυπα, την ημέρα αυτή.

Η διεύθυνσή μας είναι: Νικολάου Φλώρου 8, Νέα Φιλοθέη

Ενώστε
τη φωνή
σας μαζί
μας

ΓΡΑΦΤΕΙΤΕ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

Επικοινωνία:

www.pakoe.gr

ή στα τηλέφωνα

210 810 0804,

210 810 0805

ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΟΥΜΕ

45 χρόνια αποκαλύψεις και συγκρούσεις

16 ΙΟΥΝΙΟΥ 1979

Μια ομάδα επιστημόνων ανησυχεί για τα προβλήματα που δημιουργεί η ταχεία και απρογραμματισμένη ανάπτυξη του τόπου και αποφασίζει να ιδρύσει τον πρώτο αδέσμευτο δυναμικό κοινωνικό φορέα, δίνοντάς του το όνομα ΠΑΚΟΕ (Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών).

ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΠΟΥ ΞΕΣΗΚΩΣΑΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΦΟΣ.

Οι δικές μας μετρήσεις τροφοδότησαν τα πρωτοσέλιδα του αθηναϊκού Τύπου.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΜΕΙΣ ΜΕ ΤΙΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ που ήρθαμε σε ρήξη επειδή επιλέξαμε να παράγουμε σε πιστοποιημένα εργαστήρια τα δικά μας πρωτογενή στοιχεία και να τα αντιπαραθέτουμε στα καμουφλαρισμένα στοιχεία της εκάστοτε κυβερνητικής κοιμητικής μηχανής.

ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΝΑΣ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΣ ιδιωτικός οργανισμός που λάβαρό του έχει κάνει την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης απέναντι σε κάθε είδους έγκλημα. Και όχι μόνο οικολογικό.

45 ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΥΜΕ τα εγκλή-

ματα κατά του περιβάλλοντος. Τώρα πια δεν θα περιοριζόμαστε σε μετρήσεις ρύπανσης, διαχείρισης δασών, απόβλητα, τοξικές ουσίες και εφαρμογές εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Θα υψώνουμε τη φωνή μας απέναντι σε κάθε είδους ανομία. Και μέσα από την εφημερίδα μας και μέσα από εκστρατείες ενημέρωσης και μέσα από δελτία Τύπου και μέσα από ραδιοφωνικές ή τηλεοπτικές εκπομπές. **ΓΙΑΤΙ ΑΞΙΖΟΥΜΕ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ.**

οικο για το
νομία Περιβάλλον

Εκδότης: ΠΑΚΟΕ

Ιδιοκτήτης - Διευθυντής:

Παναγιώτης Χριστοδουλάκης

Έρευνες: Μαρία Παπαδοπούλου, Μαρία Σοφού

Επιμέλεια κειμένων - Διορθώσεις:

Αμαλία Κουμπούρα

Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Παναγιώτης Χριστοδουλάκης -

Χημικός - Γεωλόγος Ph.D - Πανεπιστημιακός.

Αντιπρόεδρος: Μύρωνας, Φασουλάκης -

Αγγειοχειρουργός

Αντιπρόεδρος: Μαρία Παπαδοπούλου -

Δρ. Βιολογίας

Γενική Γραμματέας: Μαρία Σοφού

Χημικός

Ειδική Γραμματέας: Ναταλία Χριστοδουλάκη -

Υγιεινολόγος

Νομικοί Σύμβουλοι:

Νίκος Κωνσταντόπουλος, Περικλής Σταυριανάκης,

Νίκος Διαλυνάς, Δημήτρης Φιλιππούλου,

Αναστασία Ρεκλείτη

Κεντρικά Γραφεία:

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα

Τηλέφωνα: 210 810 0804

210 810 0805

210 723 0505

Fax: 210 810 1609

Email

pakoe@pakoe.gr,

okonomia@pakoe.gr, oikoen@pakoe.gr

kekpakoe@pakoe.gr,

oikosystema@pakoe.gr,

Website

www.pakoe.gr

Ετήσια συνδρομή: Φυσικά πρόσωπα 70€

Φοιτητές - Μαθητές - Σπουδαστές: 35 €

Οργανισμοί, Επιχειρήσεις: 200€ - 10.000€

**ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22/03/2024**

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελληνίου Κέντρου Οικολογικών Ερευνών (ΠΑ.Κ.Ο.Ε) και η Διεύθυνση του Skywalker σας προσκαλούν στις εκδηλώσεις για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού, που θα γίνουν την Παρασκευή 22 Μαρτίου στην Πλατεία Κλαυθμώνος.

Για το Δ.Σ. του ΠΑΚΟΕ. Ο πρόεδρος: Παναγιώτης Χριστοδουλάκης, Η Γενική Γραμματέας: Μαρία Σοφού,
Για την Διεύθυνση του Skywalker, ο Διευθυντής: Δημήτρης Φυντάνης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 22/03/2024

A. ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ - ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ (10:00-19:30)

1. Περίπτερο: Γραμματεία – Ενημέρωση

Σ' αυτό το περίπτερο με έντυπο υλικό, οπτικοακουστικά videos και αφίσες, οι εθελοντές -συνεργάτες του ΠΑ.Κ.Ο.Ε. θα ενημερώσουν τους μικρούς και μεγάλους μας φίλους.

2. Περίπτερο:

- Επίδειξη και λειτουργία επιστημονικών οργάνων μέτρησης παραμέτρων ποιότητας νερών από ειδικούς επιστήμονες.
- Ιστορία του νερού και οι διαδρομές του στην Ελλάδα.
- Τεχνολογία νερού με μεθόδους απορρύπανσης, αποσκλήρυνσης και αφαλάτωσης.

3. Περίπτερο: Δημιουργία- Κατασκευή, από τους μικρούς μαθητές παρτεριού (λαχανόκηπος), όπου τα παιδιά θα φυτεύουν διάφορα λαχανικά.

4. Περίπτερο Skywalker: Ξάδερφος Skywalker. Ό,τι σου λείπει για να βρεις δουλειά

B. ΟΜΙΛΙΕΣ - ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

17:00 – 19:00: Απογευματινές ομιλίες – συζήτηση με ειδικούς επιστήμονες.

1. 17:00 – 17:15: Χαιρετισμοί από εκπροσώπους Φορέων

2. 17:15 – 17:25: Αναστασία Ρεκλείτη, Νομική Σύμβουλος του ΠΑΚΟΕ

«Το δίκαιο του νερού»

3. 17:25 – 17:40 Μαρία Σοφού, Χημικός

«Οι δράσεις του ΠΑΚΟΕ για το Νερό την διετία 2022- 2023»

17:40 – 18:00: Συζήτηση

4. 18:00 – 18:20 Μαρία Παπαδοπούλου, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, Μικροβιολόγος

«Μικρόβια και νερό»

5. 18:20 - 18:45 Παναγιώτης Χριστοδουλάκης, Πανεπιστημιακός, Πρόεδρος ΔΣ ΠΑΚΟΕ

«Οι επιπτώσεις της κακής ποιότητας νερού στην υγεία και το περιβάλλον»

18:45 – 19:00: Συζήτηση

Γ. ΑΠΟΝΟΜΗ- ΜΑΥΡΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

19:00 – 19:30: Θα απονεμηθούν πέντε (5) «Μαύρα» βραβεία σε φορείς του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα, για τη μη ορθολογιστική διαχείριση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και συγκεκριμένα:

1. Στον **Κωνσταντίνο Αγοραστό**, Πρώην Περιφερειάρχη Θεσσαλίας με αφορμή την εγκληματική αδιαφορία και παράβαση καθήκοντος για τις πλημυρικές καταστροφές στον Θεσσαλικό κάμπο τον Σεπτέμβριο του 2023.

2. Στην **Ιωάννα Κριεκούκη**, Πρώην Δήμαρχο Μάνδρας με αφορμή τις παραλείψεις για τις καταστροφές του 2017 και τους 23 Νεκρούς

3. Στο **Πράσινο Ταμείο** με αφορμή τις κατευθυνόμενες επιλογές στα προγράμματα του, ξεπερνώντας τα βασικά προβλήματα των περιοχών – **Πρόταση ΠΑΚΟΕ για τον Καθαρισμό του Σαρανταπόταμου**

4. Στον **Χάρη Σαχίνη**, Διευθύνοντα σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ με αφορμή τις παραλείψεις και την έκθεση σε κίνδυνο εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών της Αττικής για τη μη σωστή αποθήκευση και διαχείριση των τοξικών αποβλήτων που προκύπτουν από τις επισκευές διαφόρων έργων της ΕΥΔΑΠ.

5. Στον **Γρηγόρη Κωνσταντέλλο**, Δήμαρχο Βάρης Βούλας Βουλιαγμένης με αφορμή την εγκληματική του αδιαφορία του στο Ρέμα του Κόρμπι, στην παράνομη και άσκοπη κοπή 1200 δένδρων, για την κατασκευή της μαρίνας και την καταστροφή του βυθού της με την εξαφάνιση της Ποσειδωνίας.

Δ. ΜΟΥΣΙΚΟΧΟΡΕΥΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

19:30 – 22:30: Θα παρουσιαστεί ένα μικρό μουσικό πρόγραμμα και ένα ωριαίο χορευτικό πρόγραμμα από ελληνικά συγκροτήματα.

19:30 – 19:50 CodaSicks

20:10: - 20:40 ΕΞΩ ΦΡΕΝΩΝ

21:00 - 21:30 Nostra Musica

21:50 - 22: 20 Last Laugh Lane

Νερό αγαθό σε ανεπάρκεια ΟΙ ΥΠΟΓΕΙΟΙ ΥΔΡΟΦΟΡΕΙΣ ΕΞΑΝΤΛΟΥΝΤΑΙ

Στις 22 Δεκεμβρίου του 1992 η Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ καθιέρωσε την 22α Μαρτίου ως Παγκόσμια Ημέρα Νερού. Ουσιαστικά επισφράγισε την απόφαση της Συνδιάσκεψης του ΟΗΕ σχετικά με το περιβάλλον και την ανάπτυξη που είχε γίνει νωρίτερα στο Ρίο Ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας. Από το 1992 έως σήμερα, όμως, δυστυχώς μένουμε μόνο στους εορτασμούς. Το μόνο βήμα που έχει γίνει είναι πως όλοι αναγνωρίζουν το μεγάλο πρόβλημα. Ότι το νερό είναι ένα αγαθό σε ανεπάρκεια.

Αυτό που το ΠΑ.Κ.Ο.Ε φωνάζει από την ίδρυσή του, το 1979, που το αποδεικνύει κάθε φορά με τις επιστημονικές μετρήσεις και μελέτες, σήμερα το παραδέχονται όλοι. Θυμίζουμε ότι στο περσινό μήνυμά του για την Παγκόσμια Ημέρα Νερού, ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ **Αντόνιο Γκουτέρες** είχε δηλώσει: «**Η ζήτηση της ανθρωπότητας για νερό μεγαλώνει. Η πίεση στους υδάτινους πόρους αυξάνεται λόγω της υπερχρήσης, της ρύπανσης και της κλιματικής αλλαγής. Οι ξηρασίες και οι καύσωνες γίνονται όλο και πιο έντονοι και συχνότεροι. Η άνοδος του επιπέδου της θάλασσας οδηγεί στην διείσδυση αλμυρού νερού σε παράκτιους υδροφόρους ορίζοντες. Οι υπόγειοι υδροφόροι εξαντλούνται. Σε πολλά μέρη, απλά δεν γνωρίζουμε πόσο από αυτόν τον πολύτιμο πόρο μπορεί να υπάρχει. Πρέπει να βελτιώσουμε την εξερεύνηση, την παρακολούθηση και την ανάλυση των υπόγειων πόρων για την προστασία και την καλύτερη διαχείρισή τους και να συμβάλλουμε στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης**».

Η Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Νερό παρέχει μια αποφασιστική ευκαιρία για την προώθηση της δράσης για το νερό με σκοπό την βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ώρα της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών έφτασε και θα γίνει στο διάστημα 22-24 Μαρτίου με κεντρικό στόχο να «καταλήξει σε μια τολμηρή Ατζέντα Δράσης για το Νερό», όπως είπε προσφάτως ο κ. Γκουτέρες.

Επιστρέφουμε, όμως, πάλι στην περσινή Παγκόσμια Ημέρα Νερού. Ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας Κώστας Σκρέκας υποστηρίζει: «Ας είναι η σημερινή Παγκόσμια Ημέρα Νερού, ημέρα ευαισθητοποίησης απέναντι στην εξοικονόμηση και την ορθολογική χρήση του πιο πολύτιμου πόρου στον πλανήτη μας. Η Κυβέρνηση με οργανωμένο σχέδιο δράσης, δι-

ασφαλίζει τους υδάτινους πόρους και την προστασία τους από την κλιματική κρίση».

Ποιο, όμως, είναι το οργανωμένο σχέδιο, όταν από το 2020 και έπειτα το ΠΑ.Κ.Ο.Ε έχει καταγγείλει με αποδεδειγμένα στοιχεία, με πιστοποιημένες έρευνες ότι τα βοθρολύματα πνίγουν το Ναύπλιο, το Άργος, την Άνδρο, το Κιάτο και πολλές άλλες περιοχές; Τι απαντά για όλα αυτά ο αρμόδιος Υπουργός;

Η αλήθεια για το πόσιμο νερό **2.5 ΔΙΣΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΖΟΥΝ ΧΩΡΙΣ ΑΣΦΑΛΕΣ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ**

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε πρώτο κατέδειξε την ανεπάρκεια του νερού σε δύο ημερίδες το Μάρτιο του 2009 και τον Μάρτιο του 2010. Η τελευταία έκθεση του ΟΗΕ (2022) το επιβεβαίωσε. Στην έκθεση αναφέρονταν τα εξής:

- 2.5 δισεκατομμύρια άνθρωποι ζουν χωρίς ασφαλές νερό στο σπίτι.
- Ένα στα τέσσερα δημοτικά σχολεία δεν έχουν πόσιμο νερό με τους μαθητές να χρησιμοποιούν μη ασφαλείς πηγές ή να διψούν.
- Περισσότερα από 700 παιδιά κάτω των πέντε ετών πεθαίνουν κάθε μέρα από διάρροια που συνδέεται με το μη ασφαλές νερό και την κακή υγιεινή.
- Το 80% των ανθρώπων που χρησιμοποιούν μη ασφαλείς πηγές ύδατος ζουν σε αγροτικές περιοχές.
- Οι γυναίκες και τα κορίτσια είναι υπεύθυνα για τη συλλογή νερού σε οκτώ στα δέκα νοικοκυριά, που δεν διαθέτουν νερό στο σπίτι τους.
- Πάνω από 800 γυναίκες πεθαίνουν κάθε μέρα από επιπλοκές κατά την εγκυμοσύνη και τον τοκετό, εξαιτίας της κακής ποιότητας του νερού.
- Για τα 68,5 εκατομμύρια άτομα που έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τις εστίες τους, η πρόσβαση σε ασφαλείς υπηρεσίες ύδρευσης είναι ιδιαίτερα προβληματική.
- Περίπου 159 εκατομμύρια άνθρωποι συλλέγουν το πόσιμο νερό τους από τα επιφανειακά ύδατα, όπως λιμνούλες και ρυάκια.
- Περίπου 4 δισεκατομμύρια άνθρωποι - σχεδόν τα δύο τρίτα του παγκόσμιου πληθυσμού - βιώνουν έντονα την έλλειψη νερού για τουλάχιστον ένα μήνα του έτους.
- 700 εκατομμύρια άνθρωποι θα μπορούσαν να μεταναστεύσουν λόγω έντονης λειψυδρίας έως το 2030.
- Οι πιο πλούσιοι λαμβάνουν γενικά υψηλά επίπεδα υπηρεσιών ύδατος με συχνά πολύ χαμηλό κόστος, ενώ οι φτωχοί καταβάλλουν πολύ υψηλότερη τιμή για μια υπηρεσία παρόμοιας ή μικρότερης ποιότητας.

Το ψήφισμα του Ευρωκοινοβουλίου για το νερό **ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΑΓΑΘΟ ΚΑΙ ΟΧΙ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑ**

Τον Σεπτέμβριο του 2022 σε ψήφισμα το Ευρωκοινοβούλιο πήρε τις εξής αποφάσεις:

- επαναβεβαιώνει ότι η πρόσβαση σε ασφαλές, καθαρό, προσβάσιμο και οικονομικά προσιτό νερό και αποχέτευση είναι ζωτικής σημασίας επιταγή και θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, όπως υπενθυμίζεται στο ψήφισμα 64/292 της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 28ης Ιουλίου 2010·
- σημειώνει ότι η πρόσβαση στο νερό είναι άρρηκτα συνδε-

δεμένη με την υγεία και την εκπαίδευση, ιδίως για τις γυναίκες, καθώς και με την προστασία και την αποκατάσταση των οικοσυστημάτων που σχετίζονται με το νερό, και συνδέεται επίσης με την πρόσβαση στη γη, τα δικαιώματα έγγχειας ιδιοκτησίας, τα οποία πρέπει να είναι εκτελεστά στο δικαστήριο, και την επισιτιστική ασφάλεια, καθώς και την πρόσβαση στην ενέργεια και την ασφάλεια·

- τονίζει ότι η βελτίωση της ύδρευσης και της αποχέτευσης, καθώς και η καλύτερη διαχείριση των υδάτινων πόρων, μπορεί να τονώσει τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη των χωρών και να συμβάλει σημαντικά στη μείωση της φτώχειας·

- τονίζει ότι το νερό πρέπει να θεωρείται παγκόσμιο δημόσιο αγαθό, και όχι εμπόρευμα·

- καλεί την ΕΕ να συνεχίσει να εργάζεται για ασφαλές πόσιμο νερό και αποχέτευση, και να είναι σε θέση όλες οι χώρες να επιτύχουν όλες τις επιδιώξεις στο πλαίσιο του στόχου αυτού έως το 2030 χωρίς διακρίσεις, εξαλείφοντας παράλληλα τις ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση στο νερό που πλήττουν ευάλωτες και περιθωριοποιημένες ομάδες·

- εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι η πρόσβαση σε πόσιμο νερό και αποχέτευση —είτε λόγω λειψυδρίας και ρύπανσης είτε λόγω έλλειψης επαρκών υποδομών και κακής διακυβέρνησης— είναι σημαντικά περιορισμένη στις αναπτυσσόμενες χώρες (μόνο ένα άτομο στα δύο έχει πρόσβαση) και εξαιρετικά περιορισμένη στην υποσαχάρια Αφρική (μόνο ένα άτομο στα οκτώ στις αγροτικές περιοχές)·

- τονίζει ότι ο ταχέως πολλαπλασιαζόμενος πληθυσμός της Αφρικής και το μεταβαλλόμενο αστικό περιβάλλον, απαιτούν να αναληφθούν επείγουσες δράσεις ώστε να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα των υδάτων· επισημαίνει τις βαθιές ανισότητες όσον αφορά την πρόσβαση σε βασικές υποδομές, καθώς οι φτωχοί αστικοί πληθυσμοί είναι που επωμίζονται δυσανάλογα τις σχετικές με το νερό επιβαρύνσεις·

- τονίζει την έλλειψη χρηματοδότησης και δημόσιων επενδύσεων σε υδατικές και βιώσιμες υποδομές στις αναπτυσσόμενες χώρες· καλεί τα κράτη μέλη και τις διεθνείς οργανώσεις να παράσχουν χρηματοδοτικούς πόρους, ώστε να συμβάλλουν στην ανάπτυξη ικανοτήτων και τη μεταφορά τεχνολογίας στις αναπτυσσόμενες χώρες, με σκοπό να παρέχονται ασφαλές, καθαρό, προσβάσιμο και οικονομικά προσιτό πόσιμο νερό και υπηρεσίες υγιεινής και αποχέτευσης για όλους, ιδίως για τους πλέον ευάλωτους·

- ζητεί να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις γυναίκες και τα κορίτσια στις αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς συχνά αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα εμπόδια όσον αφορά την πρόσβαση στην ύδρευση και την αποχέτευση, καθώς οι περισσότερες από αυτές είναι επιφορτισμένες με το καθήκον της παροχής νερού, αντί να πηγαίνουν στο σχολείο, και εξ'άλλου αναγκάζονται να φεύγουν από το σχολείο όταν δεν υπάρχει πρόσβαση σε κατάλληλες τουαλέτες·

- τονίζει ότι η έλλειψη πρόσβασης σε νερό μπορεί να παρεμποδίσει σημαντικά τα δικαιώματα των γυναικών και των κοριτσιών στην εκπαίδευση, την υγεία, την αξιοπρέπεια, τη διατροφή και την ασφάλεια, καθώς και την πολιτική και οικονομική συμμετοχή τους· καλεί την ΕΕ να στηρίξει τις γυναίκες, συμπεριλαμβανομένων όσων ανήκουν σε μειονότητες που υφίστανται διακρίσεις, στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους στο νερό και να διασφαλίσει τη συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με έργα που συνδέονται με την πρόσβαση στο νερό·

- υπενθυμίζει ότι η πρόσβαση σε ασφαλείς και βελτιωμένες πηγές νερού είναι ζωτικής σημασίας για τα παιδιά που διατρέχουν ιδιαίτερο κίνδυνο όταν εκτίθενται σε έλλειψη υγιεινής, υποσιτισμό και υδατογενή νοσήματα·

- καλεί την ΕΕ, σύμφωνα με τις αρχές δράσης που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την προ-

στασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να διασφαλίσει την προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον τομέα του περιβάλλοντος, ιδίως των αυτοχθόνων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων έγγχειας ιδιοκτησίας, οι οποίοι μπορούν να τεθούν σε κίνδυνο, να υποστούν διακρίσεις, να διωχθούν, να ποινικοποιηθούν και να χάσουν τη ζωή τους, και των οποίων ο ρόλος μπορεί να είναι ουσιώδης όσον αφορά την πρόσβαση στο νερό στις αναπτυσσόμενες χώρες·

Το νερό στην Ελλάδα

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΣΙΜΟ ΝΕΡΟ

- 2 εκατομμύρια Έλληνες πίνουν επικίνδυνο νερό για την υγεία τους. Έρευνες του ΠΑ.Κ.Ο.Ε και άλλων φορέων έδειξαν ότι το αρσενικό, το αντιμόνιο, το εξασθενές χρώμιο, παράγωγα χλωρίου, σίδηρος, αμμόνιο, νιτρώδη άλατα και άλλα επικίνδυνα χημικά συστατικά βρίσκονται στο νερό «ανθρώπινης κατανάλωσης» πολλών Δήμων και ο εκάστοτε «αρμόδιος» δεν δίνει καμμία σημασία.

- Η άδεια της ΛΑΡΚΟ για τα απόβλητά της δεν ανακλήθηκε παρά την εδώ και τρία χρόνια λήξη της σχετικής παράτασης.

- Στα ποτάμια της χώρας από μέτρια ως κακή η κατάστασή τους σε ποσοστό 64%.

- 18% της επικράτειας έχει χωριστεί σε ζώνες νιτρορύπανσης (Κάμπος Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Πέλλας, Θεσσαλικός Κάμπος, Κωπαΐδα, λεκάνη Στρυμόνα, Έβρος) και ήδη επιβάλλονται πρόστιμα για αυτήν.

- Πέρα όμως από τα επικίνδυνα συστατικά που φτάνουν στον υδροφόρο ορίζοντα εξ'ατίας βιομηχανικών και αγρο-

τικών χρήσεων, στην Ελλάδα υπάρχει εντονότατο πρόβλημα με το, σε μεγάλο βαθμό κατεστραμμένο και πεπαλαιωμένο δίκτυο της ΕΥΔΑΠ. Οι σωλήνες είναι κατασκευασμένες από αμιάντο, ένα υλικό απαγορευμένο πια και κατηγορούμενο για καρκινογενέσεις. Το δίκτυο αυτό φτάνει τα 7000 χλμ. και είναι κυρίως κατασκευασμένο από αμιαντοσωλήνες (περίπου το 50%) και χρήζει άμεσης αντικατάστασης.

- Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε μετά από μετρήσεις ανέδειξε έντονα προβλήματα μικροβιακής μόλυνσης του νερού, ειδικά στα σημεία όπου γίνεται ανάμιξη νερού κάποιας πηγής που εκμεταλλεύεται ιδιότης με νερό της ΕΥΔΑΠ και σε περιοχές με πηγές και γεωτρήσεις, που με τους βόθρους δημιούργησαν κοκτέιλ βοθρολυμάτων.

- Τα δε φίλτρα που υποτίθεται ότι λύνουν τα προβλήματα, σε πολλές περιπτώσεις δημιουργούν μεγαλύτερο (ιδιαίτερα σε μικρόβια).

- Σχεδόν 2.400 κυβικά μέτρα νερού τον χρόνο αναλογούν στην κατανάλωση κάθε κατοίκου της Ελλάδας, όταν ο αντίστοιχος παγκόσμιος μέσος όρος είναι 1.240 κυβικά μέτρα. Η υπερκατανάλωση είναι πηγή έλλειψης παιδείας και οικολογικής συνείδησης.

- 2^η η Ελλάδα παγκοσμίως στη κατανάλωση πόσιμου νερού πίσω μόνο από τις Η.Π.Α.

- Το 86% του νερού που καταναλώνεται σήμερα στην Ελλάδα αφορά την άδρευση, το 11% την ύδρευση, και το 3% καλύπτει ανάγκες της βιομηχανίας.

- Το 60% του νερού που αντλείται στην Ελλάδα από λίμνες, και ποτάμια χάνεται λόγω απωλειών από το δίκτυο μεταφοράς του.

- Οφείλουμε όμως να δεχθούμε ότι συγκριτικά με άλλες χώρες και πόλεις το νερό της ΕΥΔΑΠ υπερτερεί.

- Η ολοκληρωμένη, ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση πρέπει να είναι δημόσια.

- Η στοχευμένη τιμολογιακή πολιτική χρέωσης των υδατικών πόρων για όλες τις χρήσεις, πρέπει να επιτρέπει την ελεύθερη πρόσβαση σε όλους, να συμβάλει στην επίτευξη των βιώσιμων στόχων και της καλής οικολογικής κατάστασης.

- Μεταφορά της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ στο νέο ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ.

- ΥΠΕΡΤΑΜΕΙΟ σημαίνει ιδιωτικοποίηση και όχι αξιοποίηση.

- Η κοστολόγηση των υπηρεσιών ύδατος θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής του νερού.

- Ανορθόδοξη η θέσπιση ενιαίων κανόνων τιμολόγησης σε επίπεδο υδατικού διαμερίσματος. Πρέπει επί τέλους να λειτουργήσει το μητρώο των γεωτρήσεων. Έπειτα, για το ΠΑ.Κ.Ο.Ε το νερό είναι δημόσιο κοινωνικό αγαθό.

- Μη σαφή κριτήρια για τον υπολογισμό του κόστους άντλησης, άρδευσης και ύδρευσης νερού. Οι κοινοί κανόνες τιμολόγησης του νερού οδηγούν σε αδικίες.

- Η αύξηση του κόστους νερού σημαίνει αύξηση του κόστους αγροτικής παραγωγής, περισσότερα έξοδα για τους παραγωγούς.

- Σε γαλλικές εταιρείες το νερό της Θεσσαλονίκης.

- Το 98% των πολιτών αντιδρούν στην ιδιωτικοποίησή της.

- Το πόσιμο νερό στους Δελφούς ξεπέρασε τα όρια σε παθογόνα μικρόβια (κολοβακτηριοειδή, E.Coli, εντερόκοκκοι). Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε συμφωνεί με το αποτέλεσμα και κρίνει το νερό ακατάλληλο για ανθρώπινη χρήση.

- Πρόβλημα στο πόσιμο νερό στο Πόρτο Γερμενό. Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε έχει δημοσιεύσει τα αποτελέσματα των χημικών – μικροβιολογικών αναλύσεων, που δείχνουν την ακαταλληλότητα του νερού.

ΝΙΤΡΙΚΑ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε το 2022-23 έχει πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα 71 έρευνες – μελέτες όπου έχει διαπιστώσει ότι σε σαράντα (42) περιοχές στην Ελλάδα οι συγκεντρώσεις νιτρικών και φωσφορικών είναι 30-20% πιο υψηλές από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια. Μάλιστα πρόσφατα διαπιστώθηκε ότι σε περιοχές του Άργους – Ναυπλίου, στην Εύβοια και στα Οινόφυτα, το πρόβλημα είναι μεγάλο.

Στην πλέον πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα νιτρικά, που δημοσιεύθηκε στις 4 Μαΐου του 2018, αναφέρεται πως «περίσσεια νιτρικών σε πόσιμα ύδατα μπορεί να έχει επιπτώσεις στην υγεία, συγκεκριμένα την πρόκληση μεθαιμοσφαιριναιμίας που εμποδίζει την κανονική μεταφορά οξυγόνου από το αίμα στους ιστούς, με αποτέλεσμα να προκαλεί κυάνωση και, σε υψηλότερες συγκεντρώσεις ασφυξία που μπορεί να αποδειχθεί θανάσιμη για τα βρέφη».

Δυστυχώς, η олиγορία των ελληνικών κυβερνήσεων όσον αφορά την αντιμετώπιση του προβλήματος έχει ως αποτέλεσμα το νερό που ρέει από τις βρύσες σε χιλιάδες κατοικίες να υπερβαίνει τα ασφαλή όρια κατανάλωσης.

Τους κινδύνους από τα νιτρικά στο νερό, όμως, επισημαίνουν και ορισμένοι από τους πιο έγκριτους Έλληνες επιστήμονες του τομέα της ασφάλειας των τροφίμων. «Στο πόσιμο νερό κανονικά δεν θα έπρεπε να υπάρχουν καθόλου νιτρικά, τα οποία αποτελούν επιμολυντές του νερού. Δυστυχώς, έχουν δυσμενή δράση και σε βρέφη μπορεί να δημιουργήσουν αντιδράσεις, προκαλώντας μια μορφή βιοχημικής αναιμίας», έχει πει ο πρόεδρος του ΕΦΕΤ και καθηγητής στο Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αντώνης Ζαμπέλας.

«Θα πρέπει να υπάρξει μεγάλη προσοχή ειδικά σε βρέφη, τα οποία πίνουν γάλα που παρασκευάζεται από βρεφική φόρμουλα και νερό», τονίζει ο Δημήτρης Λουτράδης, καθηγητής Μαιευτικής και Γυναικολογίας στο ΕΚΠΑ. «Αν υπάρχουν στο νερό σε μεγάλη ποσότητα, τότε μπορεί να πειράξουν τον θυρεοειδή του παιδιού ή να προκαλέσουν άλλα προβλήματα στους πνεύμονες», προσθέτει ο καθηγητής.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑ.Κ.Ο.Ε. ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 2018-2024 ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΕΡΩΝ

- Ποιοτική και ποσοτική ανάλυση για την ποιότητα και υγιεινή του νερού του δικτύου ύδρευσης σε 70 σχολεία της Αττικής και 30 πόλεις της Ελλάδας.
- Δημοσίευση άρθρων σχετικών με την επίπτωση από την ρύπανση των θαλασσών στη διατροφική αλυσίδα και, τελικά, στην υγεία των ανθρώπων.
- Υδρολογική ανάλυση χημικών και βιολογικών παραμέτρων δειγμάτων νερού από τον Πηνειό.
- Δειγματοληψία πόσιμου νερού από την πόλη της Λάρισας και ανάλυση των φυσικοχημικών του παραμέτρων.
- Δειγματοληψίες νερού από τον Ασωπό και άλλα σημεία της περιοχής.
- Δειγματοληψίες νερού από 250 παραλίες της Αττικής για τη διαπίστωση της καταλληλότητάς τους για κολύμβηση (συνεχώς κάθε καλοκαίρι).
- Έρευνα σχετικά με την ποιότητα των εμφιαλωμένων νερών (κάθε χρόνο).
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού στο Βουρκάρι, τα Μέγαρα και την Σαλαμίνα, καθώς και σε άλλες 30 παραλίες της Στερεάς Ελλάδας, για τη διαπίστωση της καταλληλότητάς του για κολύμβηση.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού της παράκτιας ζώνης του Βόλου και της ευρύτερης περιοχής του Παγασητικού.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού σε 11 παραλίες στην ευρύτερη παράκτια ζώνη της Χαλκίδας.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι του νερού της ευρύτερης περιοχής του Ρίο για τη διαπίστωση της αποτελεσματικής λειτουργίας του βιολογικού καθαρισμού των λυμάτων.
- Χημική και μικροβιολογική ανάλυση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στη Νέα Μάκρη.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στη θαλάσσια περιοχή του Πόρου.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στον Βαρνάβα Αττικής.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι στο δίκτυο ύδρευσης του Δήμου Κορίνθου.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στις περιοχές: Πέραμα, Μέγαρα, Αλεποχώρι, Ψάθα, Πόρτο Γερμενό.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στην Αίγινα.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στην Σαλαμίνα.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού (θαλασσινού και πόσιμου) στα Μέθανα.
- Καταγραφή πηγών ρύπανσης του Σαρωνικού με 26 επιτόπιες δειγματοληψίες.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στα Ιωάννινα.
- Μετρήσεις συνεχείς κολοβακτηριδίων και εξασθενούς χρωμίου στον Ωρωπό, Δήλεσι, Οινόφυτα, Χαλκίδα.
- Μετρήσεις νερών γεωτρήσεων και αποχετεύσεων στην Λευκάδα.
- Μετρήσεις αποβλήτων στον Λατζιά Ρεθύμνου στην Κρήτη.
- Μετρήσεις σε 50 σχολεία στην Αττική.
- Δειγματοληπτικοί έλεγχοι ποιότητας νερού στο Πόρτο Γερμενό.
- Χημική και μικροβιολογική ανάλυση του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στη στο Πόρτο Γερμενό.
- Μετρήσεις στα ρέματα της Αττικής.
- Μετρήσεις από την Ελευσίνα, το Νεράκι, την Νέα Πέραμο, τα Μέγαρα και την Κινέττα στην Αττική και από τους Αγίους Θεοδώρους, το Καλαμάκι, τα Ίσθμια, την Κόρινθο, το Αρχαίο Λιμάνι Κορίνθου, το Λεχαιό, το Περιγιάλι, την Αρχαία Κόρινθο, τα Εξαμίλια και την Κυράς Βρύση στην Κορινθία και σε επτά ση-

μεία της Αττικής, όπου εμφανίζοντα E.coli, εντερόκοκκος και κολοβακτηρίδια.

- Μετρήσεις στα νερά κολύμβησης στη Βουλιαγμένης όπου εμφανίζεται εντερόκοκκος.
- Μετρήσεις στα πόσιμα νερά του Άργους και του Ναυπλίου όπου σε δύο σημεία από τα συνολικά 11 που εξετάστηκαν παρουσιάστηκε μόλυνση με εξασθενές χρώμιο.
- Μετρήσεις στα λιμνάζοντα ύδατα στο ρέμα «Κορμπί» στη Βάρη, όπου διαπιστώθηκε η περιβαλλοντική καταστροφή.
- Μετρήσεις στα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης στον Ωρωπό, όπου σε δύο σημεία διαπιστώθηκαν μικρόβια πάνω από το επιτρεπτό όριο.
- Μετρήσεις στο Δήμο Τανάγρας, όπου σε ένα σημείο διαπιστώθηκε η ύπαρξη εντερόκοκκου.

Τα βοηρολύματα πνίγουν τις πόλεις

ΟΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑ.Κ.Ο.Ε ΣΕ ΑΡΓΟΣ, ΝΑΥΠΛΙΟ, ΚΙΑΤΟ, ΑΝΔΡΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΑΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε κάθε χρόνο πραγματοποιεί έρευνες σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, προσφέροντας δωρεάν την αντικειμενική ενημέρωση στους πολίτες που αναφέρεται στην ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης καθώς και των θαλασσινών νερών. Στις έρευνες που έγιναν το 2023-2024 στο Άργος και στο Ναύπλιο διαπιστώνεται ότι στο Δημαρχείο του Άργους, στην εκκλησία του Αγίου Νικολάου, στην εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης και στο 4ο δημοτικό σχολείο, το νερό βρέθηκε ακατάλληλο για οποιαδήποτε χρήση.

- Στο Ναύπλιο επίσης σε έξι σημεία βρέθηκε ακατάλληλο το νερό για οποιαδήποτε χρήση. Στα απόβλητα του υπολειμματού κοινού βιολογικού καθαρισμού Άργους – Ναυπλίου, οι τιμές των μικροβίων και του COD (χημικά καταναλισκόμενου οξυγόνου) και των θεικών ιόντων, βρέθηκαν σε πολύ υψηλά επίπεδα, σε σχέση με τα ανώτατα επιτρεπτά όρια.
- Από το 2011 το ΠΑ.Κ.Ο.Ε είχε εντοπίσει το πρόβλημα στο νερό όχι μόνον στο Διμηνιό αλλά και σε άλλες περιοχές του Δήμου Κιάτου. Τότε μετά τα αποτελέσματα των μετρήσεων και των αναλύσεων είχε καταγγείλει την αδιαφορία της Δημοτικής Αρχής και είχε απευθυνθεί και στον εισαγγελέα Κορίνθου για την παρέμβασή του. Το πρόβλημα επανήλθε δριμύτερο το 2021. Η έλλειψη αποχετευτικών και η δημιουργία

συγκοινωνούντων δοχείων των βοθρολυμάτων με το δίκτυο ύδρευσης δημιουργεί ένα θανατηφόρο κοκτέιλ βοθρολυμάτων με το νερό του δικτύου.

● Στην Άνδρου τα υπόγεια και επιφανειακά νερά του νησιού δεν έχουν διαχωριστεί από τα βοθρολύματα, εξαιτίας της έλλειψης αποχετευτικού συστήματος με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα «τοξικό» κοκτέιλ βοθρολυμάτων. Συνέπεια αυτών οι πολίτες της Άνδρου πίνουν μόνο εμφιαλωμένο νερό.

● Στις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας (Παλαμά, Γιάννουλη και Λάρισα) και στον Βόλο, από την έρευνα που διενήργησε επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ στις 12.09.2023 διαπίστωσε αυξημένες τιμές μικροβίων στα μισά δείγματα από τον δήμο της Λάρισας, ενώ στον Βόλο σε όλα τα δείγματα ήταν αυξημένες τιμές των μικροβίων και σε ένα δείγμα παρατηρήθηκε και ύπαρξη ψευδομονάδας. Στα λιμνάζοντα ύδατα και στα 24 δείγματα οι προσδιορισμένοι αριθμοί μικροβίων ήταν εξωφρενικά πάνω από τα όρια και στις χημικές αναλύσεις επιβεβαιώθηκε η βεβαρυμμένη κατάσταση. Πραγματοποιήθηκαν επαναληπτικές μετρήσεις στις 05.10.2023 όπου δυστυχώς διαπιστώθηκε πάλι η ίδια κατάσταση.

ΟΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑ.Κ.Ο.Ε ΤΟ 2024 ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ

1. Νερό ανθρώπινης κατανάλωσης

Έρευνα σε 25 σημεία για την ποιότητά του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

2. Υγρά απόβλητα

Έρευνα σε 16 βιομηχανικές ζώνες της ποιότητας των υγρών αποβλήτων.

Έρευνα σε τριάντα (30) Δήμους για την ποιότητα των αστικών αποβλήτων τους.

3. Νερά κολύμβησης

Κάθε χρόνο εδώ και 44 χρόνια, τον Μάιο μήνα, το ΠΑ.Κ.Ο.Ε πραγματοποιεί δειγματοληψίες σε αρκετές περιοχές της Ελλάδας, λαμβάνοντας 1.500 δείγματα θαλασσινού νερού και δημοσιεύοντας τα αποτελέσματα ενημερώνει τους Έλληνες πολίτες για το που μπορούν να κολυμπήσουν.

4. Επιφανειακά νερά.

Θα ληφθούν από τα ρέματα, ποτάμια και λίμνες τριακόσια (300), δείγματα για να αναλυθεί η ποιότητά των επιφανειακών νερών τους.

ΤΟ ΠΑ.Κ.Ο.Ε ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ:

- Συχνότερους και αποτελεσματικότερους ελέγχους.
- Σωστή επεξεργασία του νερού, όπου δεν πραγματοποιείται.
- Σωστή διαχείριση των υδάτινων πόρων από την Πολιτεία.
- Οικονομία στην κατανάλωση νερού από τους πολίτες.
- Αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων δικτύων.
- Μεγαλύτερες πιέσεις στους «αρμόδιους» και κυβερνώντες της χώρας για άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- Να λειτουργήσουν επί τέλους το Εθνικό Συμβούλιο Διαχείρισης Νερού καθώς και τα αντίστοιχα περιφερειακά.
- ΟΧΙ στην ιδιωτικοποίηση της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΘΕΛΟΥΝ ΤΟ ΠΑ.Κ.Ο.Ε, ΤΟ ΚΕΚ ΠΑ.Κ.Ο.Ε, ΤΟ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ, Η ΟΙΚΟΕΝ & Η ΟΙΚΟ-ΓΗ

15 Ιουνίου 1979: Μια ομάδα επιστημόνων ανησυχεί για τα προβλήματα που έχει δημιουργήσει η ταχεία και απρογραμματίστη ανάπτυξη του τόπου και αποφασίζει να

ιδρύσει τον πρώτο αδέσμευτο, δυναμικό κοινωνικό φορέα, δίνοντάς του το όνομα ΠΑ.Κ.Ο.Ε (Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών).

Πέρασαν 45 χρόνια από τότε, και ο φορέας αυτός καταξιωμένος από τους αγώνες του για μια καλύτερη ποιότητα ζωής, έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις εκείνες, για να γίνει η κατάλληλη δουλειά ώστε ν' αλλάξουν τρόπο σκέψης οι πολιτικές ηγεσίες και τρόπο αντιμετώπισης των οικολογικών προβλημάτων ο ελληνικός λαός.

Στα 45 αυτά χρόνια, το ΠΑ.Κ.Ο.Ε δημιούργησε άλλους τέσσερις φορείς, το ΚΕΚ ΠΑ.Κ.Ο.Ε, το ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ. Το ΚΕΚ ΠΑ.Κ.Ο.Ε διαμορφώνει και στοχεύει την εκπαιδευτική πολιτική του ΠΑ.Κ.Ο.Ε και το ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ την περιβαλλοντική πολιτική του ΠΑ.Κ.Ο.Ε, επιφορτισμένο με τις εργαστηριακές έρευνες σε ολόκληρη την Ελλάδα. Η ΟΙΚΟΕΝ διαμορφώνει την ενεργειακή πολιτική και η ΟΙΚΟ-ΓΗ την αγροτική πολιτική.

Η δραστηριότητα του ΠΑ.Κ.Ο.Ε

Τα πεδία ενδιαφερόντων του ΠΑ.Κ.Ο.Ε, του ΚΕΚ ΠΑ.Κ.Ο.Ε, του ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΣ, της ΟΙΚΟΕΝ & της ΟΙΚΟ-ΓΗ καλύπτουν μία ευρεία περιοχή δραστηριοτήτων.

- Μετρήσεις ρύπανσης – μόλυνσης στη θάλασσα, στον αέρα, στο έδαφος σε πόσιμα νερά και τρόφιμα.
- Συνέπειες της ρύπανσης στα οικοσυστήματα και στη δημόσια υγεία.
- Ποιότητα εργασιακού περιβάλλοντος.
- Διαχείριση και προστασία δασών, βιοτόπων και ειδών υπό εξαφάνιση.
- Εφαρμογές εναλλακτικών πηγών ενέργειας.
- Διαχείριση αποβλήτων και τοξικών ουσιών.
- Περιβαλλοντικές μελέτες.
- Εκπαιδευτικά προγράμματα σε τομείς διαχείρισης περιβάλλοντος, ενέργειας και τροφίμων.
- Έλεγχος και διάθεση προϊόντων οικολογικών – οικολογικής γεωργίας.

Στην μακρόχρονη πορεία τους, οι φορείς ανέπτυξαν διεθνείς σχέσεις με ινστιτούτα και οργανισμούς όπως οι WWF, EPA, GSF, NAUMANN, BBC. Επίσης, είναι μέλος των UNEP, ECOROPA, IUCN και IFOAM για την καλύτερη διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος.

Η επίμονη και ουσιαστική παρουσία τους στα διάφορα περιβαλλοντικά θέματα κερδίζει συνεχώς έδαφος σε εθνικό επίπεδο και έχει ως συνέπεια να θεωρούνται από τους σοβαρότερους και ανεξάρτητους φορείς στον τομέα του περιβάλλοντος.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑ.Κ.Ο.Ε, ΚΕΚ ΠΑ.Κ.Ο.Ε, ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΛΑΣ, ΟΙΚΟΕΝ & ΟΙΚΟ-ΓΗ

Α. Διοικητικό Συμβούλιο Πρόεδρος: Παναγιώτης Χριστοδουλάκης - Χημικός - Γεωλόγος Ph.D.- Πανεπιστημιακός Αντιπρόεδρος: Μύρωνας Φασουλάκης - Αγγειοχειρουργός Αντιπρόεδρος: Μαρία Παπαδοπούλου - Δρ. Βιολογίας Γενική Γραμματέας: Μαρία Σοφού - Χημικός Ειδική Γραμματέας: Ναταλία Χριστοδουλάκη - Υγιεινολόγος

Β. Επιστημονικό Συμβούλιο Πρόεδρος: Μύρωνας Φασουλάκης - Αγγειοχειρουργός Αντιπρόεδρος: Ηλίας Πανταζόπουλος - Παιδοκαρδιολόγος, Δ/ντης Ιατρικού Κέντρου Αθηνών Γενικός Γραμματέας: Σωκράτης Τσαντίρης - Ιατροδικαστής Μέλη: Παναγιώτης Ζαγγανάς - Χημικός, Μαρία Παπαδοπούλου - Βιολόγος

ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΝΕΡΟΥ 22 ΜΑΡΤΙΟΥ 2024

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων διαμορφώθηκε την εβδομάδα από 18 Μαρτίου έως 21 Μαρτίου και περιγράφεται στην σελίδα 4 των εκδηλώσεων.

Καταρχήν θέλουμε να γνωρίζετε ότι η Γραμματεία του ΠΑΚΟΕ, ενεργοποιήθηκε και έστειλε προσκλήσεις και τελικό πρόγραμμα σε χιλιάδες αποδέκτες καθώς και στην κυβέρνηση, στους βουλευτές και στα κόμματα, όπου δυστυχώς η συμμετοχή τους ήταν περιορισμένη – **απέδειξαν μάλλον ότι τα κοινωνι-**

κά θέματα δεν τους αγγίζουν - .

Το πρωινό πρόγραμμα περιελάμβανε έκθεση σε περίπτερα των οργάνων που μετρούν την ρύπανση – μόλυνση σε νερά, την ατμοσφαιρική ρύπανση, την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία και την ενημέρωση του κοινού. Επίσης διανεμήθηκαν αρκετά βιβλία, έντυπα, περιοδικά του ΠΑΚΟΕ, γλάστρες με φυτά και άλλα.

Στο απογευματινό πρόγραμμα 17:00 – 19:00 υπήρξαν ομιλίες, Ο Πρόεδρος του ΠΑΚΟΕ κος Παναγιώτης Χριστοδουλάκης ανέφερε πως η είναι μια θλι-

βερή μέρα για τον Πλανήτη καθώς κάθε λεπτό πεθαίνουν τρία παιδιά λόγω της κακής ποιότητας των νερών.

Επίσης ανέφερε ο κύριος Χριστοδουλάκης : **«Το νερό που πίνουμε σήμερα στην Αττική έρχεται από τον Μόρνο και παρόλο που σε αυτόν διοχετεύονταν διάφορα απόβλητα η ποιότητά του νερού που φτάνει σε εμάς είναι καλή με τις ενέργειες της ΕΥΔΑΠ. Σε αναλύσεις που έγιναν ωστόσο πρόσφατα από τον καθηγητή κύριο Παπανικολάου διαπιστώθηκαν, στο νερό που πίνουμε αλλά και σε πολλές γεωτρή-**

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
835
26/3/2024

σεις, ανοσοβακτήρια πλαστικών σε πολύ μεγάλο αριθμό.

Τα ανοσοβακτήρια πλαστικών, έχει διαπιστωθεί σε Ευρώπη και Αμερική ότι δημιουργούν μεγάλο πρόβλημα σε θάλασσες, ποτάμια και λίμνες. Μάλιστα το Πανεπιστήμιο της Μασαχουσέτης διαπίστωσε με ανακοίνωσή του πριν 15 μέρες, 50 με 70 ανοσοβακτήρια πλαστικών σε 80 από τα 100 έμβρυα εγκύων γυναικών. Αυτό καθιστά το νερό προβληματικό σε παραμέτρους που δεν είχαν καν αναλυθεί και υπάρχει μέλλον ακόμα στην έρευνα ώστε να αποκτήσουμε γνώσεις για το τί συμβαίνει γύρω από αυτό.

Η Παγκόσμια Μέρα Νερού και η εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε ήταν μιας πρώτης τάξεως ευκαιρία για προβληματισμό σχετικά με τις ενέργειες που πραγματοποιούν οι κυβερνήσεις σχετικά με την ποιότητα του νερού τα τελευταία 20 χρόνια.

Εδώ και 18 χρόνια υπάρχει το Εθνι-

κό Συμβούλιο Διαχείρισης Νερών. Μετά από μια και μόνη συνεδρίαση που πραγματοποίησε το 2015 και ενώ ο ρόλος του ήταν να βάλει μια τάξη στα κακώς κείμενα στα υπόγεια και επιφανειακά νερά, δεν δραστηριοποιήθηκε ξανά.

Το ΠΑΚΟΕ είναι εδώ και έχει ξεκινήσει ενέργειες που πρέπει να γίνουν. Κάνοντας μια ιστορική αναδρομή για την λειτουργία του από τις 16 Ιουνίου 1979 ως και σήμερα, ο κύριος Χριστοδουλάκης επισήμανε τους αγώνες που έχει κάνει εδώ και 45 χρόνια σχετικά με το νερό και την προστασία του ως κοινωνικό αγαθό και φυσικού πόρου που η πρόσβασή του σε αυτό αποτελεί δικαίωμα όλων των Ελλήνων και όλων των πολιτών του Πλανήτη.

Αξίζει να σημειωθεί πως πριν 30 χρόνια, στην Αττική δραστηριοποιούνταν περίπου 300 διανομείς που εμπορεύονταν νερό χειρίστης ποιότητας στην «μαύρη αγορά» καθώς απουσίαζε ο κρατικός έλεγχος. Μετά από πολλά προβλήματα στην υγεία των πολιτών και αγώνες που δόθηκαν, η Αττική απέκτησε 75000 χλμ. υδρευτικού δικτύου σε 17 δήμους που την περιβάλλουν. Ωστόσο, το δίκτυο αυτό θεωρείται πλέον πεπαλαιωμένο καθώς υπάρχει από το 1923 και πλέον απαρτίζεται από σωλήνες αμιάντου και άλλων μετάλλων που δεν είναι καλά για την υγεία.»

Στην Εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε, χαιρετισμό απηύθυνε ο Γραμματέας του τομέα περιβάλλοντος του

ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής κος Παναγιώτης Δημόπουλος και ανέφερε χαρακτηριστικά:

«Υπηρετώ επί 25 χρόνια το κομμάτι της διαχείρισης του Φυσικού Περιβάλλοντος ως Καθηγητής Οικολογίας γιατί τα νερά σχετίζονται με το φυσικό περιβάλλον και τα οικοσυστήματα, ιδιαίτερα τώρα σε συνθήκες κλιματικής αλλαγής που εξελίσσεται σε κλιματική κρίση.»

Ο κος Δημόπουλος επισήμανε το πόσο σοβαρό είναι το πρόβλημα της διαχείρισης των υδατικών πόρων, όταν σαν χώρα δεν τηρούμε τις υποχρεώσεις μας και τις δεσμεύσεις μας έναντι της Ε.Ε. για κρίσιμα ζητήματα. Ανέφερε μάλιστα χαρακτηριστικά παραδείγματα παραπομπής της Ελλάδας στο Ευρωπαϊκό δικαστήριο.

Κλείνοντας, ανέφερε: «Ως ΠΑΣΟΚ ζητάμε να προχωράμε ως χώρα σε σχέση με την διαχείριση των υδατικών πόρων και τα αναθεωρημένα σχέδια διαχείρισης πλημμυρών, να υπάρχει στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, να μην γίνονται φαραωνικά έργα που μόνο συμφέροντα εξυπηρετούν και να γίνονται τα μικρά έργα ορεινή υδρονομίας ώστε να μην καταστρέφονται περιουσίες όπως έγινε στην Θεσσαλία. Θα θέλαμε να έχουμε μια στενή συνεργασία με το ΠΑΚΟΕ για να προχωρήσουμε με κοινά βήματα μαζί τα θέματα των υδατικών πόρων και του νερού ως Δημόσιο αγαθό.»

Επίσης, χαιρετισμό απηύθυνε και

η κυρία Έφη Γκανά, εκπρόσωπος του Παγκόσμιου Ιατρικού Οργανισμού «Οι γιατροί ενάντια στις εξαναγκαστικές αφαιρέσεις οργάνων», η οποία μεταξύ άλλων ανέφερε:

«Στοχεύουμε στην προώθηση της ιατρικής και της ηθικής στην ιατρική και διερευνούμε το μεταμοσχευτικό σύστημα της Κίνας εδώ και 18 χρόνια. Στην Κίνα διενεργούνται εξαναγκαστικές αφαιρέσεις οργάνων από ζωντανούς ανθρώπους, κρατούμενους συνείδησης. Ο κύριος όγκος των κρατούμενων αυτών είναι οι ασκούμενοι της πνευματικής πρακτικής Φάλουν Γκόγκ. Εκατομμύρια άνθρωποι έχουν εξοντωθεί εξ αιτίας της πίστης τους στις αρχές αλήθεια-καλοσύνη-ανεκτικότητα. Έχουμε πάρα πολλά αποδεικτικά στοιχεία τα οποία ξεκίνησαν από το 2006 οι σοβαρές έρευνες πάνω στον τομέα αυτό.»

Η κυρία Γκανά, ολοκληρώνοντας την ομιλία της ανέφερε πως αυτή η «γενοκτονία», όπως την χαρακτήρισε, δεν έχει σταματήσει από το 1999. Σχετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επιτάσσει στην Κίνα να σταματήσει αυτή την πρακτική. Ο οργανισμός τον οποίο εκπροσωπεί η κυρία Γκανά καλεί την Ελληνική πολιτεία και κάθε αρμόδιο φορέα να λάβει μέτρα για αυτό το θέμα και να ενημερωθεί σχετικά ο κόσμος. Παράλληλα, ευχαρίστησε τον ΠΑΚΟΕ για το βήμα που δόθηκε ώστε να αναδειχθεί το εν λόγω ζήτημα.

Τέλος πραγματοποίησε θερμό και ρετιισμό ο Διευθυντής του Skywalker.gr Δημήτρης Φυντάνης, Διευθυντής του Skywalker και συνδιοργανωτής των εκδηλώσεων.

Η Νομική Σύμβουλος του ΠΑΚΟΕ, Αναστασία Ρεκλείτη ως Δικηγόρος Παρ' Αρείω Πάγω ανέφερε:

«**Το νερό έχει δικαιώματα κι εμείς ως καταναλωτές δικαιώματα και υποχρεώσεις απέναντι στο νερό.**» ανέφερε χαρακτηριστικά η κυρία Ρεκλείτη. «Υπάρχει μια σωρεία διατάξεων της Ελληνικής, Ευρωπαϊκής και Διεθνούς νομοθεσίας που θεσμοθετούν την ποιότητα του νερού. Την τεχνική υποδομή ύδρευσης και τις προδιαγραφές αυτής.

Η Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου 2184/20 ενσωματώθηκε στην Ελληνική νομοθεσία τον Μαΐο του 2023 και αναστηροποιεί τις μεθόδους των φορέων ύδρευσης ως προς την καταλληλότητα, την μείωση διαρροών και την ασφάλεια του νερού σε όλη τη διαδρομή από το σημείο συλλογής ως τις βρύσες μας.

Η συγκεκριμένη οδηγία ανέφερε κλείνοντας η κυρία Ρεκλείτη, προκύπτει ως αντανάκλαση της ανάγκης να

ενσωματωθούν οι νέες επιστημονικές εξελίξεις και οι προκλήσεις που προκύπτουν εξ αιτίας της κλιματικής αλλαγής. »

Τέλος τόνισε : «Όλοι έχουμε δικαίωμα πρόσβασης στο πόσιμο νερό και δικαίωμα να καταγγέλουμε όποτε διαπιστώνουμε πως αυτό δεν είναι ποιοτικά κατάλληλο. Το ΠΑΚΟΕ μπορεί σε αυτή την περίπτωση να πιέζει τους αρμόδιους και τους κυβερνώντες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του πόσιμου νερού στην Ελλάδα.»

Στη συνέχεια μίλησε η κυρία Μαρία Σοφού, Χημικός του ΠΑΚΟΕ, η οποία ανέφερε : «**Το ΠΑΚΟΕ λειτουργεί εδώ και 45 χρόνια και κάθε χρόνο πραγματοποιεί έρευνες σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας, προσφέροντας δωρεάν την αντικειμενική ενημέρωση στους πολίτες που αναφέρεται στην ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης καθώς και των θαλασσινών νερών . Αυτές τις έρευνες τις πραγματοποιεί το ΠΑΚΟΕ ύστερα από καταγγελίες των πολιτών που απευθύνονται στο ΠΑΚΟΕ**

και εκείνο σπεύδει να τους βοηθήσει καθώς οι ίδιοι δεν διαθέτουν τα μέσα και κάποια στήριξη από κάποιο άλλο δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα. Το 2022 - 2023 πραγματοποιήθηκαν 71 έρευνες - μελέτες και διαπιστώθηκε μεγάλο πρόβλημα στις περιοχές Άργους - Ναυπλίου, στην Εύβοια αλλά και στα Οινόφυτα. Δυστυχώς δυσσιώωνα ήταν τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στις πληγείσες περιοχές της Θεσσαλίας καθώς σε μεγάλο ποσοστό το δείγμα των το μικροβιακό φορτίο ήταν αυξημένο. Το ΠΑΚΟΕ ακόμη κάνει έρευνα για την ποιότητα των νερών κολύμβησης σε όλη την Ελλάδα, οι πρώτες δειγματοληψίες ξεκινάνε τον Μάιο και ακολουθούν επαναληπτικές δειγματοληψίες».

Μετά πήρε το λόγο η κυρία Μαρία Παπαδοπούλου Καθηγήτρια Πανεπιστημίου, Μικροβιολόγος του ΠΑΚΟΕ, η οποία ανέφερε:

«Πόσο ωραίο ακούγεται "Ο γαλάζιος πλανήτης"».

Είναι αυτός, ο δικός μας πλανήτης, με το 74% της επιφάνειας καλυμμένο από νερό.

Από αυτό, το 97% περίπου, βρίσκεται στις θάλασσες και τους ωκεανούς, συνεπώς είναι αλμυρό και δεν είναι κατάλληλο για πόση και για άρδευση. Ένα ποσοστό της τάξεως του 3% είναι γλυκό νερό και συμπεριλαμβάνεται στις λίμνες, τα ποτάμια, τους παγετώ-

νες, τα υπόγεια νερά και τους υδροβιότοπους. Από αυτό το ποσοστό, τα 2/3 είναι είτε εγκλωβισμένα στους παγετώνες είτε βρίσκονται σε μεγάλα βάθη και δυσπρόσιτες περιοχές.

Πάνω από το 80% των παγκόσμιων λυμάτων, του νερού από οικιακή χρήση, εμπορικές, βιομηχανικές και γεωργικές δραστηριότητες, ρέει πίσω στο περιβάλλον χωρίς επεξεργασία ή επαναχρησιμοποίηση, σύμφωνα με τα Ηνωμένα Έθνη, ενώ σε ορισμένες λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες το ποσοστό αυτό ξεπερνά ακόμα και το 95%.

Πρέπει να σημειωθεί ότι οι μικροοργανισμοί είναι καθοριστικός παράγοντας ποιότητας του νερού με θετικό και αρνητικό αντίκτυπο. Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι η ανθρώπινη δραστηριότητα των τελευταίων ετών αποδεικνύεται καταστροφική για τους υδάτινους πόρους.

Από τότε, όλο και περισσότερα πληθαίνουν οι υδατογενείς ασθένειες εξ αιτίας της μόλυνσης του νερού.

Οι υδατογενείς ασθένειες προκαλούνται κυρίως από την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών βακτηρίων, ιών, παράσιτων, όπως η χολέρα, η σαλμονέλα, η ηπατίτιδα, η γαστρεντερίτιδα, που σχετίζονται με γαστρε-

ντερικές διαταραχές.

Σήμερα, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ) αναφέρει ότι 2 δισ. άνθρωποι καταναλώνουν πόσιμο νερό ρυπασμένο με περιττώματα, 785 εκατομμύρια εξακολουθούν να μην έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ασφαλούς πόσιμου νερού, ενώ 2 δισ. άνθρωποι δεν έχουν πρόσβαση σε βασικές εγκαταστάσεις αποχέτευσης.

Σύμφωνα με την έρευνα του WHO, 15 εκατομμύρια παιδιά κάτω της ηλικίας των 5 ετών πεθαίνουν κάθε χρόνο από ασθένειες που οφείλονται στην πόση μολυσμένου νερού»

Στο τέλος των ομιλιών που πραγματοποιήθηκαν ο κύριος Χριστοδουλάκης ζήτησε από τους παρευρισκόμενους να κρατήσουν ενός λεπτού σιγή για όσους πεθαίνουν λόγω της αδιαφορίας των ισχυρών αυτού του κόσμου.

Οι ομιλίες πραγματοποιήθηκαν στις εκδηλώσεις το απόγευμα εμφανίζονται ολόκληρες στο webTV του ΠΑΚΟΕ, στο πρωτοσέλιδο της ιστοσελίδας του.

Στο βραδινό πρόγραμμα 19:00 -23:00 πρωτοστάτισαν γκρουπ (CodaSicks, ΕΞΩ ΦΡΕΝΩΝ, Nostra Musica και Last Laugh Lane) με ροκ μουσική, που προσφέρθηκαν ΔΩΡΕΑΝ στις εκδηλώσεις που οργάνωσε το ΠΑΚΟΕ μαζί με το Skywalker.

15 Μαρτίου 2024

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ ΗΜΕΡΑ ΑΓΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΧΙ ΓΙΟΡΤΗΣ

Τα πόνερα της πανδημίας (ιλαρά, στρεπτόκοκκος, μηνιγγίτιδα κ.α.) ταλαιπωρούν τους πληθυσμούς, η συνεχιζόμενη ενεργειακή κρίση εξοντώνει τους πολίτες, η οικονομία είναι στο κόκκινο σε αρκετές χώρες του κόσμου η Ουκρανία ακόμα παλεύει για την ελευθερία της και με την ακρίβεια να γίνεται επιβάρυνση και την γενοκτονία στην Γάζα καλά κρατεί με όλους τους εξουσιαστές μας να αρκούνται σε απλές... συστάσεις ελπίζουμε η σημερινή παγκόσμια ημέρα του καταναλωτή να γίνει ημέρα δράσης, προβληματισμού, αλλά και προστασίας της ποιότητας ζωής των πολιτών.

Αυτοί είναι και οι λόγοι που το ΠΑ.Κ.Ο.Ε. θεωρεί ότι είναι η κατάλληλη στιγμή για τους φορείς προστασίας

του καταναλωτή και για τα κινήματα να απαντήσουν και να πάρουν θέση στα παρακάτω.

- Όταν δεν υπάρχει η ουσιαστική κάλυψη και η προστασία από τους κρατούντες των δικαιωμάτων του καταναλωτή, που τι σκοπεύουν να κάνουν;
- Όταν ο καταναλωτής γίνεται έρμαιο εκμετάλλευσης των «Lobby» του κεφαλαίου.
- Όταν η δικαιοσύνη δεν απονέμεται, λόγω της βραδυκίνητης, αναξιοπιστης κρατικής μηχανής.
- Όταν ο καταναλωτής βομβαρδίζεται με σκουπίδια-ειδήσεις-διαφημίσεις και ο ίδιος δεν τους φιλτράρει σε ποσοστό 95%.
- Όταν τον πνίγουν οι παραπλανητικές διαφημίσεις σε καθημερινή βάση και βρίσκεται εγκλωβισμένος στα δίχτυα των

αετονύχηδων που τον εκμεταλλεύονται.

- Όταν ρυθμίζει και καθορίζει την ποιότητα ζωής του το τραπεζικό σύστημα σε παγκόσμιο επίπεδο.
- Όταν το νοσηρό σύστημα υγείας γίνεται αντικείμενο διαφθοράς.
- Όταν στην εμπόλεμη Ουκρανία και στη λωρίδα της Γάζας καθημερινά και χάνουν την ζωή τους 20 με 30 παιδιά.
- Όταν η πείνα στον πλανήτη αγγίζει πάνω από ένα δισεκατομμύριο πολίτες, δηλαδή ένα προς οκτώ.
- Όταν καταστρέφονται, μολύνονται και μένουν χέρσες οι κύριες πηγές παραγωγής διατροφικών αγαθών.
- Όταν πνίγονται τα τρόφιμα με χημικές ουσίες, μεταλλάσσονται και νοθεύονται με κάθε τρόπο, με σκοπό πάντοτε μόνο το κέρδος.
- Όταν η παχυσαρκία, οι καρκινογενέσεις, οι καρδιοπάθειες, η υπέρταση, ο δια-

βήτης, οι πανδημίες караδοκούν, λόγω της αφύσικης διατροφής και της υπερκατανάλωσης στον πλανήτη. Η σημερινή μέρα δεν είναι μέρα γιορτής, είναι ημέρα περισυλλογής, οργής και θλίψης και οργάνωσης. Διεκδικούμε καθημερινά καλύτερη ποιότητα ζωής και όχι μόνο κάθε χρόνο στις 15 Μαρτίου.

Οι διαπιστώσεις του ΠΑΚΟΕ στην διετία 2022 – 2023

Εδώ και 45 ολόκληρα χρόνια το ΠΑ.Κ.Ο.Ε. συνεχίζει να αγωνίζεται, να προσπαθεί, να ερευνά και να μελετά δίδοντας στη δημοσιότητα αδιάψευστα στοιχεία για τη ρύπανση, τη νοθεία, τη μόλυνση, αλλά και την επικινδυνότητα του τρόπου ζωής μας, αλλά και των τροφίμων.

Το **Τμήμα Καταναλωτή του ΠΑ.Κ.Ο.Ε.** έχει λάβει πάρα πολλές καταγγελίες κατά τη διετία 2022-2023. Το περιεχόμενό τους έχει αξιολογηθεί, και έχει πραγματοποιήσει δειγματοληψίες, μικροβιολογικές, χημικές αναλύσεις, έρευνες στα πιστοποιημένα εργαστήριά του, για ακατάλληλα τρόφιμα που κυκλοφορούν στην αγορά. Έχει προχωρήσει μάλιστα στις απαραίτητες νομικές ενέργειες, προκειμένου να υπερασπιστεί την προστασία της δημόσιας υγείας.

Πιο συγκεκριμένα:

1 Σε μερικά δείγματα που πάρθηκαν από σημεία πώλησης, το 19,5% των δειγμάτων για όλα τα προϊόντα βρέθηκε ακατάλληλο για κατανάλωση ή νοθευμένο. Οι ετικέτες στα προϊόντα σε πολλά σημεία πώλησης κατά 40% ανύπαρκτες, 20% ελλιπείς και 10% αλλοιωμένες.

2 Τα γαλακτοκομικά προϊόντα σε ποσοστό 12% των δειγμάτων βρέθηκαν με ληγμένες ημερομηνίες και μολυσμένα με κολοβακτηρίδια, ενώ το 23% από αυτά είχαν σημαντική επιβάρυνση από αντιβιοτικά. Επίσης ένα 18% των δειγμάτων αυτών νοθεύτηκε με λιγότερη περιεκτικότητα σε λίπος, ενώ σε γιασούρτια διαπιστώθηκε ύπαρξη συντηρητικών και σε πολλά παγωτά η ανυπαρξία γάλακτος και η προσθήκη συνθετικών χρωμάτων. Παρατηρήθηκε επίσης νοθεία στη φέτα που σερβίρεται σε ταβέρνες και διάφορα εστιατόρια, η οποία είναι λευκό τυρί, και πωλείται σαν τυρί φέτα από αιογοπρόβειο γάλα.

3 Στα αλλαντικά σε ποσοστό 35% των δειγμάτων, η περιεκτικότητα σε νιτρώδη και νιτρικά βρέθηκε υψηλότερη του φυσιολογικού ορίου.

4 Στους χυμούς παρατηρήθηκαν σοβαρές παραπλανήσεις του καταναλωτικού κοινού ως προς τι πραγματικά περιέχουν οι συσκευασίες. Για διαφημιστικούς λόγους αναγράφουν τη φράση «φυσικός χυμός», ενώ περιέχουν ένα

μείγμα νερού και χρωστικών ουσιών με άρωμα από φρούτο.

5 Στα αναψυκτικά η περιεκτικότητα του φυσικού χυμού σε ποσοστό 28% των δειγμάτων βρέθηκε χαμηλότερη από το επιτρεπτό όριο. Βρέθηκαν επίσης στην αγορά αναψυκτικά που μπορούν εύκολα να χαρακτηριστούν ως φαρμακευτικά προϊόντα, ψυχοτρόπα και δεν θα έπρεπε να καταναλώνονται αβίαστα από παιδιά.

6 Στα εμφιαλωμένα νερά παρατηρήθηκαν σοβαρές παρατυπίες στους όρους διακίνησης, αποθήκευσης, αλλά και διάθεσής τους. Ακόμα, σοβαρές ανακρίβειες που αναγράφονται στις ετικέτες και αφορούν τους ελέγχους του Γενικού Χημείου του Κράτους, οι οποίες μάλιστα χαρακτηρίζονται ελλιπείς λόγω του ότι είναι εξαιρετικά περιορισμένες έως ελάχιστες για το πλήθος των εμφιαλωμένων νερών που κυκλοφορούν στην Ελληνική Επικράτεια. Η διακίνηση δε και η διάθεση των εμφιαλωμένων νερών, ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες, στις περιοχές των νησιών μας γίνεται κάτω από απαράδεκτες συνθήκες με ξεσκέπαστα φορτηγά κάτω από τον καυτό ήλιο και με θερμοκρασίες πάνω από 38 βαθμούς Κελσίου, όταν το όριο είναι 18

βαθμοί Κελσίου.

7 Στα λαχανικά, μετά από εδαφολογικές έρευνες, διαπιστώθηκε η ύπαρξη φορτίου φυτοφαρμάκων και νιτρικών στο καλλιεργούμενο έδαφος και στις ρίζες τους, καθώς και μικροβιακά.

8 Στα επεξεργασμένα τρόφιμα, οι σύγχρονες μέθοδοι επεξεργασίας έκαναν τα σημερινά τρόφιμα να είναι **εξαιρετικά μεταποιημένα**, ή όπως αλλιώς αναφέρονται ως **υπερεπεξεργασμένα** και γνωστά ως «τα βιομηχανικά προϊόντα», τα οποία εκτός από το αλάτι, τη ζάχαρη, τα έλαια και τα λίπη, περιλαμβάνουν ουσίες που **δεν χρησιμοποιούνται σε γαστρονομικά παρασκευάσματα**, ιδιαίτερα πρόσθετα που χρησιμοποιούνται για να μιμούνται τις αισθητικές ιδιότητες των ελάχιστα επεξεργασμένων τροφίμων και των μαγειρικών παρασκευασμάτων τους, και είναι συνήθως φτωχά σε θρεπτικά συστατικά. Πέρα από τη θρεπτική σύνθεση όμως, νεοσύστατες ουσίες, μερικές από τις οποίες έχουν καρκινογόνες ιδιότητες (όπως ακρυλαμίδιο, ετεροκυκλικές αμίνες και πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες), μπορεί να υπάρχουν σε θερμικά επεξεργασμένα τρόφιμα. Επίσης και η συσκευασία των εξαιρετικά μεταποιημένων τροφί-

μων μπορεί να περιέχει ορισμένα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, για τα οποία έχουν διατυπωθεί ιδιότητες καρκινογένεσης και ενδοκρινικής διαταραχής, όπως η δισφαινόλη Α. Τέλος, τα εξαιρετικά μεταποιημένα τρόφιμα περιέχουν **εγκκεκριμένα** αλλά **αμφιλεγόμενα πρόσθετα τροφίμων**, όπως νιτρώδες νάτριο σε επεξεργασμένο κρέας ή διοξείδιο του τιτανίου (TiO₂, λευκή χρωστική ουσία τροφίμων), για την οποία έχει αναφερθεί καρκινογένεση σε ζωικά ή κυτταρικά μοντέλα.

9 Στο ψωμί βρέθηκαν 3 απαγορευμένα βελτιωτικά και προσθετικά στο 15% των δειγμάτων.

10 Στο ελαιόλαδο διαπιστώθηκε νοθεία σε ποσοστό 40% των δειγμάτων. Ωστόσο η παραπλάνηση του καταναλωτή σε όσα αναφέρονται στις ετικέτες των φιαλών είναι απερίγραπτη και συγκεκριμένα διαπιστώθηκε ότι: α) αναφέρονται ως ελαιόλαδα λάδια από τον πυρήνα του σπόρου ελιάς, β) λάδια πολυκαιρισμένα με άσχημες οσμές αναμειγνύονται με λάδια νέας σοδειάς και κυκλοφορούν στο εμπόριο σαν ελαιόλαδα επίσης, γ) παρατηρήθηκε η ύπαρξη καρκινογόνων χρωστικών σε ποσοστό 18% των δειγμάτων και όλα αυτά όταν η τιμή του ελαιόλαδου έχει σχεδόν τριπλασιαστεί.

ΕΠΕΙΔΗ

Λόγω των διατροφικών σκανδάλων με τα μεταλλαγμένα τρόφιμα, το μολυ-

σμένο νερό, τις επιβαρυνμένες με χημικά λιπάσματα και φυτοφάρμακα καλλιέργειες, το καταναλωτικό κοινό ανησυχεί.

Δυστυχώς όμως οι ανησυχίες του κοινού παραμένουν αναπάντητες από τους αρμόδιους.

Αυτός είναι και ο λόγος που όλοι αναρωτιόμαστε: Η 15^η Μαρτίου είναι μέρα γιορτής και επιτευγμάτων ή μήπως θα έπρεπε να θεωρηθεί μέρα έντονου προβληματισμού και αντίστασης στις πολιτικές στρατηγικές που αδιαφορούν για την ανθρώπινη υγεία, το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και ενδιαφέρονται μόνο για τις τσέπες των «lobby» της αισχροκέρδειας;

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε. ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ για άλλη μια φορά

• Την ασυδοσία και την αδιαφορία των κυκλωμάτων διαφθοράς, στην παραγωγή και διακίνηση τροφίμων αλλά και στην παροχή υπηρεσιών.

• Την έλλειψη υποδομής για τον συνεχή έλεγχο στα διακινούμενα προϊόντα και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

• Την έλλειψη ευαισθησίας των αρμόδιων, για την προστασία του καταναλωτή από κάθε λογής απάτες στην παροχή υπηρεσιών, νοθείες και υπέρμετρη χρήση βλαβερών ουσιών.

• Την εγκληματική αδιαφορία με την οποία αντιμετωπίζουν οι κρατικοί φορείς τα προβλήματα που παρουσιάζονται σε όλους τους χώρους συναλλαγής και των αγορών.

- Την δημιουργία υπερκαταναλωτισμού άχρηστων και βλαβερών τροφίμων που παραπλανητικά διαφημίζουν τα ΜΜΕ
- Την παντελή έλλειψη αντικειμενικής ενημέρωσης των πολιτών πάνω στα θέματα διατροφής.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ στην ΠΟΛΙΤΕΙΑ

1 Συστηματική και συνεχή ενημέρωση των πολιτών και ιδιαίτερα των παραγωγικών τάξεων για τα προβλήματα ποιότητας στην παροχή υπηρεσιών και στα τρόφιμα.

2 Να λειτουργήσει ο ΕΦΕΤ με ουσιαστικό τρόπο και να γίνει ενιαίος φορέας ελέγχου με αρμοδιότητες συντονισμού με εξειδικευμένο επαρκές προσωπικό.

3 Εκπαίδευση και εξειδίκευση νέων ανθρώπων στον τομέα δειγματοληψίας και ελέγχου των παρεχόμενων υπηρεσιών και των τροφίμων.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε. ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ στους καταναλωτές

1 Να μελετούν προσεκτικά τις συμβάσεις των παρεχόμενων υπηρεσιών από τράπεζες και ιδιώτες καθώς και τις ετικέτες με την σύνθεση των προϊόντων και τις ημερομηνίες λήξης.

2 Να καταγγέλλουν χωρίς φόβο οτιδήποτε αντιλαμβάνονται στους εκάστοτε αρμόδιους, αλλά και στο Κέντρο Καταναλωτή ΠΑ.Κ.Ο.Ε. (Τηλ.2108100805)

3 Να αντιμετωπίζουν κριτικά τα προσφερόμενα τεχνητά τυποποιημένα προϊόντα και τρόφιμα (κρέατα, γιαούρτια, κρέμες, διάφορα παιδικά σκευάσματα, ποικιλόχρωμες σαλάτες, συσκευές και εξοπλισμούς).

4 Να αποφεύγουν τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα.

5 Να προβάλλουν αντίσταση απέναντι στον προβαλλόμενο υπερκαταναλωτισμό από τα ΜΜΕ.

6 Να μην αποθηκεύουν μεγάλες ποσότητες εύλωτων τροφίμων.

7 Να ασχολούνται οι ίδιοι προσωπικά με το φαγητό τους ακολουθώντας παραδοσιακές συνταγές και να μην υποκύπτουν στην κατανάλωση έτοιμων και τυποποιημένων γευμάτων.

Το ΠΑ.Κ.Ο.Ε. ΑΝΑΓΓΕΛΛΕΙ ΓΙΑ ΤΟ 2024

1 Τη δημιουργία επιτροπών ελέγχου αγορών, ειδικά τώρα που η ακρίβεια έχει γίνει δυσβάστακτη για τους καταναλωτές.

2 Τον εργαστηριακό έλεγχο στα πιστοποιημένα εργαστήριά του για τα εμφιαλωμένα νερά, αρτοσκευάσματα και κρέατα.

3 Την οργάνωση εθελοντικών ομάδων ελέγχου τροφίμων (super market, λαϊκές αγορές κ.λπ).

Επίθεση καρκινογόνων νανοπλαστικών στα έμβρυα

Το ΠΑΚΟΕ επειδή πιστεύει ότι τα νανοσωματίδια των πλαστικών είναι αποδεδειγμένα καρκινογόνα και, όπως αποδεικνύεται παρακάτω, επηρεάζει άμεσα την εμβρυϊκή ζωή, για αυτό η κυβέρνηση, η οποία νομοθετεί και θεωρείται «ΕΞΟΥΣΙΑ», πρέπει να επιβάλει στους βιομήχανους να κρατήσουν τουλάχιστον σταθερή με πτωτική τάση την παραγωγή πλαστικού για τα επόμενα τρία – τέσσερα χρόνια και σταδιακά να βρεθούν – έχουν γίνει ερευνητικές προσπάθειες – εναλλακτικά προϊόντα που δεν θα είναι ΚΑΡΚΙΝΟΓΟΝΑ.

Είναι τραγικό να διακινδυνεύουμε το μέλλον των επόμενων γενεών, εξ' αιτίας της εγκληματικής αδιαφορίας μερικών που το μόνο που τους ενδιαφέρει είναι το θανατηφόρο «ΚΕΡΔΟΣ ΤΟΥΣ»

ΕΜΕΙΣ ΘΑ ΕΠΙΜΕΝΟΥΜΕ

Το ΠΑΚΟΕ από τον Ιανουάριο του 2021 με το υπ' αρ. ΔΤ 472/7-1-2021 είχε επισημάνει τους κινδύνους που εγκυμονούν τα νανοσωματίδια πλαστικών σε μητέρες και

σε έμβρυα, τα οποία είχαν εντοπιστεί στον πλακούντα μετά από φυσιολογικό τοκετό. Τα μικροπλαστικά σωματίδια που πιθανόν καταναλώθηκαν από τις μητέρες ή τα εισέπνευσαν, οι επιστήμονες είχαν ισχυριστεί ότι μπορεί να περιέχουν χημικά που προκαλούν μακροχρόνια βλάβη στη μητέρα και στο έμβρυο ή μπορεί ακόμα και να διαταράξουν το υπό ανάπτυξη ανοσοποιητικό του σύστημα. Αυτά το 2021!

Ακόμη το 2022 με το υπ' αρ. ΔΤ602 / ΑΘΗΝΑ 11- 02 -2022 το ΠΑΚΟΕ είχε υποστηρίξει τον Ανααζ που παρότρυνε τους πολίτες του πλανήτη να συμμετέχουν με την υπογραφή τους, σε μια προτροπή προς τους ηγέτες όλου του κόσμου, για να υπογράψουν μια διεθνή συνθήκη ώστε να μπει τέλος στην πλαστική ρύπανση.

Τώρα, νέα μελέτη σύμφωνα με το «Toxicological Science» επιβεβαιώνει ότι σημαντικές ποσότητες μικροπλαστικών καταλήγουν ακόμη και στον πλακούντα των εμβρύων. Μικροσκοπικά κομμάτια πλαστικού ανιχνεύονται τα τελευταία

χρόνια στον αέρα, στο χώμα, μέσα στο νερό που πίνουμε, ακόμα και μέσα στο κρέας και στα λαχανικά. Λόγω του μεγέθους τους, αυτά τα μικροπλαστικά καταλήγουν μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό αλλά όχι μόνο μέσω κατάποσης αλλά και μέσω της αναπνοής.

Αν και τα νούμερα φαίνονται μικρά (ένα μικρογραμμάριο ισούται με ένα εκατομμυριοστό του γραμμαρίου), οι ερευνητές δηλώνουν ότι ανησυχούν για πιθανές επιπτώσεις ενός αυξανόμενου όγκου μικροπλαστικών: σύμφωνα με την αρχή «η δόση κάνει το δηλητήριο», όσο πιο μεγάλες είναι οι συγκεντρώσεις αυτών των υλικών στο ανθρώπινο σώμα τόσο μεγαλώνει ο κίνδυνος τοξικής δράσης.

Μεγαλύτερες ήταν οι ποσότητες πολυαιθυλενίου (PET), το οποίο αντιστοιχούσε στο 54% του συνόλου των πλαστικών κατά βάρος. Τέλος στην μελέτη επισημαίνεται ότι η συγκέντρωση των πλαστικών στον πλακούντα είναι μόνο για εννέα μήνες, οπότε στα υπόλοιπα όργανα η συγκέντρωση πρέπει να είναι μεγαλύτερη.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
832
13/3/2024

ΦΥΛΗ: Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΚΑΙ ΠΙΟ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ ΧΩΜΑΤΕΡΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Το ΠΑΚΟΕ, χρόνια τώρα, προσπαθεί να πείσει τους εκάστοτε διοικούμεντες ότι η λύση για τα σκουπίδια δεν είναι ο γιγαντισμός μιας «δήθεν» υγειονομικής ταφής, αλλά η δημιουργία τοπικών μονάδων ανακύκλωσης, τα λεγόμενα ΚΔΑΥ και μονάδων κομποστοποίησης. Εν τούτοις, οι σπουσιδάρχες **Άκτωρ** και **ΤΕΡΝΑ** βολεύονται, διότι θησαυρίζουν με μονάδες γίγαντες και έτσι ο... χορός των εκατομμυρίων, σε συνεργασία με τους οικείους Δήμους και Περιφέρειες, καλά κρατεί. Με μεγάλο θύμα τους κατοίκους που θυσιάζουν την υγεία τους -και των παιδιών τους, στον βωμό της αισχροκέρδειας των «σκουπιδαρχών». Στο ίδιο δελτίο τύπου θα αναφέρουμε και την περίπτωση της Μάνδρας Αττικής.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
831
11/3/2024

Η συλλογικότητα «Δυτικό Μέτωπο» υπογραμμίζει ότι τουλάχιστον έως το 2028 θα παραμείνει στην σημερινή μορφή της η χωματερή της Φυλής, επικαλούμενη τα όσα είπε ο Μ. Γραφάκος, γενικός γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, ύστερα από την συνάντηση των δύο πλευρών.

Έτσι αίρεται η παλαιότερη δήλωση του πρώην περιφερειάρχη Γ. Πατούλη για κλείσιμο του ΧΥΤΑ το 2025. Η ίδια συλλογικότητα καταγγέλλει ότι επίκειται «νέα θηριώδης χωματερή» με βάση τις σχετικές αποφάσεις του ΕΔΣΝΑ. Ωστόσο, σύμφωνα με τον κ. Γραφάκο, η μείωση των απορριμμάτων που θάβονται στην χωματερή θα επέλθει μέσω της κατασκευής δύο μονάδων επεξεργασίας σε Φυλή και Σχιστό, της επιβολής τέλους ταφής στους δήμους και της

κατασκευής «μονάδας» ή «μονάδων» ενεργειακής αξιοποίησης.

Μέχρι και σήμερα, συνεχίζεται απρόσκοπτα και ανεύθυνα το έγκλημα που διαπράττεται εδώ και δεκαετίες σε βάρος των κατοίκων της Αττικής, και ειδικότερα των κατοίκων της Δυτικής Αττικής, με την λειτουργία του ΧΥΤΑ Φυλής, μιας από τις μεγαλύτερες ανοιχτές χωματερές και τοξικές βόμβες της Ευρώπης!

Ένα τρομακτικό «κοκτέιλ» ρύπων, βαρέων μετάλλων, ακόμη και ραδιενεργών στοιχείων έχει προκαλέσει μια τεράστια περιβαλλοντική επιβάρυνση, που έχει ως συνέπεια την αύξηση κρουσμάτων καρκίνου σε κατοίκους της περιοχής από την συνέχιση της λειτουργίας της φαραωνικής εγκατάστασης της Φυλής, που υποδέχεται το σύνολο των αστικών απορριμμάτων της Αττικής και των υγειονομικών αποβλήτων όλης της χώρας.

Ο ΧΥΤΑ Φυλής έχει αποδειχθεί όλα αυτά τα χρόνια από μελέτες και εισηγήσεις επιστημόνων, και ιδίως από το 2014 σε έκθεση της Επιτροπής Αναφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ότι είναι ένα μνημείο περιβαλλοντικού χάους, αρρώστιας και ανθρώπινου πόνου.

Σύμφωνα με προγενέστερες μελέτες του ΕΜΠ, ο υδροφόρος ορίζοντας της περιοχής είναι μολυσμένος και συνδέεται άμεσα με τα αυξημένα κρούσματα καρκίνου που έχουν σημειωθεί στην ευρύτερη περιοχή, σε ένα μολυσμένο υπέδαφος που απλώνεται σε μεγάλη ακτίνα.

Παράλληλα, σύμφωνα με την επίσημη γνωμοδότηση του Ενιαίου Διαβαθμιακού Συνδέσμου Νομού Αττικής, βεβαιώνεται ότι τα περιθώρια στον ΧΥΤΑ της Φυλής έχουν εξαντληθεί όπως και η διάρκεια ζωής του.

Το ΠΑΚΟΕ βρέθηκε για μία ακόμη φορά στον ΧΥΤΑ Φυλής, προκειμένου να διεξαγάγει έρευνα, να καταγράψει την υφιστάμενη κατάσταση και να συνομιλήσει με πολίτες της περιοχής.

Ώρα μηδέν για τα σκουπίδια στην Αττική

Ο ΧΥΤΑ Φυλής είναι η πιο πονεμένη ιστορία δημόσιας πολιτικής στην σύγχρονη Ελλάδα στην διαχείριση απορριμμάτων. Η κατάσταση στην Αττική, με 35% του πληθυσμού της χώρας σε 2,9% της επιφάνειάς της και με 40% της παραγωγής σκουπιδιών, είναι εμβληματική των αδιεξόδων δεκαετιών που έχει προκαλέσει η διαχρονική έλλειψη πολιτικής βούλησης, η διαστρέβλωση των επιστημονικών δεδομένων και τα γραφειοκρατικά και δικαστικά εμπόδια που αποτρέπουν αναγκαία έργα.

Σύμφωνα με πρόσφατες μετρήσεις, οι τιμές των αέριων, εδαφικών ρύπων και ρύπων του υδροφόρου ορίζοντα διαπιστώθηκαν σε μεγάλες και εγκληματικές υπερβάσεις, σε σχέση με τα θεσμοθετημένα όρια (εθνική νομοθεσία, ευρωπαϊκή νομοθεσία, νέα ολλανδική λίστα, οριακές τιμές έκθεσης κ.λπ.), με τους μελετητές να μιλούν για «απελπιστική περιβαλλοντική κατάσταση» στην έκταση των 10.000 στρεμμάτων και να καταγράφουν ως χαρακτηριστική την ύπαρξη βαρέων μετάλλων, αρωματικών υδρογονανθράκων, διοξινών-φουρανίων, βενζολίου-τολουολίου, PCB-PCDT, φαινόλων, μεθανίου, αμμωνίου, αλλά και ραδιενεργών στοιχείων, όπως είναι τα: ράδιο 224, ράδιο 226, τρίτιο 3, θόριο 232, μόλυβδος 210 κ.λπ.

Μάλιστα, σχετικά με τις συγκεντρώσεις των ραδιενεργών στοιχείων που εξετάστηκαν στην μελέτη, καταγράφεται ότι «προκαλούν ακτινοβολίες πολύ μεγαλύτερες από τη φυσική ακτινοβολία, με αποτέλεσμα την ανεπανόρθω-

τη βλάβη της υγείας όλων των ζώντων οργανισμών.»

Ζώα βοσκούν δίπλα και μέσα στην χωματερή

Στην έρευνα του ΠΑΚΟΕ διαπιστώθηκε ακόμη και κοπάδι ζώων παρουσία βοσκού να τρώει δίπλα και μέσα στην χωματερή, σε μια «νεκρή ζώνη» που θεωρητικά απαγορεύεται η εγκατάσταση ή διαμονή κάθε ζωντανού οργανισμού.

Οι εικόνες μιλούν μόνες τους, με «ζωντανά», τα οποία τρέφονται σε ένα τοξικό περιβάλλον, και το γάλα ή το κρέας τους θα προωθηθεί χωρίς κανένα έλεγχο στην αγορά της Αθήνας και κατά συνέπεια στα πιάτα μας.

Εκτελούνται συμβόλαια θανάτου στην χωματερή;

Δεν είναι λίγες οι φορές που μέσα στην χωματερή έχουν βρεθεί πτώματα τα οποία δεν αναγνωρίστηκαν ποτέ.

Εξιχνιάστηκε από την αστυνομία η υπόθεση ανθρωποκτονίας του 54χρονου

υπαλλήλου ιδιωτικής εταιρείας φύλαξης;

«Πώς είναι η ζωή σε απόσταση αναπνοής από τη χωματερή;»

Ο εκπαιδευτικός του 4ου Δημοτικού Σχολείου Άνω Λιοσίων και κάτοικος του Δήμου Φυλής κ. Μιχάλης Ζαρρής τονίζει σχετικά: «Η κατάσταση στην περιοχή μας είναι ανυπόφορη, και οι ζωές μας έχουν σημαδευτεί από αυτό το τοξικό περιβάλλον που βρίσκεται δίπλα μας. Σχεδόν κάθε οικογένεια θρηνεί ένα θύμα από καρκίνο και γενικότερα φοβόμαστε τις παρενέργειες της χωματερής κυρίως για τα παιδιά μας.

Στα σχολεία δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στην διαπαιδαγώγηση των παιδιών σε θέματα περιβάλλοντος, προκειμένου να εφαρμόσουν στο μέλλον πρακτικές φιλικές προς τον κόσμο που ήρθαν. Με συνεχείς δεντροφυτεύσεις και διάφορες ενημερωτικές δράσεις ευαισθητοποιούμε τις νέες γενιές που πιστεύω ότι θα οικοδομήσουν ένα καλύτερο μέλλον για όλους μας».

Μάνδρα Αττικής το ΠΑΚΟΕ επιμένει!

Θα σπκωθούν οι 25 νεκροί και θα φωνάζουν: Ζητάμε δικαιοσύνη! Πιστεύουμε ότι κάτω από τα Βούρλα στον Σαρανταπόταμο υπάρχουν ...ΠΤΩΜΑΤΑ.

Κανείς μέχρι σήμερα, από τον Νοέμβριο του 2017 (πέρασαν έξι ολόκληρα χρόνια), δεν έχει προβεί στις ενέργειες που προτείνουμε συνεχώς από το 2017, δηλαδή να καθαρισθεί το τμήμα του ποταμού (από την γέφυρα της Εθνικής Οδού μέχρι την θάλασσα) για να διαπιστωθούν οι καταγγελίες μας. Ελπίζουμε με το σημερινό δημοσίευμά μας να συγκινηθούν οι υπεύθυνοι της σάπιας κρατικής μηχανής, από τον Αντιπεριφερειάρχη Δυτικής Αττικής μέχρι τους υπεύθυνους του Λιμεναρχείου.

Την περασμένη εβδομάδα ξεκίνησε ενώπιον του Εφετείου Πλημμελημάτων και θα συνεχισθεί στις 13 Μαρτίου η δίκη σε δεύτερο βαθμό για την πλημύρα στην Μάνδρα Αττικής τον Νοέμβριο του 2017 που κόστισε την ζωή σε 25 ανθρώπους.

Στην υπόθεση δικάζονται για συγκεκριμένες πράξεις οκτώ κατηγορούμενοι καταδικασμένοι στον πρώτο βαθμό αλλά και έξι εκ των αθωωθέντων, μεταξύ των οποίων και η τότε περιφερειάρχης Ρένα Δούρου, μετά από έφεση που είχε ασκήσει η Εισαγγελία.

Μετά από εισαγγελική έφεση οι κατηγορούμενοι βρίσκονται ξανά στο εδώλιο. Οι συνήγοροι των σε πρώτο βαθμό απαλαχθέντων διατυπώνουν την θέση, ότι η έφεση της εισαγγελίας ως προς τις έξι απαλλαγές υπεβλήθη εκπρόθεσμα αλλά και χωρίς να αντικρούεται από τον ασκούντα την έφεση εισαγγελικό λειτουργό το σκεπτικό της απόφασης του Τριμελούς Πλημμελιοδικείου για την απαλλαγή των κατηγορουμένων. Σύμφωνα με τη θέση που διατυπώθηκε από την πλευρά της κυρίας Δούρου, η κατηγορούμενη κρίθηκε αθώα με την απόφαση που ανακοινώθηκε στις 16 Ιουνίου 2022, ημέρα κατά την οποία σύμφωνα με την υπεράσπιση θα άρχιζε να «τρέχει» η 10ήμερη προθεσμία για την έφεση του Εισαγγελέα και όχι στις 23 Ιουνίου 2022, οπότε και ολοκληρώθηκε η δίκη με την απαγγελία των ποινών.

Η υπεράσπιση θεωρεί πως η απόφαση για τους αθωωθέντες ήταν εκτελεστή από την ημέρα ανακοίνωσης της απαλλαγής, και επομένως η προθεσμία για την έφεση έληξε στις 27 Ιουνίου. Θεωρούν επίσης ότι η Εισαγγελία είχε πρόσβαση στα πρόχειρα πρακτικά και ότι, εφ' όσον ήθελε να στραφεί κατά της

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
831
11/3/2024

απαλλαγής, θα μπορούσε να τα έχει στην διάθεσή της. Επί πλέον, οι συνήγοροι ισχυρίζονται πως η έφεση του Εισαγγελέα στερείται αιτιολογίας.

Το δικαστήριο άκουσε και την εισαγγελική πρόταση επί των ενστάσεων, η οποία ζήτησε να απορριφθούν και να κριθεί παραδεκτή η έφεση κατά των απαλαχθέντων. Κατά την πρόταση, η Εισαγγελία απέκτησε πρόσβαση στην δικογραφία με την ολοκλήρωση της δίκης, ενώ έκρινε πως η έφεση είναι εμπεριστατωμένη και αιτιολογημένη.

Τα παραπάνω είναι άκρως εφιαλτικά, επειδή οι 25 νεκροί, όταν δολοφονήθηκαν, δεν γνώριζαν τις ημερομηνίες που επικαλείται η κ. Δούρου για την αθωότητά της.

Στην επόμενη συνεδρίαση αναμένεται να αποφανθεί το δικαστήριο επί των ενστάσεων.

Να σημειωθεί ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο είχε κρίνει ενόχους οκτώ από τους 21 κατηγορουμένους για τα αδικήματα της πρόκλησης πλημύρας, της ανθρωποκτονίας και σωματικών βλαβών από αμέλεια δια παραλείψεως, οι οποίοι καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης από 4 έως 6 χρόνια, με ανασταλτικό αποτέλεσμα στην έφε-

ση. Πρόκειται για δύο αντιπεριφερειάρχες, κατά τον επίμαχο χρόνο, την τότε δήμαρχο Μάνδρας, και πέντε, τότε, στελέχη, της Πολεοδομίας και της Υπηρεσίας αστυνόμευσης ρεμάτων.

Είχε κρίνει επίσης αθώους 13 κατηγορουμένους. Από αυτούς, η κυρία Δούρου καθώς και πέντε στελέχη από το Δασαρχείο και την Πολεοδομία, βρίσκονται ενώπιον του Εφετείου.

Σε ό,τι αφορά την κ. Ρένα Δούρου, το δικαστήριο την κήρυξε ομόφωνα αθώα για το αδίκημα της παράβασης καθήκοντος και κατά πλειοψηφία, με ψήφους δύο προς ένα, αθώα για τις πράξεις της πλημύρας δια παραλείψεως από υπόχρεο, ανθρωποκτονίας και σωματικής βλάβης από αμέλεια.

Η έφεση του Εισαγγελέα που έφερε σήμερα ξανά στο εδώλιο την πρώην περιφερειάρχη, αφορά την κατά πλειοψηφία απόφαση, η οποία έκρινε πως η κυρία Δούρου δεν φέρει ευθύνη καθώς είχε μεταβιβάσει-εκχωρήσει τις επίμαχες αρμοδιότητες στους δύο καταδικασθέντες αντιπεριφερειάρχες. Η άποψη της μειοψηφίας ήταν πως έχει ευθύνη η περιφερειάρχης, καθώς αυτή ασκεί εποπτεία -και συνακόλουθα είναι ποινικά υπεύθυνη- η οποία δεν αίρεται με την μεταβίβαση αρμοδιοτήτων.

ΑΜΑΛΘΕΙΑ: Η ΚΑΤΣΙΚΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣΑ!

Εκδηλώσεις με περιεχόμενο

Στις 6 Μαρτίου ξεκίνησε στο παλιό αμαξοστάσιο στο Γκάζι η εκδήλωση με τίτλο «ΑΜΑΛΘΕΙΑ» για την ερασιτεχνική γεωργία και παραγωγή τροφής με οργανωτή φορέα το Skywalker και τη συμμετοχή άλλων φορέων (εταιρειών, βιολογικών συνεταιρισμών, ραδιοφωνικών σταθμών κ.ά.) με τη συμμετοχή περιπτέρων και περιβαλλοντικών συλλόγων, με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών κι ιδι-αίτερα της νέας γενιάς,

για να μάθει να καλλιεργεί τη γη και να έχει πιο υγιεινό τρόπο διαβίωσης κι ένα καλύτερο μέλλον, χρησιμοποιώντας τη βιολογική καλλιέργεια αντί της συμβατικής.

Με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών, τα νέα παιδιά ήρθαν σε επαφή με την υφαντική, την παρασκευή άρτου κι άλλων προϊόντων της μάνας γης, τα οποία κίνησαν το ενδιαφέρον τους και θα τα ωθήσουν στο μέλλον να ασχοληθούν με αυτήν. Η συμμετοχή των καλλιεργητών βιολογικών προϊόντων αλλά και των γεωργικών συνεταιρισμών οι οποίοι έκαναν σε μας γνωστή τη δράση μέσω των προϊόντων τους, της συζήτησης που είχαμε μαζί τους αλλά και των ενημερωτικών φυλλαδίων τους, μας κάνει να ελπίζουμε σε ένα καλύτερο αύριο.

Το ΠΑΚΟΕ συμμετείχε στις εκδηλώσεις αυτές με περίπτερα, όπου τα δρώμενά του είναι ειδικά για τα παιδιά των σχολείων.

Α. Επίδειξη με όργανα μετρήσεων σε νερά ανθρώπινης κατανάλωσης, θαλασσινά νερά, στην ατμοσφαιρική ρύπανση, και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

Β. Διανομή σε παιδιά φυτών για το σπίτι τους

Γ. Δωρεάν διανομή βιβλίων που αναφέρονται στην προστασία του Περιβάλλοντος.

Δ. Με ομιλίες ειδικών σε θέματα διατροφής (Παιδική Παχυσαρκία) και (Διατροφή και Χώμα).

Τι είπαν στην κάμερα του ΠΑΚΟΕ εκθέτες και ο Διευθυντής του Skywalker κύριος Δημήτρης Φυντάνης.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΔΗΜΗΤΡΗ ΦΥΝΤΑΝΗ (ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ SKYWALKER)

κα. Ζουμπούλη: Ποιος είναι ο στόχος της εκδήλωσης;

κ. Φυντάνης: Στόχος της εκδήλωσης είναι να βοηθήσουμε όσους ενδιαφέρονται ή θα μπορούσαν να ενδιαφέρονται. Για να μάθουν οι άνθρωποι να συμμετέχουν στην παραγωγή της τροφής τους, να ανακαλύψουν ευκαιρίες και δυνατότητες για να ξεκινήσουν, για να πάνε ένα βήμα

παρακάτω.

Πόσα χρόνια ασχολείστε με τις εκδηλώσεις;

Το Skywalker μπήκε στις εκδηλώσεις από το 2013, και ο λόγος για τον οποίο ξεκίνησε ήταν να βοηθήσει τους άνεργους, που τότε ήταν περίπου 1.500.000, και δεν είχαν τη δυνατότητα να έχουν εξαρτημένη σχέση εργασίας, να αποκτήσουν επαγγελματικές δεξιότητες ή να δημιουργήσουν κάποιο δίκτυο ή και κάποιο εισόδημα.

Το πρώτο που κάναμε ήταν το Job Festival το 2005 και μέσα στο 2014, στα τέλη Δεκεμβρίου στη Θεσσαλονίκη που ήταν πολιτιστική πρωτεύουσα Νεολαίας κι από τότε ξεκινήσαμε φεστιβάλ εκπαίδευσης που τώρα το λέμε fill gap festival. Μετά βάλαμε φεστιβάλ εθελοντισμού, φεστιβάλ επιχειρηματικότητας, φεστιβάλ για χόμπι, φεστιβάλ κυκλικής οικονομίας και τώρα κάνουμε την ΑΜΑΛΘΕΙΑ, που είναι για την παραγωγή τροφής ανεξάρτητα από τον λόγο για τον οποίο ενδιαφέρονται. Τα νέα παιδιά, οι μαθητές ξεκινούν από περιέργεια περισσότερο.

Πιστεύετε ότι τα νέα παιδιά θα εναισθητοποιηθούν από την εκδήλωση;
Ναι σου πω την αλήθεια, εγώ είδα την κόρη μου, τώρα είναι 3^η λυκείου, πριν δυο χρόνια ξεκίνησε μαζί με το αγόρι της μαζεύανε ελιές και από την επεξεργασία τις έκαναν επιτραπέζιες και τις έτρωγαν κιόλας.

Πέρα από Skywalker στηρίζουν κι άλλοι φορείς την εκδήλωση;

Ναι, είναι οι διαχρονικοί μας συνεργάτες: Το ΠΑΚΟΕ, η ΒΙΟΖΩ, ο Δήμος Αθηναίων και πολλοί άλλοι φορείς οι οποίοι ευχαρίστως συνωμοτούν για την αληθινή ευτυχία και την βελτίωση του επιπέδου ζωής. Και μην ξεχάσετε, 23-24 Απριλίου πάλι εδώ, έχουμε φεστιβάλ Εθελοντισμού.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΕΚΘΕΤΗ ΓΙΩΡΓΟ ΜΑΝΤΑ- «ΠΡΟΤΥΠΟΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ»

κ. Μαντάς: Η μελισσοκομία είναι ωραίο πράγμα να τη βάλει κανείς στη ζωή του για χόμπι, είναι ψυχοθεραπεία, περνάς πολύ ωραία όταν την έχεις για χόμπι. Τι σημαίνει για χόμπι; Να έχεις 5-10 μελίτσια κάπου στη φύση.

κ. Μυλωνάς: 5-10 μελίτσια πόσο μέλι μπορεί να σου βγάλουν;

κ. Μαντάς: Εξαρτάται, μπορεί να πάρεις κι εκατό κιλά μέλι τον χρόνο.

Τον χρόνο μπορείς να πάρεις από το τίποτα μέχρι είκοσι κιλά κατά μέσο όρο την κυψέλη, μπορείς όμως να μην πάρεις και τίποτα. Υπάρχουν δύσκολες χρονιές που δεν είναι καλή η φύση, που δεν βρέχει.

κ. Ζουμπούλη: Ασχολείστε πολλά χρόνια με τη μελισσοκομία;

Υπεύθυνος: Ασχολούμαι 30 χρόνια με τη μελισσοκομία. Είμαι από ένα χωριό των Καλαβρύτων. Είχανε οι θείοι μου

μελίτσια, και κολλήσαμε αυτό το ωραίο χόμπι, το κάναμε βέβαια κάποια στιγμή επάγγελμα.

Όταν ξεφεύγει από χόμπι και γίνεται επάγγελμα είναι μια δύσκολη δουλειά. Ίσως είναι η δυσκολότερη κτηνοτροφική δουλειά. Είναι όπως οι άλλες κτηνοτροφικές δουλειές, όμως είναι η πιο όμορφη. Είσαι μοναχικός μέσα στο δάσος, ασχολείσαι με ένα πλάσμα το οποίο σαν οικογένεια είναι μια τελειότητα, κι έχει όμως και πάρα, πολλές δυσάρεστες στιγμές.

Έχει υπερβολική κούραση, υπερβολικές ώρες δουλειάς τις οποίες κανείς δεν ξέρει εάν δεν συμμετέχει, εάν δεν γνωρίζει τη μελισσοκομία. Είναι υπερβολικά δύσκολη δουλειά, από τις έξι το πρωί έως τις έντεκα το βράδυ, οι μέλισσες θα σε αφήσουν μια ώρα το απόγευμα, πέντε με έξι να φας όρθιος. Ο μήνας που είμαστε πιο χαλαροί είναι ο Δεκέμβριος μέχρι τις 15 Ιανουαρίου. Από κει και πέρα αρχίζουν τα ξενύχτια. Η μελισσοκομία έχει πάρα πολλή δουλειά μέσα στο εργαστήριο κι επί του πεδίου στη φύση έξω.

Κ. Μυλωνάς: Με το μέλι τι παίζει; Βλέπουμε στα σούπερ μάρκετ φθινό κι ακριβό μέλι.

κ. Μαντάς: Με το μέλι όπως και με τα άλλα προϊόντα, παίζουν πολλά άλλα πράγματα. Είναι ένα είδος στην Ελλάδα που δεν είναι σε επάρκεια μεγάλη. Το 70% του μελιού που κυκλοφορεί στην Ελλάδα είναι εισαγόμενο μέλι.

Η Ελλάδα παρ' όλο που είναι μια μεγάλη μελισσοκομική χώρα σε σχέση με τις άλλες χώρες γιατί έχουμε πολλές κυψέλες, παράγουμε λιγότερο μέλι γιατί έχουμε ξηροθερμικό περιβάλλον. Αυτό όμως μας δίνει τη δυνατότητα να έχουμε πιο γευστικά, πιο αρωματικά μέλια. Τα Βαλκάνια που έχουν πιο πολλές βροχές μπορεί να πάρουν περισσότερο μέλι αλλά πιο άνοστο.

Ο κόσμος προτιμάει το δικό σας μέλι περισσότερο από αυτά που πωλούνται στο σούπερ μάρκετ;

κ. Μαντάς: Κοιτάζτε να δείτε, υπάρχει μέλι ανάλογα με το βαλάντιο του κάθε ανθρώπου. Αν δεν αντέχει κάποιος να πάρει κάποιο πιο ακριβό, θα πάρει κάτι πιο οικονομικό όπως έχουμε σε όλα τα προϊόντα και ακριβά και οικονομικά προϊόντα. Δε γίνεται ούτε στη φύση, ούτε στη ζωή μας να έχουμε κάτι οικονομικό και ταυτόχρονα τόσο καλό.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΗ ΑΠΟ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ. ΠΑΛΑΙΟΒΡΑΧΑ

κ. Ζουμπούλη: Ανήκετε σε κάποιο φορέα, σε κάποιο συνεταιρισμό;

Υπεύθυνος: Δεν ανήκω σε φορέα, είμαι μόνος μου, είμαι καλλιεργητής 17 χρόνια

και τα τελευταία 13 ασχολούμαι με τη φυσική καλλιέργεια. Είναι απαραίτητο να καταλάβουμε πόσο κοστίζει αντικειμενικά η τροφή μας, όχι μόνο υποκειμενικά δηλαδή τα χρήματα που πληρώνουμε για να την αγοράσουμε, τότε θα κατανοήσουμε πόσο πολύ επιβαρύνουμε το περιβάλλον, πόσο πολύ το έδαφος, πόσο πολύ το υπόλοιπο κομμάτι που ουσιαστικά βγαίνουμε σε πολύ άσχημο δρόμο.

Καλλιεργούμε τα τελευταία 150, ο πλανήτης έχει ζήσει εκατομμύρια χρόνια. Αυτό που κάνουμε αυτή τη στιγμή με τη συμβατική γεωργία δεν είναι μόνο οδυνηρό με τους ανθρώπους, κι όχι μόνο εμείς θα πληρώσουμε το τίμημα αλλά θα πληρωθεί το τίμημα και για όλη τη φύση που είναι δίπλα μας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟ «ΑΙΓΙΡΑ ΜΑΝΑ» & ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ «ΙΠΠΟΛΥΤΗ»

Έχουμε πολύ ωραία χειροποίητα προϊόντα φτιαγμένα με πολλή αγάπη από δυναμικές γυναίκες του πολιτιστικού και φιланθρωπικού συλλόγου ΑΙΓΙΡΑ ΜΑΝΑ και του γυναικείου συνεταιρισμού ΙΠΠΟΛΥΤΗ.

Δίνουμε ένα μεγάλο αγώνα για να έχουν οι γυναίκες δικαίωμα στην εργασία και τις μαθαίνουμε να έχουμε μια τέχνη για να βιοπορίζονται, να έχουν στόχους, όνειρα και πάνω από όλα αυτό δεν είναι μόνο.

κ. Ζουμπούλη: Πώς λειτουργεί ο φορέας σας;

Υπεύθυνη: Μας βρίσκουν στα social media, η μία μιλάει στην άλλη. Εμείς θέλουμε πάρα πολύ οι γυναίκες να ενεργοποιηθούν γι' αυτό τις προτρέπουμε στο να κάνουν το χόμπι τους επάγγελμα κι «αφού μπορείς κι εσύ, μπορώ κι εγώ» άρα δουλεύουμε αυτό το κομμάτι κι η μία στηρίζει την άλλη

κ. Ζουμπούλη: Είστε πολλά χρόνια στο χώρο;

Υπεύθυνη Συλλόγου: 18 χρόνια. Έχουμε μεγάλη εμπειρία. Κι αυτό που νομίζω ότι έχουν οι γυναίκες ανάγκη, είναι να έχουν αυτοεκτίμηση ώστε να μπορούν να στηρίζονται στα πόδια τους, να βιοπορίζονται.

κ. Ζουμπούλη: Πού μπορεί να σας βρει κάποιος;

Υπεύθυνη Συλλόγου: Στην Καλλιθέα, επί της οδού Ξενοφώντος 85, είναι το γυναικείο καφενείο μας εκεί. Εκεί κάνουμε διάφορες συνεδρίες, έχουμε ψυχολόγο, νομικό σύμβουλο κι εκεί λύνουμε όσα θέματα υπάρχουν.

Έχουμε πολύ ωραία δανειστική βιβλιοθήκη κι απέναντι ακριβώς υπάρχει ο γυναικείος μας συνεταιρισμός ΙΠΠΟΛΥΤΗ, όπου υπάρχουν μέσα ραπτομηχανές κι άλλα εργαλεία τα οποία τα κορίτσια τα χρησιμοποιούν και δημιουργούν.

ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ηπάγια τακτική τα τελευταία χρόνια «όσο λιγότερα γνωρίζεις για το περιβάλλον, τόσο καλύτερα» γι' αυτούς που το ληστεύουν, το υπερεκμεταλλεύονται και αισχροκερδούν σε βάρος του αλλά και σε βάρος της υγείας της δικιάς μας και των παιδιών μας, δυστυχώς έχει αποχαυνώσει τη νεολαία μας.

Επειδή αυτοί οι ...τύποι σκεπτόμενοι το σήμερα και τη δική τους... δόθεν ευημερία, δεν σκέπτονται ότι όλη αυτή η κακομεταχείριση του περιβάλλοντος, θα έρθει μπουμερανγκ σε όλους συμπαράσυνοντας κι αυτούς.

Οι κομματικές ηγεσίες και οι κυβερνώντες πολλά χρόνια παραγνωρίζουν εσκεμμένα ότι η καραμέλα που όλοι τη λένε «ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ», εάν δεν αναφέρεται ταυτόχρονα και η αιτία που την προκαλεί (βιομηχανία, ναυσιπλοΐα, μεταφορές, Δημόσιο και ιδιωτικοί φορείς παραγωγής ενέργειας και τοπικής Αυτοδιοίκησης, κ.α.) στη λήθη των πολιτών.

Για αυτό πρέπει όλοι οι φορείς και οι πολίτες που πιστεύουν σε ένα καθαρό και υγιεινό περιβάλλον να απαιτήσουν με επιστολές, με τηλεφωνήματα ακόμη και με καταγγελίες στις εν «υπνώσει» δικαστικές αρχές.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΤΟΥΣ ΘΥΜΙΣΟΥΜΕ ΟΤΙ:

1. Υποβαθμίζοντας κι εγκαταλείποντας τη δημόσια Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, η κυβέρνηση αγνοεί τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας (π.χ. Συμφωνία Παρισιού για το Κλίμα), τις Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιούνιος 2022 για ενίσχυση και γενίκευση της Εκπαίδευσης για την Πράσινη Μετάβαση) ακόμη και την ελληνική νομοθεσία που προβλέπει κρατική χρηματοδότηση για τα ΚΕΠΕΑ και συγκεκριμένο αριθμό εκπαιδευτικών που θα έπρεπε να υπηρετούν σε αυτά (από περίπου 300 έχουν μείνει 141).

2. Παράλληλα, η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση που υπήρχε τα προηγούμενα χρόνια για τη λειτουργία των ΚΕΠΕΑ μειωνόταν χρόνο με το χρόνο και έληξε τον Αύγουστο του 2023. Για τη μείωση, λήξη και μη ανανέωση των ευρωπαϊκών κονδυλίων για τα ΚΕΠΕΑ υπάρχει βαρύτατη πολιτική ευθύνη των προηγούμενων και της τωρινής κυβέρνησης, καθώς η Ε.Ε. δίνει κονδύλια για το Περιβάλλον, την Εκπαίδευση για την Αειφορία και το Κλίμα, κάποιοι όμως πρέπει να υποβάλλουν την αίτηση!

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
829
4/3/2024

3. Έχουν μείνει στα ΚΕΠΕΑ λιγότεροι από τους μισούς εκπαιδευτικούς σε σχέση με αυτούς που προβλέπει η νομοθεσία (υπηρετούν 141 στα 58 ΚΕΠΕΑ, ενώ θα έπρεπε να είναι τουλάχιστον 290).

4. Σε αρκετές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης δεν υπάρχουν οι Υπεύθυνοι/ες Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης ή Σχολικών Δραστηριοτήτων, των οποίων η αρμοδιότητα είναι να στηρίζουν την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση στα σχολεία (ένας/μία σε κάθε Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας και σε κάθε Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας).

5. Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, η εγκύκλιος του Υπουργείου για επισκέψεις σε ΚΕΠΕΑ αναφέρει ότι «δεν προβλέπεται κάλυψη δαπανών φιλοξενίας στο Τεχνικό Δελτίο του Έργου. Οι εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές πραγματοποιούνται χωρίς Δαπάνη για το Δημόσιο» (σελ. 5 εγκυκλίου του Υπουργείου, 2 Φεβ. 2024). Καμμία χρηματοδότηση δεν υπάρχει από την αρχή της σχολικής χρονιάς για τα Κέντρα Περιβαλλοντικής

Εκπαίδευσης, τα οποία είναι, πιθανότατα, η μόνη δημόσια σχολική δομή που δεν παίρνει ούτε ένα (1) ευρώ για κάλυψη των λειτουργικών της εξόδων. Παρά την πρόβλεψη της νομοθεσίας για χρηματοδότησή τους από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω επιχορήγησης προς τον τοπικό Δήμο, μέχρι στιγμής δεν έχει δοθεί η χρηματοδότηση αυτή στους Δήμους.

6. Δεν χρηματοδοτούνται τα εθελοντικά προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης των σχολείων. Στην προμνημονιακή περίοδο χρηματοδοτούνταν τόσο με μικρή κρατική επιχορήγηση, όσο και με ευρωπαϊκά κονδύλια.

Το ΠΑΚΟΕ πιστεύει ότι είναι καιρός πλέον να αντιμετωπίσουμε το θέμα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ως κυρίαρχο για την ενημέρωση των παιδιών μας ούτως ώστε να έχουν τη δυνατότητα ΝΑ ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΝ, ΝΑ ΠΙΕΖΟΥΝ ΤΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΑΓΩΝΙΖΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΣΙΚΟΤΕΡΟ ΑΓΑΘΟ, ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ.

Η «μάστιγα» της παιδικής παχυσαρκίας

Η 4η Μαρτίου έχει καθιερωθεί ως Παγκόσμια Ημέρα κατά της Παχυσαρκίας από την Παγκόσμια Ομοσπονδία Παχυσαρκίας.

Εφιάλτης η στατιστική

Σε αυτό το πλαίσιο το ΠΑΚΟΕ αποφάσισε να κάνει έρευνα και να δημοσιεύσει επιστημονικά δεδομένα για την Ελλάδα.

Η παιδική παχυσαρκία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας. Η παιδική παχυσαρκία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας. Η παιδική παχυσαρκία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ζωής μας.

Ιδίως τα χρόνια της οικονομικής κρίσης, άφησαν ανεξίτηλο το αποτύπωμά τους στον συγκεκριμένο δείκτη, λόγω της φτωχοποίησης μεγάλου μέρους του λαού, που αναπόφευκτα οδηγήθηκε στο να κοπούν «πολυτέλειες» όπως η σωστή διατροφή των παιδιών και των εφήβων.

Ενδεικτικά τα στοιχεία της Ελληνικής Διατροφολογικής Εταιρίας του 2023, όπου η στατιστική στην παιδική παχυσαρκία μας κατατάσσουν ανάλογα στην ηλικία από 1η ως 2η χώρα στην Ευρώπη. Στους εφήβους, είμαστε η 1η χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ κάτω των 5 ετών ένα στα οκτώ παιδιά είναι υπέρβαρο ή παχύσαρκο, ενώ είμαστε στην 3η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ακόμα περισσότερο «φως» σχετικά με την παιδική παχυσαρκία ρίχνουν τα διαγράμματα του Οργανισμού Έρευνας και Ανάλυσης της διαNEOΣις.

Στο πρώτο διάγραμμα είναι εμφανές ότι η Ελλάδα «απολαμβάνει» τη θλιβερή πρωτιά, σε δείκτες και αντιστοιχία με τον μέσο όρο των χωρών της Ευρώπης, ως προς την παιδική παχυσαρκία. Το ακόμα πιο στενάχωρο, σύμφωνα με τις σχετικές μελέτες, είναι πως η διαφορά βαίνει αυξανόμενη από τις ηλικίες τεσσάρων έως έξι ετών, έξι έως δέκα ετών και δέκα έως δώδεκα ετών.

Σημειώνεται ότι οι χώρες αναφοράς είναι οι χώρες με τις καλύτερες συμπεριφορές και δείκτες υγείας ανάμεσα στις χώρες που συμμετείχαν στην εκάστοτε μελέτη. Η μελέτη της ToyBox αφορά σε Γερμανία και Βέλγιο. Η μελέτη της Fell4Diabetes αφορά σε Βέλγιο και Φινλανδία, ενώ η μελέτη της ENERGY αφορά σε μελέτη σε Βέλγιο, Νορβηγία και Ολλανδία.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
828
1/3/2024

Όμως πρέπει να δούμε από πού ξεκινάει το πρόβλημα.

Αιτίες παιδικής παχυσαρκίας

• Οικογενειακό περιβάλλον

Α) Τα παιδιά με 1 παχύσαρκο γονέα έχουν πιθανότητα 50% να γίνουν παχύσαρκα, ενώ τα παιδιά με 2 παχύσαρκους γονείς, έχουν 80% πιθανότητα.

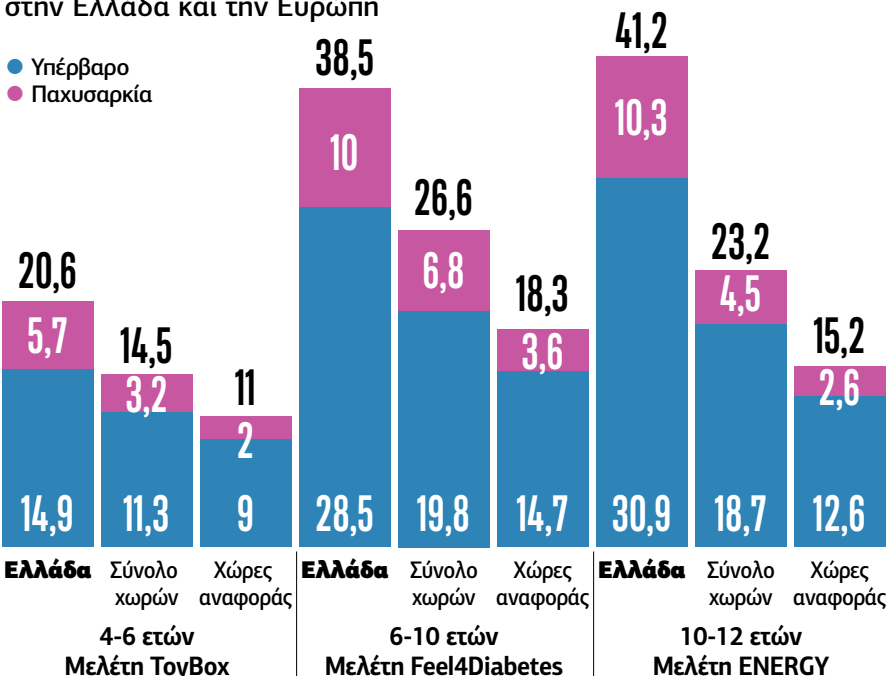
Β) Ο γρήγορος τρόπος ζωής των γονέων και σε αντίκρισμα στα παιδιά τους που δεν έχουν τον χρόνο να αφιερώσουν την απαραίτητη προσοχή στη διατροφή των παιδιών τους. Έτσι, παρέχουν στα παιδιά γρήγορα και πρόχειρα γεύματα, σνακ, γλυκά.

Γ) Πολλές φορές οι γονείς ή οι άνθρωποι από το στενό οικογενειακό περι-

Διάγραμμα 1

Επιπολασμός υπέρβαρου/παχυσαρκίας σε παιδιά ηλικίας 4-12 ετών στην Ελλάδα και την Ευρώπη

● Υπέρβαρο
● Παχυσαρκία

βάλλον (παππούδες) για λόγους καθαρά συναισθηματικούς υπερσιτίζουν και πιέζουν το παιδί να φάει κάτι χωρίς αυτό να πεινάει.

Δ) Ένα ακόμη λάθος που κάνουν οι γονείς είναι η απαγόρευση τροφίμων ή η χρήση τους ως μέσου επιβράβευσης.

● Κακή Διατροφή

Σημαντική είναι και η καθημερινή κατανάλωση ενός πλήρους και ισορροπημένου πρωινού. Έχει αποδειχτεί ότι τα παιδιά που τρώνε ένα καλό πρωινό υπερτερούν στις επιδόσεις τους σε σχέση με τα παιδιά που δεν τρώνε κάτι ή τρώνε έτοιμα σνακ του κυλικείου.

Τρόφιμα όπως πατατάκια, γαριδάκια, σοκολάτα, μπισκότα, τυρόπιτες, αναψυκτικά, τα οποία είναι πλούσια σε λίπος και ζάχαρη και φτωχά σε θρεπτικά συστατικά, δεν θα βοηθήσουν στην απόδοση του παιδιού.

● Γενετικές -Κληρονομικότητα

Κληρονομείται μια τάση για παχυσαρκία που μπορεί να εκδηλωθεί εάν το επιτρέψει το περιβάλλον.

Οι επιπτώσεις στην υγεία

Στο δεύτερο διάγραμμα βλέπουμε ότι οι επιπτώσεις της παιδικής παχυσαρκίας είναι πολυεπίπεδες. Συγκεκριμένα, παρατηρείται ότι η παχυσαρκία στην παιδική ηλικία μπορεί να «συνοδεύσει» έναν άνθρωπο στην ενηλικίωση μαζί με σημαντικά θέματα υγείας.

Από καρδιομεταβολικές κλινικές διαταραχές, έως την κατάσταση θρέψης, την ανάπτυξη και φυσικά τα ψυχικά νοσήματα, που αποτελούν «ταμπού», αλλά ελάχιστοι έχουν ασχοληθεί με αυτή τη διάσταση πρόκλησής τους, δηλαδή την παιδική παχυσαρκία.

Η Ελλάδα:

Η χώρα του Ωχαδελφισμού

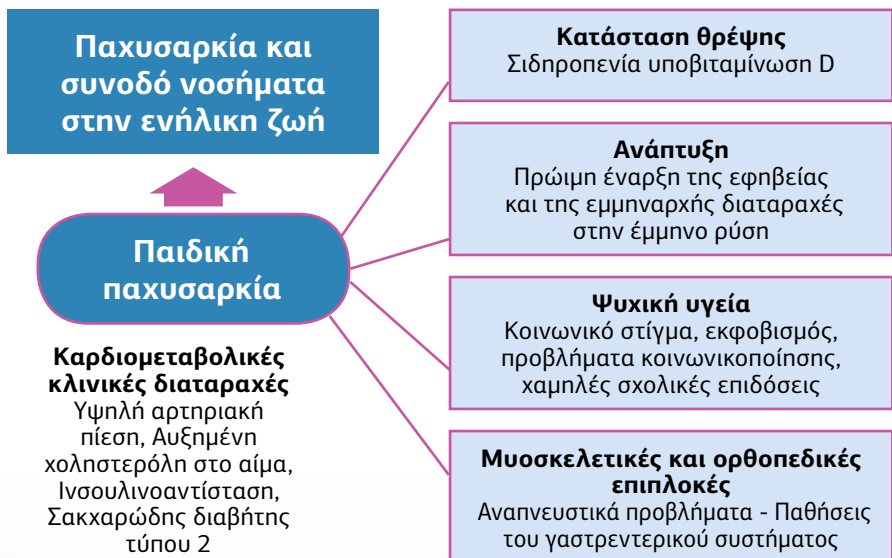
Κατά καιρούς, διάφορες κυβερνήσεις και επικεφαλής του υπουργείου Υγείας, έχουν δεσμευτεί για το ότι θα προσπαθήσουν να αντιμετωπίσουν το ζήτημα της ολοένα και αυξανόμενης παιδικής παχυσαρκίας και της παχυσαρκίας στην Ελλάδα εν γένει, αλλά δυστυχώς, όπως είδαμε και από τα παραπάνω στοιχεία, τα αποτελέσματα μόνο ευδιάκριτα δεν είναι.

Όπως ανέφερε η Unicef Ελλάδας στην ιστοσελίδα της στις 24 Μαρτίου του 2023, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Αναφορά για την Παχυσαρκία του Παγκοσμίου Οργανισμού Υγείας που δημοσιεύτηκε το 2022, η Ελλάδα βρίσκεται στην τρίτη (3η) θέση κατάταξης μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών με υπέρβαρα και παχύσαρκα παιδιά κάτω των 5 ετών (1 στα 8 παιδιά).

Παράλληλα, για τις ηλικίες 5-9 ετών και 10-19 ετών, βρίσκεται στη δεύτερη

Διάγραμμα 2

Επιπτώσεις της παχυσαρκίας στην υγεία παιδιών και εφήβων

(2η) και πρώτη (1η) θέση μεταξύ των χωρών της Ευρώπης, καθώς περίπου 1 στα 3 παιδιά (37,5% και 35% αντίστοιχα) είναι υπέρβαρα ή παχύσαρκα. Επι πλέον, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Επιτήρησης της Παιδικής Παχυσαρκίας (WHO European Childhood

Obesity Surveillance Initiative- «COSI») που δημοσιεύτηκε το 2022, στις ηλικίες 7-9 ετών η Ελλάδα κατέχει τη δεύτερη (2η) θέση μεταξύ των 33 χωρών που συμμετείχαν, με το 42% των παιδιών αυτής της ηλικιακής ομάδας να είναι υπέρβαρα ή παχύσαρκα.

Το οδοιποριό του ΠΑΚΟΕ για την ποιότητα των νερών στην Βόρεια Εύβοια

Η επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ μετέβη την Τρίτη 27 Φεβρουαρίου 2024 στις περιοχές Χαλκίδα, Νέα Αρτάκη, Καστέλλα Ευβοίας και Ψαχνά, προκειμένου να πραγματοποιήσει δειγματοληψίες πόσιμου νερού (21 δείγματα) και ακόμη συνέλεξε δείγματα από την θάλασσα (10 δείγματα) από την Χαλκίδα και την Νέα Αρτάκη. Παρακάτω καταγράφονται οι ακριβείς θέσεις δειγματοληψίας καθώς και η εκτίμηση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τους μικροβιολογικούς προσδιορισμούς, τις χημικές αναλύσεις και τις επιτόπιες οργανοληπτικές μετρήσεις.

Οι θέσεις δειγματοληψίας των δειγμάτων που συλλέχθηκαν από την θάλασσα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

A/ A	ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ
1	Χαλκίδα	Παραλιακή Ποσειδώνος. Παραλία Λευκαντί.	N38.410747 E23.673829
2	Χαλκίδα	Παραλιακή Ποσειδώνος. Παραλία Λευκαντί. Στα 100 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.410580 E23.672759
3	Χαλκίδα	Παραλιακή Ποσειδώνος. Παραλία Λευκαντί. Στα 300 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.408572 E23.671251
4	Χαλκίδα	Παραλιακή Ποσειδώνος. Παραλία Λευκαντί. Στα 300 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.408722 E23.671306
5	Χαλκίδα	Παραλιακή Ποσειδώνος. Παραλία Λευκαντί. Στα 100 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.406233 E23.670057
6	Νέα Αρτάκη	Παραλία. Απο την οδό Αγίου Νικολάου.	N38.513903 E 23.634124
7	Νέα Αρτάκη	Παραλία. Απο την οδός Αγίου Νικολάου και 28 Οκτωβρίου.	N38.511954 E23.635656
8	Νέα Αρτάκη	Πλάζ Νεας Αρτάκης.	N38.504090 E23.633912
9	Νέα Αρτάκη	Πλάζ Νεας Αρτάκης. Στα 200 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.503044, E23.633178
10	Νέα Αρτάκη	Πλάζ Νεας Αρτάκης. Στα 100 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	N38.502324, E23.632735

1. Εκτίμηση αποτελεσμάτων για μικροβιολογικούς προσδιορισμούς:

E. Coli: Σε όλα τα δείγματα σχηματίστηκαν αποικίες E.Coli χωρίς να ξεπερνούν το νομοθετημένο όριο των 250 Cfu (αποικιών) / 100 ml.

Εντερόκοκκοι: Στα 7 από τα 10 συνολικά δείγματα αναλυτικά τα δείγματα είναι το 1, 2, 3, 4, 9,10 σχηματίστηκαν αποικίες Εντερόκοκκων πάνω από το νομοθετημένο όριο των 100 Cfu (αποικιών) / 100 ml.

Κολοβακτηροειδή: Σε όλα τα δείγματα σχηματίστηκαν αποικίες Κολοβακτηροειδών χωρίς να ξεπερνούν το νομοθετημένο όριο των 500 Cfu (αποικιών) / 100 ml.

Συνεπώς σε έξι (6) από τα δέκα (10) σημεία απαγορεύεται η κολύμβηση.

2. Εκτίμηση αποτελεσμάτων οργανοληπτικών παραμέτρων:

Οι μετρήσεις οργανοληπτικών παραμέτρων (pH, TDS, Αγωγιμότητα, Θολερότητα) έδειξαν ότι οι τιμές όλων των δειγμάτων κυμάνθηκαν εντός ορίων.

3. Εκτίμηση αποτελεσμάτων χημικών αναλύσεων:

• Οι χημικές αναλύσεις έδειξαν την εμφάνιση εξασθενές χρωμίου αλλά και την μη υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου σε έξι δείγματα από τα δέκα συνολικά δείγματα.

• Οι συγκεντρώσεις των Θεικών SO₄²⁺ (mg/L) και των Φωσφορικών (P₂O₅) (mg/L) όλων των δειγμάτων είναι κάτω από τα νομοθετημένα όρια.

• Οι συγκεντρώσεις των Νιτρικών NO₃⁻ (mg/L) είναι πάνω από τα νομοθετημένα όρια στα δείγματα 1, 2,3,6 και 9.

Συνεπώς, εξαιτίας των Νιτρικών ιόντων τα νερά είναι επικίνδυνα για την Δημόσια Υγεία.

Οι θέσεις δειγματοληψίας των δειγμάτων νερού ανθρώπινης κατανάλωσης στις περιοχές Χαλκίδα, Νέα Αρτάκη, Καστέλλα Ευβοίας και Ψαχνά παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

A/ A	ΠΕΡΙΟΧΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ
1	Χαλκίδα	Οδός Ορέστη ΜακρήΚατάστημα.	N 38.466938E 23.616140
2	Χαλκίδα	Οδός Ορέστη Μακρή. Κατάστημα.	N38.466693, E23.615941
3	Χαλκίδα	Λεωφόρος Χαϊνά.Καφετέρια.	N 38.469669,E 23.610182
4	Χαλκίδα	Λεωφόρος Χαϊνά.Καφετέρια.	N 38.469583,E 23.608855
5	Χαλκίδα	Οδός Νεοφύτου και Αθανασίου Ναθαναηλ. Καφετέρια.	N 38.468118,E 23.600531
6	Χαλκίδα	Λεωφόρος Χαλκίδας - Αλιβερίου. Βενζινάδικο.	N 38.455371,E 23.611981
7	Χαλκίδα	Λεωφόρος Χαλκίδας -Αλιβερίου. Βενζινάδικο.	N 38.453661,E 23.613211
8	Χαλκίδα	Δημοτική Κοινότητα Βασιλικού. Παραλία Λευκαντί. Ψησταριά.	N 38.410872,E 23.673659
9	Νέα Αρτάκη	Παραλία. Οδός Αγίου Νικολάου. Εστιατόριο.	N 38.512721,E 23.635997
10	Νέα Αρτάκη	Οδός Μαρκου Μπότσαρη. Εστιατόριο.	N 38.513122,E 23.635828
11	Νέα Αρτάκη	Οδός Αγίου Νικολάου. Ουζερί 10 βήματα απο την Αμμο.	N 38.512295,E 23.635830
12	Νέα Αρτάκη	Οδός Αγίου Νικολάου. Ετιατόριο.	N 38.512891, E 23.635902
13	Νέα Αρτάκη	Οδος Εθ. Αντιστάσεως. Καφετέρια.	N38.511685,E23.637008
14	Καστέλλα Ευβοίας	Οδός Χαλκίδας Αιδηψού. Ιερός Ναος Ευαγγελισμού τη Θεοτόκου.	N 38.569845E 23.630610
15	Καστέλλα Ευβοίας	Οδός Χαλκίδας -Αιδηψού. Οικία.	N 38.569979, E23.630224
16	Καστέλλα Ευβοίας	Βενζινάδικο.	N 38.570631,E 23.631253
17	Ψαχνά	Οδός Μ. Αλεξάντρου.Κατάστημα.	N 38.577853E 23.642959
18	Ψαχνά	Πλατεία Ηρωων. Οδός Αγγελή Γοβιού. Ψητοπωλείο.	N 38.577739,E 23.642555
19	Ψαχνά	Πλατεία Ηρωων. Καφετέρια.	N 38.577974,E 23.642340
20	Ψαχνά	Πλατεία Ηρωων. Οδός Θερμοπυλών. Πιτσαρία.	N 38.578049,E 23.642642
21	Ψαχνά	Επαρχ. Οδός Αβάντων. Βενζινάδικο	N 38.574682,E 23.642155

1.Εκτίμηση αποτελεσμάτων για μικροβιολογικούς προσδιορισμούς: Σε όλα τα δείγματα δεν σχηματίστηκαν αποικίες E.Coli, Εντερόκοκκων και Κολοβακτηροειδών.

2.Εκτίμηση αποτελεσμάτων οργανοληπτικών παραμέτρων: Οι μετρήσεις οργανοληπτικών παραμέτρων (pH, TDS, Αγωγιμότητα, Θολρότητα) έδειξαν ότι οι τιμές όλων των δειγμάτων κυμάνθηκαν εντός ορίων.

3. Εκτίμηση αποτελεσμάτων χημικών αναλύσεων:

•Οι χημικές αναλύσεις έδειξαν την εμφάνιση εξασθενές χρωμίου αλλά και την μη υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου σε οκτώ δείγματα από τα εικοσιένα (21) συνολικά δείγματα. Και συγκεκριμένα τα δείγματα είναι το 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10 και 21.

• Οι συγκεντρώσεις των Νιτρικών NO₃⁻ (mg/L), των Θεικών SO₄²⁺ (mg/L) και των Φωσφορικών (P₂O₅) (mg/L) όλων των δειγμάτων είναι κάτω από τα νομοθετημένα όρια.

Συμπερασματικά στα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης δεν υπάρχει πρόβλημα.

Χάρτης δειγματοληψίας

Παραλία Λευκαντί

Πλάζ Νέας Αρτάκης

Η ρύπανση του περιβάλλοντος συνεχώς απλώνεται στην Ελευσίνα

Η επιστημονική και δημοσιογραφική ομάδα του ΠΑΚΟΕ βρέθηκε στην Ελευσίνα στις 19/02/2024 όπου πραγματοποίησε δειγματοληψίες και κατέγραψε τις απόψεις των κατοίκων της περιοχής όπου πλησίον τους υπάρχουν υποδομές ναυπηγείων και βαριές βιομηχανίες. Παρακάτω παρατίθενται τόσο οι δηλώσεις των κατοίκων και η εκτίμηση των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από τις δειγματοληψίες.

Πόσιμο νερό

Για το πόσιμο νερό ο Άρης τονίζει ότι: «Εμείς έχουμε σταματήσει να πίνουμε νερό από τη βρύση παρ' ότι έρχεται από το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ. Το νερό μπορεί να είναι ελεγμένο και ποιοτικό, αλλά το δίκτυο είναι σε κακά χάλια από τον αμίαντο και τα σάπια υλικά. Η οικογένειά μου πίνει εμφιαλωμένο νερό κάτι που επιβαρύνει μηνιαίως τον προϋπολογισμό μας».

Ο κ. Λευτέρης αναφέρει σε εμάς: «Όλοι εδώ στην Ελευσίνα πίνουμε εμφιαλωμένο νερό διότι φοβόμαστε να πούμε από τις βρύσες με όσα ακούμε. Σίγουρα πρόκειται για μια περιοχή πολύ επιβαρυνμένη και για εμάς τους ηλικιωμένους το εμφιαλωμένο νερό συνιστάται ακόμη και από τους γιατρούς».

Ακτή Ελευσίνας

Σε άσχημη κατάσταση βρίσκεται και η ακτή της Ελευσίνας με σκουπίδια, μπάζα και ρύπανση από ανθρωπογενή δραστηριότητα.

Ο πρώην Δημοτικός Σύμβουλος Ελευσίνας κ. Πέτρος Λαζάρου δηλώνει στο ΠΑΚΟΕ: «Η ακτή στην Ελευσίνα είναι κατάλληλη και δεν έχει την παραμικρή επιβάρυνση. Ασχολούμαι χρόνια με τα τοπικά και γνωρίζω πολύ καλά ότι ποτέ δεν κρίθηκε ακατάλληλη. Εμείς, οι παλιοί της Ελευσίνας, αγαπάμε την παραλία μας, την σεβόμαστε και δεν την κακολογούμε, όπως συνηθίζεται από νεότερους κατοίκους που λένε ότι φοβούνται να κάνουν μπάνιο στην ακτή μας και πάνε στην Κινέττα που είναι μέσα στη ρύπανση.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση όλα αυτά τα χρόνια έχει ασχοληθεί με το παραλιακό μέτωπο, το έχει αναδείξει και μπορούν οι Ελευσίνιοι να το χαίρονται με ασφάλεια».

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
828
1/3/2024

Ένα ζευγάρι με ένα νεογόνοντο βρέφος που βρήκαμε στην ακτή επισημάνει: «Εμείς δεν βουτάμε ποτέ στην Ελευσίνα διότι ακούγονται διάφορα για την ποιότητα των νερών της. Είναι ενθαρρυντικό που επιστήμονες όπως εσείς του ΠΑΚΟΕ,

ασχολείστε με την περιοχή μας και ανυπομονούμε να μάθουμε τα αποτελέσματά της.

Πάντως εμείς κολυμπάμε προς Κινέττα, Αγίους Θεοδώρους, Πάχη Μεγάρων όπως και πολλοί άλλοι από την Ελευσίνα».

Το επιστημονικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ συνέλεξε πέντε (5) δείγματα από την Ελευσίνα, δύο (2) δείγματα από τον Σαρανταπόταμο και επτά (7) δείγματα από τις παραλίες του Ασπροπύργου και της Ελευσίνας.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
1) ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΚΑ ΝΕΡΑ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΤΑΜΟΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ 2 ΔΕΙΓΜΑΤΑ):

Α. Μικροβιολογικοί προσδιορισμοί.
Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Προσδιορισμών σε Επιφανειακά νερά Σαρανταπόταμος Ελευσίνας, στις 19/2/2024.

Α/ Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγ- μένες Δειγματο- ληψίας	Ώρα δειγμα- τοληψί- ας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100		
				Κολοβ ακτηρ ιοειδή κοπρά νων	E. coli	Εντερόκοκ- κοι
1	Ποτάμι Ελευσίνα. Σαρανταπόταμος.	38.04859 7 23.55586 4	3:5 5	490	142	37
2	Ποτάμι Ελευσίνα. Σαρανταπόταμος 50 μέτρα απο δεξιά απο το προηγούμενο σημείο.	38.04848 1 23.55557 1	13:5 8	498	148	177
Επιτρεπόμενα όρια: αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/Ε.Κ. για την Ποιότητα των υδάτων κολύμβησης (ΚΥΑ Η. Π. 8600/416/Ε 103 (ΦΕΚ 356/Β/26.02.2009) και ΥΑ 46399/1357/1986				500	250	100

Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων των μικροβιολογικών προσδιορισμών δείχνει, ότι ο αριθμός αποικιών του E. coli και στα δύο δείγματα δεν ξεπερνά τα επιτρεπόμενα όρια των

250/100 ml νερού. Όσον αφορά τον αριθμό των αποικιών Εντερόκοκκων το ένα δείγμα δεν ξεπερνά τα επιτρεπόμενα όρια των 100/ 100 ml νερού, ενώ στο δεύτερο δείγμα που λήφθηκε 50 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο ο αριθμός των αποικιών που σχηματίστηκαν ήταν 177 cfu /100ml. Τέλος και στα δύο δείγματα ο αριθμός των αποικιών των Κολοβακτηριδίων κοπράνων πλαισίωσαν την νομοθετημένη οριακή τιμή των 500 cfu / 100 ml νερού.

Β. Επιτόπιες μετρήσεις – αναλύσεις
Από τις επιτόπιες μετρήσεις οργανοληπτικών παραμέτρων διαπιστώθηκαν υψηλές τιμές θολερότητας και στα δύο δείγματα.
Γ. Χημικές αναλύσεις
Από τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων διαπιστώσαμε τα εξής:
• Οι συγκεντρώσεις των COD και των φωσφορικών κυμάνθηκαν σε χαμηλά επίπεδα συγκεντρώσεων.
• Οι συγκεντρώσεις θειικών και νιτρικών ιόντων κυμαίνονται σε τιμές εντός των νομοθετημένων ορίων.
• Σε όλα τα δείγματα δεν ανιχνεύθηκε εξασθενές χρώμιο.

2) ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΝΕΡΑ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ ΚΑΙ ΑΣΠΡΟΠΥΡΓΟΥ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ 7 ΔΕΙΓΜΑΤΑ)

Α. Μικροβιολογικοί προσδιορισμοί
Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Προσδιορισμών σε παράκτια νερά Ελευσίνας και Ασπροπύργου, στις 19/2/2024.

Α/ Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντε- ταγμέ- νες Δειγμα- τοληψίας	Ώρα δειγμα- τοληψί- ας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100		
				Κολοβ ακτηρ ιοειδή κοπρά νων	E. coli	Εντερόκοκ- κοι
1	Ελευσίνα. Παραλία. Οδός Κανελλόπουλου.	38.034169 23.548048	13:00	193	80	13
2	Ελευσίνα. Παραλία. Οδός Κανελλόπουλου. 100 Μέτρα δεξιά από το προηγούμενο σημείο.	38.034169 23.548048	13:05	75	42	18
3	Παραλία Ασπροπύργου.	38.046909 23.568937	14:20	265	35	38
4	Παραλία Ασπροπύργου. 100 μέτρα δεξιά απο το προηγούμενο σημείο.	38.046346 23.568753	14:25	205	47	8
5	Παραλία Ασπροπύργου. 100 μέτρα δεξιά απο το προηγούμενο σημείο.	38.046305 23.568359	14:30	223	72	13
6	Παραλία Ασπροπύργου. Εκβολή καναλιού στην θάλασσα.	38.046346 23.567388	14:40	237	32	65
7	Παραλία Ασπροπύργου. 100 μέτρα αριστερά απο το προηγούμενο σημείο.	38.046193 23.567514	14:45	165	35	33
Επιτρεπόμενα όρια: αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/Ε.Κ. για την Ποιότητα των υδάτων κολύμβησης (ΚΥΑ Η. Π. 8600/416/Ε 103 (ΦΕΚ 356/Β/26.02.2009) και ΥΑ 46399/1357/1986				500	250	100

Η εκτίμηση των αποτελεσμάτων των μικροβιολογικών προσδιορισμών δείχνει, ότι ο αριθμός αποικιών του E. coli, Εντερόκοκκων και Κολοβακτηριοειδών δεν ξεπέρασαν τα νομοθετημένα όρια.

Β. Χημικές αναλύσεις

Από τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων διαπιστώσαμε τα εξής:

- Σε όλα τα δείγματα οι συγκεντρώσεις των COD ξεπέρασαν το νομοθετημένο όριο των 125 mg / L, οι τιμές κυμαίνονται από 185 mg / L - 750 mg / L.
- Οι συγκεντρώσεις των φωσφορικών κυμάνθηκαν στις σε χαμηλά επίπεδα συγκεντρώσεων.
- Οι συγκεντρώσεις των θειικών ξεπέρασαν το νομοθετημένο όριο των 250 mg / L, οι τιμές κυμαίνονται από 485 mg / L - 1399 mg / L.
- Οι συγκεντρώσεις των νιτρικών ιόντων κυμαίνονται σε τιμές εντός των νομοθετημένων ορίων μόνο σε δύο δείγματα από την παραλία του Ασπροπύργου, Οδός Κανελλόπουλου το 1^ο δείγμα και το 2^ο δείγμα 100 μέτρα δεξιά από το προηγούμενο.
- Σε όλα τα δείγματα δεν ανιχνεύθηκε εξασθενές χρώμο.

3) ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΣΕ ΝΕΡΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΣΙΝΑΣ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ 5 ΔΕΙΓΜΑΤΑ):

Πίνακας θέσεων δειγματοληψίας και Αποτελεσμάτων Μικροβιολογικών Προσδιορισμών σε νερό ανθρώπινης κατανάλωσης Ελευσίνας, στις 19/2/2024.

Α/Α	ΘΕΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ	Συντεταγμένες Δειγματοληψίας	Ώρα δειγματοληψίας	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΟΙΚΙΩΝ cfu/ 100		
				Κολοβακτηριοειδή	E. coli	Εντερόκοκκοι
1	Ελευσίνα. Δημαρχείο. Οδός Χατζηδάκη.	38.044195 23.540577	10:30	0	0	0
2	Ελευσίνα. Οδός Δήμητρος. Συνεργείο.	38.052515 23.540645	10:36	0	0	0
3	Ελευσίνα. Οδός Πετράκη. Οικία.	38.046081 23.538714	10:55	0	0	0
4	Ελευσίνα. Οδός Δήμητρος και Πίνδου. Καφετέρια	38.050263 23.540416	11:45	0	0	0
5	Ελευσίνα. Οδός Πολυτεχνείου. Καφετέρια.	38.043415 23.540918	12:00	0	0	0
Επιτρεπόμενα όρια: αριθμός cfu /100ml νερού, σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2020/2184 Για την Ποιότητα νερού ανθρώπινης κατανάλωσης. ΚΥΑ Αριθμ. Δ1(δ)/ΓΠ οικ. 27829 Αρ. Φύλλου 3525. 25/05/ 2023 και Υ2/2600/2001				0	0	0

Α. Μικροβιολογικοί προσδιορισμοί. Σε όλα τα δείγματα δεν σχηματίστηκαν αποικίες Κολοβακτηριδίων E. coli, Εντερόκοκκων και

Β. Χημικές αναλύσεις. Από τα αποτελέσματα των χημικών αναλύσεων διαπιστώσαμε τα εξής:

- Οι συγκεντρώσεις των νιτρικών, θειικών και φωσφορικών ιόντων κυμαίνονται σε τιμές εντός των νομοθετημένων ορίων.
- Σε όλα τα δείγματα δεν ανιχνεύθηκε εξασθενές χρώμο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την επεξεργασία των στοιχείων και την εκτίμηση των αποτελεσμάτων, διαπιστώσαμε τα εξής:

- Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα στο μικροβιακό και χημικό φορτίο στα νερά ανθρώπινης κατανάλωσης
- Στα θαλασσινά νερά κολύμβησης διαπιστώθηκε μικροβιακό φορτίο σε υψηλές τιμές, λίγο χαμηλότερες από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια της ΕΕ, όπου το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι είναι ακατάλληλα για κολύμβηση.
- Στα λιμνάζοντα νερά του Σαρανταπόταμου διαπιστώνεται υψηλό μικροβιακό φορτίο.

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

δημότες της δημοτικής ενότητας Τολοφώνος»

Παρ'όλο που δήλωσε τα παραπάνω την ίδια ημέρα δεν συναντήθηκε ούτε ο ίδιος ούτε κάποιος δημοτικός σύμβουλος με το ΠΑΚΟΕ.

Το ΠΑΚΟΕ την προηγούμενη μέρα της επίσκεψης του αποφάσισε να έρθει σε επικοινωνία με τον δήμαρχο, ώστε την επόμενη μέρα να είναι παρών και ο ίδιος.

Πιστεύαμε ότι ήταν απαραίτητη η παρουσία του καθώς θα μπορούσε και ο ίδιος σε συνάντηση που θα είχαμε από κοντά να μας βοηθήσει στη διεξαγωγή της έρευνας μέσω συζήτησης μαζί του για την υπόθεση και παραθέτοντας μας τα έγγραφα που έχει ο Δήμος στην κατοχή του για την λειτουργία των συγκεκριμένων ιχθυοκαλλιέργειών. Ο Δήμαρχος όμως μας ενημέρωσε ότι δεν θα μπορεί να παρευρεθεί λόγω άλλων υποχρεώσεων που έχει.

Ο Δήμος της Δωρίδος εδώ και μήνες κάνει αγώνες για τον συγκεκριμένο λόγο, και όταν το ΠΑΚΟΕ ήθελε να προσφέρει βοήθεια, γιατί κανένας δεν ήταν εκεί από τον Δήμο για να βοηθήσει στην συγκεκριμένη κατάσταση;

Το ΠΑΚΟΕ δεν χρηματοδοτήθηκε από κανέναν για να διεξάγει επιστημονική και δημοσιογραφική έρευνα. Παρ'όλα αυτά ο δήμαρχος μας έδωσε τηλεφώνο κατοίκου της περιοχής ώστε να μπορούμε να εξασφαλίσουμε την μεταφορά μας με βάρκα κοντά στις Ιχθυοκαλλιέργειες, δυστυχώς συνομιλήσαμε με τρία άτομα από την περιοχή που διαθέτουν Καϊκι, ο ένας δεν μπορούσε επικαλούμενος επίσκεψη στο νοσοκομείο, ο άλλος μας αποθάρρυνε λόγω άσχημου καιρού και ο τρίτος επικαλέστηκε ότι δεν μπορεί να μας εξυπηρετήσει λόγω της χωρητικότητας της βάρκας.

Το ΠΑΚΟΕ προσπάθησε το απόγευμα της προηγούμενης να επικοινωνήσει με τον Δήμαρχο καθώς είχε επικοινωνήσει μαζί του και το πρωί αλλά δεν μπορούσε να τον βρει καθώς δε δέχτηκε τις κλήσεις στο κινητό του, για αυτό τον ενημερώσαμε και μέσω SMS και email για την επίσκεψή μας για την επόμενη μέρα.

Όπως και την επόμενη μέρα προσπαθήσαμε να επικοινωνήσουμε μαζί του, αλλά δυστυχώς δεν μπορέσαμε να τον βρούμε όσες κλήσεις και αν πραγματοποιήσαμε.

Πού ήταν ο Δήμαρχος;; Οι Δημοτικοί σύμβουλοι;

Τελικά, την επόμενη επισκεφτήκαμε την περιοχή και καταφέραμε να βρούμε κάτοικο της περιοχής για να μας μεταφέρει με βάρκα, το επιστημονικό και δημοσιογραφικό συνεργείο του ΠΑΚΟΕ όσο και την δημοσιογράφο του Alpha.

ΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

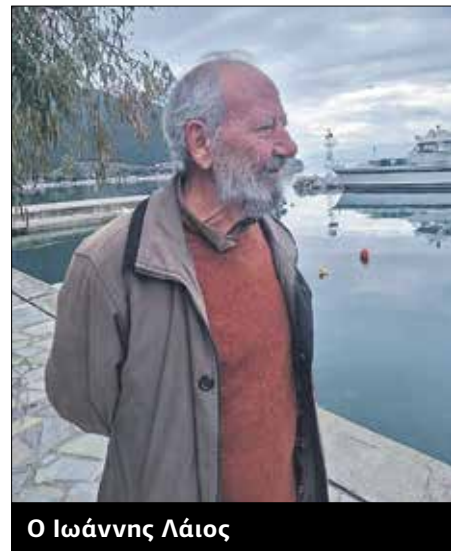
Η δημοσιογραφική ομάδα του ΠΑΚΟΕ συνομίλησε με κατοίκους της ευρύτερης περιοχής και κατέγραψε τις δηλώσεις τους.

Στις περιοχές του Αγίου Σπυρίδωνος, του Αγίου Νικολάου και της Καλλιθέας, οι ντόπιοι προβληματίζονται για τις καταστροφικές συνέπειες ανάλογων επενδύσεων στο φυσικό περιβάλλον της Δωρίδος.

Κατά γενική ομολογία, οι κάτοικοι αναφέρουν ότι δεν είναι δυνατόν να καταστρέφονται περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, οι γραφικές παραλίες και οι όμορφοι κόλποι, στο βωμό του κέρδους κάποιων ιδιωτών, καθώς επίσης δεν μπορούν να συνυπάρξουν, τουριστική ανάπτυξη και ιχθυοκαλλιέργειες σε αυτά τα γραφικά λιμανάκια.

Ο πρώην Δημοτικός Σύμβουλος Δωρίδας και Πρόεδρος του Περιβαλλοντικού Συλλόγου στο Μοναστηράκι κ. **Ιωάννης Λάιος** τονίζει στο ΠΑΚΟΕ: «Κοιτάξτε, όλα ξεκινάνε από το περίφημο χωροταξικό για τη Φωκίδα. Δόθηκε το 35% στις μεταλλοκτπίσεις, άλλο ένα 35% στις ανεμογεννήτρες και φωτοβολταϊκά πάρκα και έναν 15% στις ιχθυοκαλλιέργειες.

Εδώ οι περιοχές αυτές από το χωροταξικό είναι οριοθετημένες για ιχθυοκαλλιέργειες. Αλλά εδώ έχουμε ένα φαινόμενο όπου υπάρχουν λιβάδια ποσει-

Ο Ιωάννης Λάιος

δονίας μέσα στη θάλασσα κατά μήκος των ακτών, η οποία Ποσειδωνία είναι ο χώρος όπου αναπαράγουν τα ψάρια και επιπλέον απελευθερώνουν πολύ περισσότερο οξυγόνο σε σχέση με τα δέντρα όσον αφορά το μέγεθός τους.

Αυτό λοιπόν είναι προστατευόμενο, καμμία περιβαλλοντική μελέτη δεν το περιλαμβάνει στη μελέτη. Δεν έχουν κανεί ποτέ έρευνα για να πούν ότι εδώ υπάρχουν Λιβάδια Ποσειδωνίας και να μην εγκατασταθεί.

Εδώ δεν ακολουθείται η τακτική που ακολουθήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα τελευταία χρόνια, όπου επιβάλλονται

Ο κ. Κώστας

άλλες περιοχές της χώρας, από Βοιωτία και από Καρδίτσα.

Τέτοιο αισχρό φαινόμενο! Εδώ το καλοκαίρι κολυμπάει, κόσμος κανονικά. Τέλος δήλωσε: «Πιστεύω όσο ενημερώνουμε τον κόσμο, ειδικά την νεολαία, ευελπιστούμε σε ένα καλύτερο αύριο.

Μια νεολαία ενημερωμένη είναι απειλή για τις τάξεις που κυβερνάνε τη χώρα μας. Γι' αυτό και έχουν οδηγήσει την νεολαία μας να είναι ανιστόρητη και αγεωγράφητη επίτηδες. Για να μπορούνε να την καθοδηγούν».

Ο **Κώστας**, κάτοικος του Αγίου Νικολάου, αναφέρει στο ΠΑΚΟΕ: «Ο Άγιος Νικόλαος είναι πιο τουριστικός από τον Άγιο Σπυρίδωνα. Εδώ στον Άγιο Σπυρίδωνα, Ιούλιο - Αύγουστο, είναι περίπου στα 500 άτομα μαζί με τους τουρίστες. Κάναμε τους αγώνες που κάναμε. Μας είδατε, μας έγραψαν όλοι κανονικά δεν έγινε τίποτα. Βλέπεις και στις παραλίες κάτω όταν κάνεις μπάνιο, δηλαδή εκεί που ήταν μια καθαρή αμμουδιά, βλέπεις χνούδι στις πέτρες ας πούμε, γλι-

στους παραγωγούς να κάνουν κλουβιά ανοιχτής θαλάσσης. Αλλά η χώρα μας είναι μια χώρα απύθμενης ασυδοσίας. Καθένας κάνει ό,τι του κατεβαίνει το κεφάλι, έχουν και τους καλούς και ακτοβOLEμένους δικηγόρους που τους καλύπτουν και μπορούν και κάνουν όποιες παρανομίες θέλουν και η τοπική κοινωνία δυστυχώς είναι ανήσυχρη. Γιατί, ας πω ένα παράδειγμα, ο Δήμος και η Περιφέρεια είναι ονομοδοτικά όργανα. Τις αποφάσεις παίρνουν η Αποκεντρωμένη της Θεσσαλίας, όπου εκεί είναι ένας κυβερνητικός υπάλληλος, κομματικός υπάλληλος, ο οποίος δίνει πάντα αυτό το οποίο θέλει να πει ο Πρωθυπουργός. Από ό,τι ψάξαμε δεν υπάρχουν περιβαλλοντολογικές μελέτες και δεν ξέρουμε και αν θα υπάρξουν ποτέ. Να σας πω και παράδειγμα από τον Δήμο, που ήρθαν περιβαλλοντολογικές μελέτες για αιολικά πάρκα, οι οποίες ήταν copy-paste από

στράς μέσα στη θάλασσα, αυτά. Αυτό δεν υπήρχε πριν. Δεν υπάρχουν ψάρια. Όλα τα ψάρια έρχονται εδώ δίπλα στα ιχθυοτροφεία».

Ο **Ανδρέας**, ψαράς από τον Άγιο Σπυρίδωνα επισημάνει: «Έχουν ακουστεί πολλά για τις ιχθυοκαλλιέργειες και πλέον είμαστε επιφυλακτικοί. Αναμένουμε από εσάς τα αποτελέσματα των αναλύσεων προκειμένου να έχουμε κι εμείς μια ξεκάθαρη εικόνα. Εκτός του ότι θέλουμε να προστατεύσουμε το περιβάλλον μας, μας ενδιαφέρει εξίσου πολύ να προστατευτεί το όνομα της περιοχής που τους καλοκαιρινούς μήνες προσελκύει χιλιάδες κόσμου, κάτι που για εμάς είναι ένα σημαντικό εισόδημα».

Πλησιάζοντας τα εξωτερικά κλουβιά των ιχθυοκαλλιεργειών δεν διαπιστώσαμε να υπάρχουν ψάρια. Η θάλασσα ήταν ήρεμη και κανονικά τα ψάρια θα έπρεπε να είχαν βγει στην επιφάνεια του νερού καθώς πλησίαζε η βάρκα. Επειδή αυτό μας προβλημάτισε ιδιαίτερα στις 27. 2. 2024 επικοινωνήσαμε τόσο με την δημοσιογράφο του Αλφα, τον ψαρά που μας μετέφερε στις ιχθυοκαλλιέργειες αλλά και με τον κύριο Λάιο. Σε όλους τέθηκε η ερώτηση εάν διαπίστωσαν την ύπαρξη ψαριών και εάν γνωρίζουν πόσα ψάρια υπάρχουν στα κλουβιά;;; Κανένας δεν μπορούσε να μας απαντήσει και προβληματίστηκαν και οι ίδιοι. Για τους προαναφερόμενους λόγους θα γίνουν άμεσα επαναληπτικές δειγματοληψίες.

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
 ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
 ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

Σε άθλια κατάσταση ο Ασωπός ποταμός, στο «κόκκινο» τα Οινόφυτα, πιο ενθαρρυντικά δεδομένα για τον Ωρωπό!

Η επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ μετέβη στην περιοχή των Οينوφύτων και του Ωρωπού, προκειμένου να πραγματοποιήσει δειγματοληψίες υδάτων και μετρήσεις αερίων ρύπων.

Ειδικότερα, την Τρίτη 20 Φεβρουαρίου 2024, η αποστολή του ΠΑΚΟΕ εντόπισε σημαντικές επιβαρύνσεις τόσο στον Ασωπό ποταμό και στις πλαζ Χαλκουτσίου και Σκάλας Ωρωπού όσο και στην ατμόσφαιρα της Βιομηχανικής Ζώνης στα Οινόφυτα.

Ασωπός SOS!

Όσον αφορά τις δειγματοληψίες στον Ασωπό ποταμό, η επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ πραγματοποίησε λήψεις κατά το μήκος του, από τα Οινόφυτα, στο Συκάμινο και μετέπειτα στο Χαλκούτσι στις εκβολές του.

Σύμφωνα με καταγγελίες κατοίκων της περιοχής, τα εργοστάσια πετούν λύματα στον ποταμό, οι γεωργοί ρυπαίνουν με φυτοφάρμακα τα νερά του, αλλά και ασυνείδητοι πολίτες πετούν μπάζα και σκουπίδια στο διάβα του ποταμού.

Τα αποτελέσματα των αναλύσεων του ΠΑΚΟΕ για τα επιφανειακά νερά του ποταμού Ασωπού, σε περιοχές Οινόφυτα, Συκάμινο, Ωρωπός, Χαλκούτσι, στις 20/2/2024 αποδεικνύουν:

1. Εκτίμηση αποτελεσμάτων για μικροβιολογικούς προσδιορισμούς:

E. Coli: Στα έξι από τα 17 συνολικά δείγματα σχηματίστηκαν αποικίες E.Coli πάνω από το νομοθετημένο όριο των 250 Cfu (αποικιών) / 100 ml.

Εντερόκοκκοι: Στα 14 από τα 17 συνολικά δείγματα σχηματίστηκαν αποικίες Εντερόκοκκων πάνω από το νομοθετημένο όριο των 100 Cfu (αποικιών) / 100 ml.

2. Εκτίμηση αποτελεσμάτων οργανοληπτικών παραμέτρων:

Οι μετρήσεις οργανοληπτικών παραμέτρων (pH, TDS, Αγωγιμότητα, Θολρότητα) έδειξαν ότι οι τιμές όλων των δειγμάτων κυμάνθηκαν εντός ορίων εκτός από το τελευταίο δείγμα που λήφθηκε από την εκβολή του ποταμού εμφάνισε υψηλή αγωγιμότητα και υψηλή συγκέντρωση TDS. Όσον αφορά την θολρότητα όλα τα δείγματα εμφάνισαν υψηλές τιμές και τέλος Οσμή / χρώμα δεν εμφάνισε κανένα δείγμα.

3. Εκτίμηση αποτελεσμάτων χημικών αναλύσεων:

κών αναλύσεων:

- Οι χημικές αναλύσεις έδειξαν την εμφάνιση καθώς και την υπέρβαση του νομοθετημένου ορίου εξασθενές χρωμίου σε δεκαέξι δείγματα από τα δεκαεπτά συνολικά δείγματα.

- Οι συγκεντρώσεις των Νιτρικών NO₃- (mg/L), των Θεικών SO₄²⁺ (mg/L) και των Φωσφορικών (P₂O₅) (mg/L) όλων των δειγμάτων είναι κάτω από τα νομοθετημένα όρια.

- Οι συγκεντρώσεις των COD βρίσκονται πάνω από τα αντίστοιχα νομοθετημένα όρια σε τέσσερα δείγματα από τα δεκαεπτά συνολικά δείγματα. Τα δείγματα αυτά είναι από τις περιοχές του Ωρωπού και του Χαλκουτσίου.

Ο Άρης από τα Οινόφυτα, εργολάβος στο επάγγελμα, τόνισε στους συνεργάτες του ΠΑΚΟΕ: «Ο Ασωπός δέχεται μεγάλη ρύπανση και πολλές φορές έχουμε κάποιες δυσάρεστες μυρωδιές στην περιοχή. Δυστυχώς δεν υπάρχει καμία περιβαλλοντική συνείδηση και έτσι όπως πάμε θα καταστρέψουμε αυτό το όμορφο ποτάμι της περιοχής μας. Για εμάς, που μεγαλώσαμε εδώ και ζούμε

τις οικογένειές μας εδώ, βλέπουμε τον τόπο μας διαρκώς να μαραζώνει τόσο σε κοινωνικό, όσο και σε περιβαλλοντικό επίπεδο».

Ο 70χρονος Βαγγέλης από το Συκάμινο αναφέρει: «Παλιά εμείς, πριν καμιά 30αριά χρόνια, κολυπούσαμε στον Ασωπό και οι γυναίκες έπλεναν στις όχθες του. Σήμερα, κανένας δεν κατεβαίνει στο ποτάμι και όλοι θεωρούμε ότι τα νερά του είναι μολυσμένα. Κάτι επίσης πρωτόγνωρο για εμάς, είναι η στάθμη του νερού, που φέτος όπως παρατηρείται κι εσείς, είναι πιο χαμηλή που θυμάμαι στη ζωή μου».

Βεβαρημένη η κατάσταση στα Οινόφυτα

Το ΠΑΚΟΕ βρέθηκε στο Δημοτικό Κατάστημα στα Οινόφυτα όπου δημοτικός υπάλληλος ξεκαθάρισε ότι το πόσιμο νερό είναι κατάλληλο για τα νοικοκυριά, καθώς γίνονται συνεχώς αναλύσεις. Παράλληλα, εξήγησε ότι σίγουρα υπάρχει περιβαλλοντική επιβάρυνση στην περιοχή από τις βιομηχανίες και τα φορτηγά, ωστόσο η περι-

οχή ζει από το εμπόριο.

Με μια περιήγηση στα Οινόφυτα διαπιστώσαμε ότι μετανάστες έχουν κατακλύσει την περιοχή καθώς εργάζονται στις βιομηχανίες και στον πρωτογενή τομέα. Σύμφωνα με μαρτυρίες, οι νέοι στα Οινόφυτα προσπαθούν να βρουν διεξόδους σε εργασίες εντός της Αθήνας με την περιοχή να ερημώνει και πλέον να σφύζει από μετανάστες.

Πιο «πράσινα» Συκάμινο, Χαλκούτσι, Σκάλα

Σε καλύτερη μοίρα βρίσκονται το Συκάμινο, το Χαλκούτσι και η Σκάλα, που ναι μεν «αναπνέουν» μακριά από τους ρύπους των βιομηχανιών, αλλά τα λύματα του Ασωπού δυστυχώς ρυπαίνουν στο πέρασμά τους τους όμορφους αυτούς οικισμούς της Αττικής.

Στις δειγματοληψίες του ΠΑΚΟΕ όσον αφορά το πόσιμο νερό στις περιοχές Οινόφυτα, Συκάμινο, Ωρωπός, Χαλκούτσι, στις 20/2/2024, προκύπτουν τα εξής δεδομένα:

1. Εκτίμηση αποτελεσμάτων για μικροβιολογικούς προσδιορισμούς:

Κολοβακτηροειδή: Ο μικροβιολογικός προσδιορισμός έδειξε τον εμφανισμό αποικιών Κολοβακτηριοδών σε 1 δείγμα από τα 20 δείγματα συνολικά, το δείγμα αυτό είναι από την περιοχή του Συκάμινου. Οδός Αγ. Δημητρίου.

E.Coli: Ο μικροβιολογικός προσδιορισμός έδειξε τον εμφανισμό αποικιών E.Coli σε 1 δείγμα από τα 20 δείγματα συνολικά, το δείγμα αυτό είναι από την περιοχή των Οινόφυτων. Οδός Πύργου.

Εντερόκοκκοι: Ο μικροβιολογικός προσδιορισμός έδειξε τον μη εμφανισμό αποικιών Εντερόκοκκων και 20 δείγματα συνολικά.

2. Εκτίμηση αποτελεσμάτων οργανοληπτικών παραμέτρων:

Οι μετρήσεις οργανοληπτικών παραμέτρων (pH, TDS, Αγωγιμότητα, Θολρότητα, Οσμή/χρώμα) έδειξαν τη μη υπέρβαση των νομοθετημένων ορίων όλων των δειγμάτων.

3. Εκτίμηση αποτελεσμάτων χημικών αναλύσεων:

Οι χημικές αναλύσεις έδειξαν την εμφάνιση εξασθενές χρωμίου σε δεκατέσσερα δείγματα από τα είκοσι συνολικά δείγματα.

Οι συγκεντρώσεις των Νιτρικών NO₃- (mg/L), Θεϊκών SO₄²⁻ (mg/L), Φωσφορικών (P₂O₅) (mg/L) βρίσκονται κάτω από τα αντίστοιχα νομοθετημένα όρια.

Η παγκόσμια οργάνωση (ΠΟΥ) έχει από το 1974 θεσπίσει όριο για το εξασθενές χρώμα, το οποίο μάλιστα έχει χαρακτηριστεί καρκινογόνο και μεταλαξιογόνο τα 5mg/lit σε Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης. Το ΠΑΚΟΕ θεωρεί ότι εξ' αιτίας της καρκινογόνου δράσης

του, το εξασθενές χρώμα δεν επιτρέπεται να ανιχνεύεται καθόλου στα Νερά Ανθρώπινης Κατανάλωσης.

Στην Σκάλα Ωρωπού, η κυρία Αριστέα, αναφέρει σε συνεργάτη του ΠΑΚΟΕ ότι «για εμάς εδώ είναι ένας μικρός παράδεισος. Ήδη από τους πρώτους μήνες της άνοιξης το Χαλκούτσι και η Σκάλα γεμίζουν από εκδρομείς και παραθεριστές που απολαμβάνουν ένα όμορφο και αγνό περιβάλλον μόλις 40 λεπτά από το κέντρο της Αθήνας. Τώρα, σε ό,τι αφορά θέματα περιβαλλοντικά, εμείς δεν έχουμε κάποιο σοβαρό πρόβλημα, όλοι

εδώ κολυμπάνε κανονικά, πλην ελάχιστων περιπτώσεων που παρατηρούνται κάποιες δυσοσμίες».

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί το παραθαλάσσιο μέτωπο του Ωρωπού αντιμετωπίζει μεγάλη επιβάρυνση τόσο από την εκβολή του Ασωπού, όσο και την ανυπαρξία Βιολογικού Καθαρισμού Ωρωπού που απαιτεί άμεση διασφάλιση της τήρησης περιβαλλοντικών προτύπων και της δημιουργίας αποτελεσματικών δικτύων για τη διασφάλιση της υγιεινής και της δημόσιας υγείας.

Το ΠΑΚΟΕ ολοκλήρωσε την έρευ-

να πραγματοποιώντας μετρήσεις ατμοσφαιρικών ρύπων. Η σειρά επιτόπιων μετρήσεων ατμοσφαιρικών ρύπων πραγματοποιήθηκε σε δώδεκα σημεία συνολικά στην ευρύτερη περιοχή των Οινόφυτων, του Συκάμινου και του Ωρωπού με σκοπό την ενημέρωση των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής για την ποιότητα του αέρα. Έτσι μετρήθηκαν, ανά ένα λεπτό, οι τιμές των συγκεντρώσεων των αιωρούμενων σωματιδίων PM_{2,5} και PM₁₀ και φορμαλδεΐδης. Ακόμη στα ίδια σημεία έγιναν και μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Παρακάτω παρατίθενται πίνακας με τις μέσες τιμές των παραμέτρων, η εκτίμηση των αποτελεσμάτων καθώς και τα διαγράμματα.

Τα συμπεράσματα της έρευνας:

• Για τα αιωρούμενα σωματίδια PM_{2,5}

Σε όλα τα σημεία μετρήσεων οι συγκεντρώσεις των αιωρούμενων σωματιδίων είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 5 μg / m³. Η πιο μεγάλη συγκέντρωση των PM_{2,5} εμφανίζεται στην ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης (Ε01) (43 μg / m³ -μέσος όρος).

• Για τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀

Οι συγκεντρώσεις των αιωρούμενων σωματιδίων είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 50 μg / m³ σε επτά σημεία από τα 12 συνολικά σημεία. Πιο μεγάλη συγκέντρωση των PM₁₀ εμφανίζεται στην ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης (Ε01 21) (70 μg / m³ – μέσος όρος).

• Επιπτώσεις στην υγεία των αιωρούμενων σωματιδίων PM 2,5 και PM₁₀

Απόθεση στο αναπνευστικό μας σύστημα των αιωρούμενων σωματιδίων που μπορούν να προκαλέσουν βήχα, άσθμα, συμπτώματα του κατώτερου αναπνευστικού, χρόνια βρογχίτιδα, θνησιμότητα.

• Για την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία

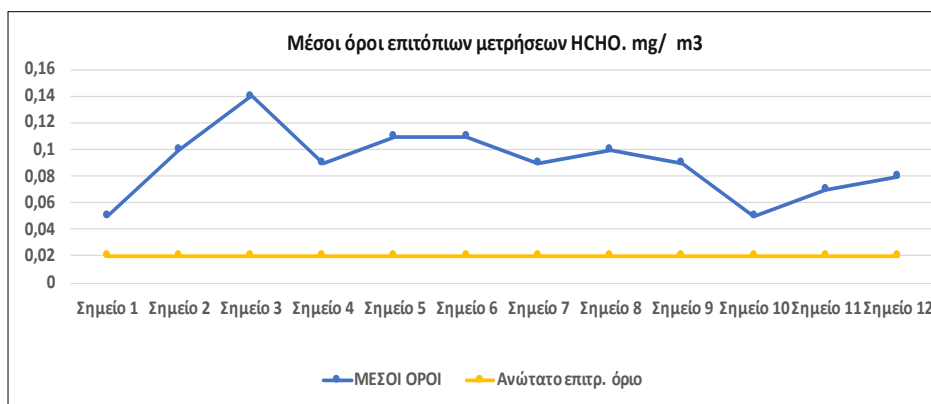
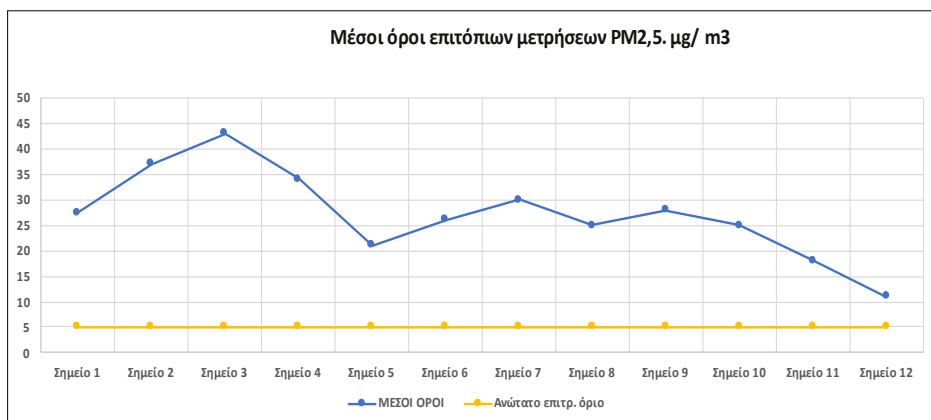
Σε όλα τα σημεία οι τιμές της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 20 nanoTesla εκτός από δύο σημεία (κοντά σε βιομηχανία, ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης και στην κεντρική πλατεία στο Χαλκούτσι). Η πιο μεγάλη τιμή ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας εμφανίζεται στην ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης (Ε01 21) (275 nTesla – μέσος όρος).

• Επιπτώσεις στην υγεία της Η/Α

Από άποψη επικινδυνότητας είναι περισσότερη κρίσιμη, όπως π.χ η ραδιενέργεια. Όταν η έκθεση ενός οργανισμού σ' αυτή υπερβεί κάποιο όριο, μπορεί να προκληθούν αλλοιώσεις του γενετικού κώδικα του DNA, καρκίνο – γενετικά φαινόμενα στα βιολογικά συστήματα και άλλες σοβαρές ασθένειες.

Πίνακας μέσων όρων τιμών των παραμέτρων των ατμοσφαιρικών ρύπων 20/02/2024

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ	PM _{2,5} μg/ m ³	PM ₁₀ μg/ m ³	HCHO μg/ m ³	H/ A n Tesla
1. Κοντά σε βιομηχανία, ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης	27,5	51	0,05	15
2. ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης (Ε01 21)	37	70	0,1	275
3. ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης(Ε01)	43	68,5	0,14	35
4. ΒΜΣΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης	34	62,5	0,09	65
5. Οινόφυτα, Κεντρική Πλατεία	21	39,5	0,11	135
6. Οινόφυτα Δημαρχείο	26	56	0,11	225
7. Οινόφυτα. Εκκλησία	30	46	0,09	205
8.Οινόφυτα. (Γλάρος), γέφυρα Ασωπού	25	50,5	0,1	25
9. Οινόφυτα. Παράδρομος κοντά στον Ασωπό	28	47	0,09	35
10. Συκάμινο. Κεντρική πλατεία	25	25	0,05	65
11. Ωρωπός. Οδός Ελευθερίας. Γέφυρα Ασωπού	18	18	0,07	30
12. Χαλκούτσι. Κεντρική πλατεία	11	11	0,08	15
Ανώτατο επιτρεπτό όριο (Μέση ημερήσια τιμή)	5	50	0,02	20

• Για την φορμαλδεΐδη

Σε όλα τα σημεία οι τιμές της συγκέντρωσης της φορμαλδεΐδης είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 0,02 mg / m³ με τη μεγαλύτερη τιμή συγκέντρωσης στην ΠΕΟ Αθηνών – Θεσ/νίκης (Ε01)(0,14 mg / m³- μέσος όρος)

• Επιπτώσεις στην υγεία φορμαλδεΐδης

• Προσβάλλει κυρίως τα μάτια, τη μύτη και το λάρυγγα.

• Σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από 0,1 mg/kg στον αέρα μπορεί να ερεθίσει τα μάτια, να προκαλέσει πονοκεφάλους, αίσθημα καψίματος στο λαιμό και δυσκολία στην αναπνοή.

• Κατατάσσεται πλέον και επίσημα ως καρκινογόνος ουσία.

«Πνιγμένη» στα φυτοφάρμακα η Ευρώπη!

Σε ό,τι αφορά τα ελληνικά δεδομένα, στον σταθμό της Φινοκαλιάς στην Κρήτη, ο νοτιότερος σταθμός της Ευρώπης σε υψόμετρο 300 μέτρων, εντόπισε τόσο μυκητοκτόνα όσο και εντομοκτόνα και παρασιτοκτόνα, καθώς και 38 φυτοφάρμακα σε μορφή σωματιδίων. Στον ορεινό σταθμό του Χελμού στην Αχαΐα σε υψόμετρο 2.300 μέτρων, ακόμη σε ένα τέτοιο υψόμετρο εντοπίστηκαν φυτοφάρμακα στον αέρα, απαγορευμένα επί χρόνια. Τα φυτοφάρμακα προκαλούν την επιβάρυνση του αναπνευστικού συστήματος αλλά και ερεθισμό του δέρματος όταν έρθουν σε επαφή με αυτό.

Μια απελπιστική κατάσταση για το περιβάλλον και τις ζωές μας περιγράφει η πανευρωπαϊκή μελέτη στην οποία οι ερευνητές εντόπισαν 58 φυτοφάρμακα στον ευρωπαϊκό αέρα, εκ των οποίων 22 βρέθηκαν να ίπτανται σε ορεινές περιοχές μεγάλων υψομέτρων, μέσω 29 διαφορετικών σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικών ρύπων σε 17 χώρες.

Η μελέτη δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό «Environmental Science and Technology» και σε αυτήν συμμετείχαν ερευνητές του Εθνικού Κέντρου Έρευνας Φυσικών Επιστημών ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ καθώς και του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας που φέρνει στη δημοσιότητα η εφημερίδα το «Βήμα», **2,4 εκατομμύρια τόνοι φυτοφαρμάκων** χρησιμοποιήθηκαν παγκοσμίως στη γεωργία το 1990, ενώ **4,1 εκατομμύρια τόνοι φυτοφαρμάκων** χρησιμοποιήθηκαν παγκοσμίως το 2020, με το ποσοστό να διπλασιάζεται σε τριάντα χρόνια.

Καρκίνος για τον άνθρωπο, θάνατος

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
825
23/2/2024

για τις μέλισσες

Με βάση τις συγκεντρώσεις που εντοπίστηκαν, οι ερευνητές κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι τα φυτοφάρμακα atrazine, cyprodinil, spiroxamine, tebuconazole, terbutylazine και thiacloprid έχουν πολύ μεγαλύτερο χρόνο ζωής στην ατμόσφαιρα από τις εκτιμήσεις.

Πρόκειται για φυτοφάρμακα που ορισμένα είχαν απαγορευθεί από την Ε.Ε. το 2004 διότι δρουν ως ενδοκρινικοί διαταράκτες και έχει καρκινογόνο δράση τόσο για τον άνθρωπο όσο και άκρως επίβλαβη για τις μέλισσες.

Επιπλέον, επίμονη παρουσία στον ευρωπαϊκό αέρα έχουν άλλα τρία φυτοφάρμακα όπως το acetochlor, το carbaryl και το simazine, τα οποία είχαν απαγορευθεί πριν εννέα χρόνια. Τέλος, και το ευρέως χρησιμοποιούμενο φυτοφάρμακο DDT εντοπίστηκε στο περιβάλλον,

παρά το γεγονός ότι απαγορεύθηκε εδώ και δεκαετίας, διότι αποδείχθηκε ότι προκαλεί πλήθος βλαβών σε ζώα αλλά και στον άνθρωπο.

Το ΠΑΚΟΕ επανειλημμένα έχει επισημάνει την ανεξέλεγκτη διακίνηση και την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων που έχει ως αποτέλεσμα προϊόντα να περιέχουν απαγορευμένες ουσίες που δημιουργούν προϋποθέσεις μιας επικίνδυνης διατροφής. Οι επιστήμονες και συνεργάτες του ΠΑΚΟΕ συνεχίζουν τους συστηματικούς ελέγχους σε λαϊκές αγορές, σούπερ μάρκετ και υπαίθριες αγορές για την ποιότητα των κηπευτικών που διακινούνται και φτάνουν στο πιάτο του καταναλωτή.

Από την Αρκτική έως την Κρήτη η Ευρώπη εκπέμπει SOS, πνιγμένη στα φυτοφάρμακα. Ο πλανήτης απειλείται και οι ποσότητες διαρκώς πολλαπλασιάζονται. ΦΤΑΝΕΙ ΠΙΑ! Ας εφαρμόσουμε περιβαλλοντικές πρακτικές, ας ενισχύσουμε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς, ας προστατέψουμε το σπίτι μας και το μέλλον των παιδιών μας!

Αλλά πως θα επιτευχθεί αυτό όταν η επικεφαλής της Κομισσιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, υπό την πίεση των πανευρωπαϊκών αγροτικών κινητοποιήσεων κάτι που δυστυχώς απαιτούν και οι Έλληνες αγρότες με την κατάργηση της νέας ΚΑΠ, πρότεινε την απόσυρση του SUR, του κανονισμού για την αειφόρο χρήση των φυτοφαρμάκων που έχει στόχο να μειώσει τους κινδύνους της χημικών φυτοπροστατευτικών προϊόντων;

Εφιάλτης η ατμοσφαιρική ρύπανση στην Ελευσίνα

Σε ένα αρκετά επιβεβαιωμένο περιβάλλον ζουν οι κάτοικοι στην Ελευσίνα, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας του ΠΑΚΟΕ, με επιτόπιες μετρήσεις ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Η επιστημονική ομάδα του ΠΑΚΟΕ βρέθηκε στην Ελευσίνα όπου πραγματοποίησε δειγματοληψίες και κατέγραψε τις απόψεις των κατοίκων της περιοχής όπου πλησίον υπάρχουν υποδομές ναυπηγείων και βαριές βιομηχανίες. Τα αποτελέσματα από τους μικροβιολογικούς προσδιορισμούς και τις χημικές αναλύσεις θα ανακοινωθούν σε δελτίο τύπου της ερχόμενης εβδομάδας.

Η πόλη που το 2023 ήταν «Πολιτιστική Πρωτεύουσα», λίγες μέρες στο 2024, παρατηρείται να είναι μέσα στη ρύπανση, επιβεβαιώνοντας και τις επαναληπτικές μετρήσεις των τελευταίων πέντε ετών, τόσο στον αέρα της, όσο και στα νερά της με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται άμεσα το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων της περιοχής.

Σαρανταπόταμος

Σε αυτοψία στον Σαρανταπόταμο, παρατηρήθηκε η μεγάλη ρύπανσή του κάτι μάλιστα που έπιασε ο φακός του ΠΑΚΟΕ με εργαζόμενους της περιοχής να σταματούν πάνω στην εθνική, στη γέφυρα του Σαρανταπόταμου, και να χύνουν καθαρτικά και άλλα υγρά άγνωστης προέλευσης.

Η σειρά επιτόπιων μετρήσεων ατμοσφαιρικών ρύπων πραγματοποιήθηκε σε οκτώ σημεία συνολικά στην ευρύτερη περιοχή της Ελευσίνας και πιο συγκεκριμένα σε 6 σημεία στην πόλη της Ελευσίνας, στον Σαρανταπόταμο και στην παραλία του Ασπροπύργου (Ναυάγιο) με σκοπό την ενημέρωση των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής για την ποιότητα του αέρα. Έτσι μετρήθηκαν, ανά ένα λεπτό, οι τιμές των συγκεντρώσεων των αιωρούμενων σωματιδίων PM_{2,5} και PM₁₀ και φορμαλδεϋδης. Ακόμη στα ίδια σημεία έγιναν και μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας. Παρακάτω παρατίθενται πίνακας με τις μέσες τιμές των παραμέτρων, η εκτίμηση των αποτελεσμάτων καθώς και τα διαγράμματα.

Τα συμπεράσματα της έρευνας:

- Για τα αιωρούμενα σωματίδια PM_{2,5}

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
825
23/2/2024

Σε όλα τα σημεία μετρήσεων οι συγκεντρώσεις των αιωρούμενων σωμα-

τιδίων είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 5μg / m³. Η πιο μεγάλη

συγκέντρωση των PM_{2,5} εμφανίζεται στην Ελευσίνα στην είσοδο της πόλης (30,2 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ - μέσος όρος).

• Για τα αιωρούμενα σωματίδια PM₁₀

Οι συγκεντρώσεις των αιωρούμενων σωματιδίων είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 50 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ στην Ελευσίνα στην Είσοδο της πόλης (53,5 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ - μέσος όρος) και στην πλατεία Ανδριανού (50,4 $\mu\text{g} / \text{m}^3$ - μέσος όρος). Στα υπόλοιπα σημεία μετρήσεων ατμοσφαιρικών ρύπων οι συγκεντρώσεις πλαισίωσαν την οριακή τιμή του νομοθετημένου ορίου.

• Επιπτώσεις στην υγεία των αιωρούμενων σωματιδίων PM_{2,5} και PM₁₀

Απόθεση στο αναπνευστικό μας σύστημα των αιωρούμενων σωματιδίων που μπορούν να προκαλέσουν βήχα, άσθμα, συμπτώματα του κατώτερου αναπνευστικού, χρόνια βρογχίτιδα, θνησιμότητα.

• Για την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία

Σε όλα τα σημεία οι τιμές της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 20 nanoTesla εκτός από δύο σημεία (Σαρανταπόταμος, Εθνική Οδός Αθηνών - Κορίνθου και Παραλία Ασπροπύργου(Ναυάγιο). Η πιο μεγάλη τιμή ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας εμφανίζεται στην Ελευσίνα στην Είσοδο της πόλης (643 nTesla - μέσος όρος).

Επιπτώσεις στην υγεία της Η/Α

Από άποψη επικινδυνότητας είναι περισσότερη κρίσιμη, όπως π.χ η ραδιενέργεια. Όταν η έκθεση ενός οργανισμού σ' αυτή υπερβεί κάποιο όριο, μπορεί να προκληθούν αλλοιώσεις του γενετικού κώδικα του DNA, καρκίνο - γενετικά φαινόμενα στα βιολογικά συστήματα και άλλες σοβαρές ασθένειες.

Για την φορμαλδεΐδη

Σε όλα τα σημεία οι τιμές της συγκέντρωσης της φορμαλδεΐδης είναι πάνω από το νομοθετημένο όριο των 0,02 mg / m^3 με τη μεγαλύτερη τιμή συγκέντρωσης στην Παραλία Ασπροπύργου (Ναυάγιο) (0,14 mg / m^3 - μέσος όρος)

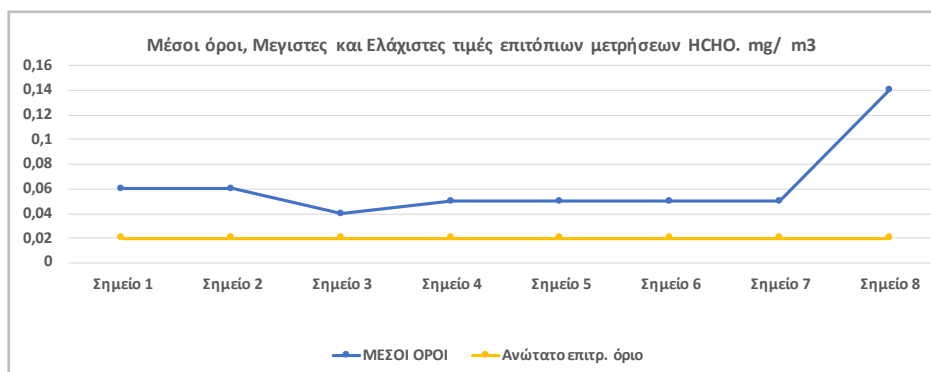
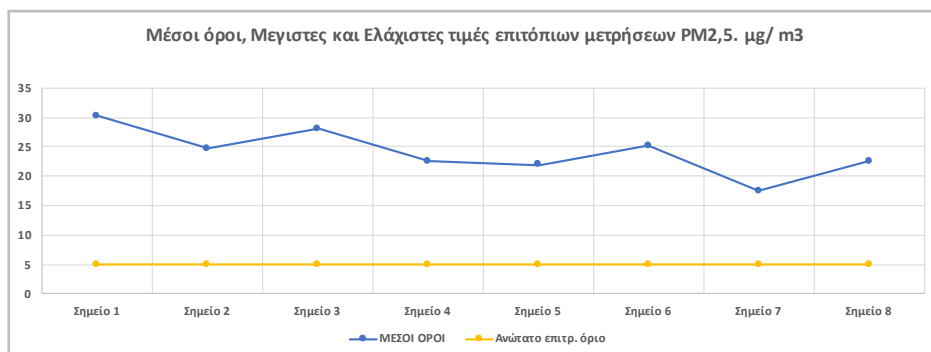
Επιπτώσεις στην υγεία φορμαλδεΐδης

- Προσβάλλει κυρίως τα μάτια, τη μύτη και το λάρυγγα.
- Σε συγκεντρώσεις μεγαλύτερες από 0,1 mg/kg στον αέρα μπορεί να ερεθίσει τα μάτια, να προκαλέσει πονοκεφάλους, αίσθημα καψίματος στο λαιμό και δυσκολία στην αναπνοή.
- Κατατάσσεται πλέον και επίσημα ως καρκινογόνος ουσία.

Πίνακας μέσων όρων τιμών των παραμέτρων των ατμοσφαιρικών ρύπων

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ	PM _{2,5} $\mu\text{g} / \text{m}^3$	PM ₁₀ $\mu\text{g} / \text{m}^3$	HCHO $\mu\text{g} / \text{m}^3$	H/ A n Tesla
1.Ελευσίνα. Είσοδος πόλης, Ιερά Οδός	30,2	53,5	0,06	643
2.Ελευσίνα. Οδός Ι. Τραύλου και Κάλου	24,6	47,0	0,06	39
3.Ελευσίνα. Δημαρχείο Ελευσίνας, πλατεία Ανδριανού	28,0	50,4	0,04	85
4.Ελευσίνα. Οδός Δήμητρος κοντά στο Γυμνάσιο	22,5	41,3	0,05	171
5.Ελευσίνα. Οδός Δήμητρος και Πίνδου	21,9	37,8	0,05	162
6.Ελευσίνα. Οδός Κανελοπούλου κοντά στον Οργανισμό Λιμένος Ελευσίνας	25,1	43,9	0,05	24
7. Σαρανταπόταμος, Εθνική Οδός Αθηνών - Κορίνθου	17,5	30,3	0,05	8
8.Παραλία Ασπροπύργου (Ναυάγιο)	22,5	38,1	0,14	13
Ανώτατο επιτρεπτό όριο (Μέση ημερήσια τιμή)	5	50	0,02	20

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αισιόδοξα τα πρώτα αποτελέσματα απο τους προσδιορισμούς αντιβιοτικών στο γάλα

Η έρευνα ξεκίνησε στις 12/02/2024 και θα ολοκληρωθεί όταν γίνουν προσδιορισμοί σε συνολικά 300 δείγματα. Η επιστημονική ομάδα του ΠΑ.ΚΟ.Ε. στις 12 Φεβρουαρίου προμηθεύτηκε συνολικά δέκα (10) γάλατα ψυγείου από έξι (6) διαφορετικές γαλακτοκομικές εταιρείες από δύο Σούπερ Μάρκετ της περιοχής Πανόρμου και να προσδιορίσει συγκεκριμένα αντιβιοτικά στα γάλατα.

Η χρήση των αντιβιοτικών στα ζώα εκτροφής γίνεται κυρίως για την αντιμετώπιση ασθενειών, τη διαχείριση των κακών συνθηκών σταβλισμού, αλλά και για την αύξηση του σωματικού βάρους των ζώων. Η μεγάλη πρόσληψη αντιβιοτικών από τα εκτρεφόμενα ζώα, έχει ως επακόλουθο την αρχή απειλής για τη δημόσια υγεία.

Οι καταναλωτές μπορούν δυνητικά να εκτεθούν σε υπολείμματα αντιβιοτικών μέσω της κατανάλωσης τροφής από ζώα που υποβάλλονται σε θεραπεία με κτηνιατρικά φάρμακα ή που εκκρίνονται σε χημικούς ρύπους.

Για την αποφυγή αυτού του κινδύνου, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προτείνει στους παραγωγούς που εκτρέφουν ζώα να διακόψουν άμεσα τη χρήση των αντιβιοτικών όταν γίνεται για την πρόληψη της ανάπτυξης τους ή για την πρόληψη κάποιας ασθένειας όταν τα ζώα είναι υγιή, ώστε να αποφευχθεί η ανάπτυξη ανθεκτικών βακτηρίων. Η αλόγιστη χρήση αντιβιοτικών, εκτός από ηθικές και ιατρικές προεκτάσεις, έχει και οικονομικές. Κατά συνέπεια, από τις 28 Ιανουαρίου

2022 έχει τεθεί σε ισχύ από την Ευρωπαϊκή Ένωση η απαγόρευση της τακτικής διατροφής των εκτρεφόμενων ζώων με αντιβιοτικά.

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ

Ο κανονισμός 37/2010 / της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απαριθμεί τα ανώτατα όρια αντιβιοτικών καταλοίπων για τα επιτρεπόμενα κτηνιατρικά φάρμακα σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης και παρέχει τον κατάλογο των απαγορευμένων φαρμακευτικών ουσιών για τις οποίες δεν καθορίζονται ΑΟΚ λόγω της τοξικότητάς τους (νιτροφουράνια, χλωραμφαινικόλη κ.ά).

Τα ανώτατα όρια/ επίπεδα καταλοίπων αντιβιοτικών και μολυσματικών ουσιών καθορίζονται βάσει των κοινο-

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ο κατάλογος των δειγμάτων.

A/Αρ.	Σημείο	Είδος δείγματος	Προέλευση
1	Σούπερ Μάρκετ Α/Β	Α/Β Γάλα 1,5%. Υψηλής Θερμικής επεξεργασίας. 1L	Ελλάδα
2	Σούπερ Μάρκετ Α/Β	Α/Β. Γάλα φρέσκο 3,5% λιπαρά. Παστεριωμένο 7 ημερών	Ελλάδα
3	Σούπερ Μάρκετ Σκλαβενίτης	Μαρατα. Γάλα πλήρες 3,5%. Υψηλής Θερμικής επεξεργασίας. 1 L	Γερμανία
4	Σούπερ Μάρκετ Σκλαβενίτης	Μαρατα. Φρέσκο γάλα 3,5%. Παστεριωμένο ομογενοποιημένο 7 ημερών	Ελλάδα
5	Σούπερ Μάρκετ Σκλαβενίτης	ΝΟΥΝΟΥ. Family. Γάλα ελαφρύ 1,5%. 1L	Ελλάδα
6	Σούπερ Μάρκετ Σκλαβενίτης	ΕΒΟΛ. Κατσικίσιο γάλα. Φρέσκο 7 ημερών. Προϊόν Βιολογικής γεωργίας. 590 ml	Ελλάδα
7	Σούπερ Μάρκετ Α/Β	ΕΒΟΛ. Φρέσκο γάλα παστ/μενο ομογε/μενο	Ελλάδα
8	Σούπερ Μάρκετ Σκλαβενίτης	ΟΛΥΜΠΟΣ Ζωής. Γάλα πλήρες 3,7%. Παστεριωμένο μικροφιλτραρισμένο 17 ημερών	Ελλάδα
9	Σούπερ Μάρκετ Α/Β	ΔΕΛΤΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ. Φάρμα Μακεδονίας. Γάλα πλήρες 3,7%. Υψηλής Θερμικής επεξεργασίας. 25 ημερών. 500 ml.	Ελλάδα
10	Σούπερ Μάρκετ Α/Β	ΟΛΥΜΠΟΣ. Βιολογικό ελαφρύ. 1 L. Παστεριωμένο μικροφιλτραρισμένο ημιαποβουτυρωμένο. 17 ημερών	Ελλάδα

τικών και εθνικών κανονισμών για τα εγκεκριμένα κτηνιατρικά φάρμακα για διαφορετικά είδη τροφίμων ζωικής προέλευσης (διαφορετικοί βρώσιμοι ιστοί και άλλα ζωικά τρόφιμα). Σύμφωνα με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων EMA (European Medicines Agency) ως μέγιστο όριο καταλοίπων **MRL** (Maximum Residue Limit) ορίζεται η μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση καταλοίπων φαρμακευτικών ουσιών σε ένα προϊόν προερχόμενο από ένα ζώο, το οποίο έχει λάβει φαρμακευτική αγωγή ή το οποίο έχει εκτεθεί σε ένα βιοκτόνο προϊόν που χρησιμοποιείται στην κτηνοτροφία.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Μετά την ολοκλήρωση της δειγ-

ματοληψίας, τα δείγματα γάλακτος μεταφέρθηκαν στα διαπιστευμένα εργαστήρια του ΠΙΑΚΟΕ, όπου εκεί προετοιμάστηκαν και υποβλήθηκαν σε τεστ ανίχνευσης αντιβιοτικών.

Για την ανίχνευση καταλοίπων αντιβιοτικών στα εξεταζόμενα γάλατα χρησιμοποιήθηκε το **γρήγορο ECO test**, το οποίο βασίζεται σε συγκεκριμένη αντιγονιδιακή – αντισωματική αντίδραση και στην ανοσοχρωματογραφία.

Αποτελεί μια ποιοτική μέθοδο για την ανίχνευση αντιβιοτικών, όπως β-λακτάμες και τετρακυκλίνες σε νωπό ή παστεριωμένο γάλα.

Η εκτίμηση του **ECO test** επιβεβαίωσε την απουσία των αντιβιοτικών σε όλα τα εξεταζόμενα δείγματα γάλακτος.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
825
23/2/2024

Θεσσαλοί και αγρότες δίκαια διαμαρτύρονται... αλλά υπάρχουν και οι καταναλωτές

ΘΕΣΣΑΛΙΑ SOS: Σε απόγνωση κάτοικοι και αγρότες
Μύθος η κλιματική αλλαγή, οι ευθύνες έχουν ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

Το ΠΑΚΟΕ από την πρώτη στιγμή, τον Σεπτέμβριο του 2023, βρέθηκε στη Θεσσαλία όπου κατέγραψε τις καταστροφικές συνέπειες του ακραίου καιρικού φαινομένου «Daniel» - Όπως έχουμε τονίσει από την αρχή της «καραμέλας» που διακινείται και λέγεται «κλιματική αλλαγή», αυτή δημιουργήθηκε από τις άμεσες ανθρώπινες παρεμβάσεις στο περιβάλλον, έχει ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ και στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι η Περιφέρεια Θεσσαλίας και το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το ΠΑΚΟΕ έκρουε εδώ και χρόνια τον κώδωνα του κινδύνου με συγκεκριμένες προτάσεις αλλά οι αρμόδιοι φορείς... περί άλλων ετύρβαζαν. Συγκεκριμένα εμείς προτείναμε τα εξής:

1) Εδώ και πάνω από 10 χρόνια το ΠΑΚΟΕ πρότεινε τη δημιουργία δύο υδρολεκάνων στη Θεσσαλία με αντίστοιχες καταβόθρες για να φεύγει το νερό με υπόγειες σήραγγες. Οι δυνατότητες αποστράγγισης θα ήταν για πάνω από 1.000 τόνους βροχής ανά στρέμμα την ημέρα.

2) Μετά τον Ιανό και τις καταστροφές που υπήρξαν το 2020 είχαν ανακοινωθεί ένα σωρό μέτρα. Τα μισά δεν ολοκληρώθηκαν ποτέ και όσα έγιναν ήταν στο πόδι. Τι έγινε, λοιπόν; Για μία ακόμα φορά ζήσαμε στο ίδιο έργο θεατές. Ζήσαμε την καταστροφή και στη Θεσσαλία χάθηκαν ανθρώπινες ζωές, χάθηκαν ζώα, χάθηκαν καλλιέργειες και πολλά σπίτια που ήταν λιθόχτιστα.

Λάθη και παραλείψεις από τους αρμοδίους, απόγνωση από τους πληγέντες

Μεγάλα προβλήματα συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν αρκετές περιοχές του νομού Λάρισας μετά τις καταστροφικές πλημμύρες που χτύπησαν τον θεσσαλικό κάμπο έξι μήνες πριν, με τους κατοίκους, τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους να αγωνιούν για τις περιουσίες τους, για το ζωικό κεφάλαιο και τις καλλιέργειές τους.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
824
21/2/2024

Η Θεσσαλία υπέστη ολοκληρωτικές καταστροφές, ωστόσο μισό χρόνο μετά, δεν έχει πραγματοποιηθεί καμμία ουσιαστική παρέμβαση οχύρωσής της από ακραία καιρικά φαινόμενα, ενώ οι πολίτες διαμαρτύρονται για τις υποτιθέμενες αποζημιώσεις και εξαγγελίες Μητσοτάκη που δεν έχουν ακόμη δει!!!

Η έκθεση των 254 σελίδων του δικαστικού πραγματογνώμονα Ανδριανού Γκρουρμπάτσου για τη διερεύνηση των αιτιών και των συνθηκών της φονικής κακοκαιρίας Daniel που «έπνιξε» το θεσσαλικό κάμπο «καίει» την πολιτική προστασία, την περιφέρεια και τους δήμους.

Συγκεκριμένα, στην έκθεση γίνεται λόγος για λάθη, παραλείψεις και ανεπαρκή αντιπλημμυρικό σχεδιασμό, ενώ δεν είχαν ολοκληρωθεί όλα τα αντιπλημμυρικά έργα για τα οποία είχε χρηματοδοτηθεί η Περιφέρεια Θεσσαλίας από τις προηγούμενες κακοκαιρίες (Ιανός, Διομήδης).

Εμείς ρωτάμε: Θα πάει κάποιος αρμόδιος στη φυλακή;

Τι έλεγαν το 2020

Έχει ενδιαφέρον να δούμε τι έλεγαν πίσω στο 2020 τα κυβερνητικά στελέχη. Στην αποκατάσταση και ενίσχυση των αναχωμάτων του Πάμισου ποταμού, σε μήκος 10 χιλιομέτρων, από τη Γελάνθη μέχρι το Μουζάκι μιλούσε τότε η Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ο Περιφερειάρχης Κώστας Αγοραστός υπέγραψε τη σύμβαση του έργου, συνολικού προϋπολογισμού 350.000 ευρώ, με χρηματοδότηση από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

«Υπογράψαμε τη σύμβαση και ξεκινούν οι εργασίες ενός ακόμη αντιπλημμυρικού έργου ουσίας στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας» είχε δηλώσει ο Περιφερειάρχης Θεσσαλίας Κώστας Αγοραστός.

«Καθαρίζουμε, αποκαθιστούμε, συντηρούμε και ενισχύουμε τα αναχώματα και τα πρανή στον Πάμισο ποταμό, από τη Γελάνθη μέχρι το Μουζάκι. Στην Καρδίτσα τα αντιπλημμυρικά έργα

έχει αναλάβει η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας, με προγραμματισμό και διαβλέποντας το μέλλον, έρχεται να συμπληρώσει την αντιπλημμυρική προστασία της περιοχής. Τα δημόσια έργα είναι μια συνεχής μάχη δυσκολιών. Σε μια έντονη, τοξική περίοδο για την κοινωνία και την οικονομία, λόγω και των αυξήσεων των τιμών σε υλικά και καύσιμα, εμείς συνεχίζουμε να σχεδιάζουμε, να χρηματοδοτούμε και να κατασκευάζουμε χρήσιμα έργα. Η Θεσσαλία είναι η πρώτη Περιφέρεια στη χώρα σε δημοπρατήσεις έργων» είχε προσθέσει ο Περιφερειάρχης.

Το έργο περιλάμβανε:

-Καθαρισμό της κοίτης του Πάμισου σε σποραδικές θέσεις.

-Αποκατάσταση και ενίσχυση αναχωμάτων.

-Ενίσχυση και προστασία των πρανών με συρματοκιβώτια.

Μπαράζ ερωτήσεων προς την κυβέρνηση σχετικά με τις αιτίες των πολυετών καθυστερήσεων στην χάραξη και υλοποίηση αντιπλημμυρικού σχεδιασμού πραγματοποιήσαν βουλευτές και ευρωβουλευτές της αντιπολίτευσης με αφορμή τις φονικές πλημμύρες της κακοκαιρίας Daniel.

Άφαντες οι αποζημιώσεις

Μέσα στην απόγνωση συνεχίζουν να ζουν όσοι από τους κατοίκους της Θεσσαλίας επλήγησαν από τα ακραία πλημμυρικά φαινόμενα του Σεπτεμβρίου του 2023 και έχουν ήδη υποβάλλει αναγγελία ζημιάς, καθώς δεν έχουν δει ακόμη το χρώμα του χρήματος από τις αποζημιώσεις που υποσχέθηκε η κυβέρνηση.

Οι πλημμυροπαθείς εξοργίζονται από την καθυστέρηση καταβολής των αποζημιώσεων μετρώντας ακόμη τις πληγές τους, ενώ οι αγρότες, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας του θεσσαλικού κάμπου αναγκάζονται σε πολλές περιπτώσεις να εγκαταλείψουν τα χωράφια τους.

Άλλα λόγια να αγαπιόμαστε...

Μητσοτάκη!

Σε πρόσφατη επίσκεψή του, στις 8 Δεκέμβρη του 2023, στη Θεσσαλία, ο Πρωθυπουργός κ. Κυριάκος Μητσοτάκης απολογήθηκε στους πληγέντες για τις καθυστερήσεις και έκανε λόγο για «εξαιρετικά περίπλοκη διαδικασία». «Εξακολουθούμε να προχωράμε με μεγάλη ταχύτητα στην καταβολή όλων των σχετικών αποζημιώσεων. Ξέρω ότι υπάρχουν και καθυστερήσεις, ξέρω ότι υπάρχουν και παράπονα, αλλά θέλω να αντιληφθούν όλοι ότι είναι μια εξαιρετικά περίπλοκη διαδικασία», ανέφερε ο κ. Μητσοτάκης.

Αλήθεια τι έχετε να πείτε που έξι

μήνες μετά δεν έχουν καταβληθεί οι αποζημιώσεις, κύριε Μητσοτάκη; Πώς θα ζήσουν αυτά τα νοικοκυριά; Πώς θα παράγουν οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι; Πώς θα σταθεί και πάλι στα πόδια της η άλλοτε πλουτοπαραγωγική και σήμερα σακατεμένη Θεσσαλία;

Το Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών στάθηκε έμπρακτα από την πρώτη στιγμή δίπλα στους πλημμυροπαθείς της Θεσσαλίας και συνεχίζει να πιέζει και να διεκδικεί καλύτερες συνθήκες διαβίωσης και υγιεινής.

ΤΟ ΠΑΚΟΕ δίπλα στους αγρότες... με μια ΜΟΝΟ ΔΙΑΦΩΝΙΑ!

Το ΠΑΚΟΕ στέκεται δίπλα στον δίκαιο αγώνα των αγροτών και στηρίζει τις αγροτικές κινητοποιήσεις.

Γι' αυτό πρέπει ο Κυριάκος Μητσοτάκης και η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας να πάψουν να αδιαφορούν για το μέλλον των αγροτών αλλά κι ολόκληρης της πατρίδας μας.

Τα αιτήματά τους, όπως τα έχουν περιγράψει παρακάτω, είναι δίκαια και αφορούν την προστασία του εισοδήματος τους, από το τεράστιο κόστος παραγωγής.

Σε όλη την Ευρώπη, την Ελλάδα η αγροτιά παλεύει για να μπορέσει να μείνει στον τόπο της και να καλλιεργήσει τα χωράφια. Παλεύει ενάντια στην Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ε.Ε. που πετσοκόβει την βασική ενίσχυση, που έχει οδηγήσει τα αγροτικά προϊόντα να φτάνουν πανάκριβα στο ράφι, ενώ την ίδια στιγμή οι παραγωγοί δεν μπορούν να επιβιώσουν.

Όμως πρέπει να προστατέψουμε τους καταναλωτές, υποχρεώνοντας με τις δράσεις μας και των αγροτών, την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελληνική Κυβέρνηση να βρουν δικλίδες ασφαλείας για την απαλλαγή από τα καρκινο-

γόνα φυτοφάρμακα και τα λιπάσματα.

Η μοναδική διαφωνία του ΠΑΚΟΕ σε ότι αφορά τα αιτήματα των αγροτών, είναι η ελεύθερη και αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων, μέσω του αιτήματός τους «**Να μην εφαρμοστεί και να επαναδιαπραγματευτεί η Νέα ΚΑΠ**» διότι αυτό θα έχει καταστροφικές συνέπειες τόσο στο περιβάλλον μας όσο και στο πιάτο του καταναλωτή.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΤΑ ΑΙΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΜΠΛΟΚΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

-Μείωση του κόστους παραγωγής με μέτρα όπως:

-Θεσμοθέτηση αγροτικού αφορολόγητου πετρελαίου

-Πλαφόν 7 λεπτά/Kwh στο αγροτο-κτηνοτροφικό ρεύμα

-Επιδότηση μέσων, εφοδίων και ζωοτροφών και κατάργηση του ΦΠΑ.

-Να μην εφαρμοστεί και να επαναξιολογηθεί η Νέα ΚΑΠ.

-Αναπλήρωση του χαμένου εισοδήματος σε καλλιέργειες που έχουν απώλεια παραγωγής η οποία δεν καλύπτεται από τον ΕΛΓΑ καθώς και σε προϊόντα φυτικής και ζωικής παραγωγής που πουλήθηκαν κάτω από το κόστος παραγωγής. Αποζημιώσεις από τον ΕΛΓΑ για όλες τις ζημιές και νόσους στο 100% της πραγματικής ζημιάς και όχι της ασφαλιζόμενης αξίας.

-Να παρθούν μέτρα και να γίνονται έλεγχοι από την Κυβέρνηση για να σταματήσουν οι «ελλανοποιήσεις» προϊόντων φυτικής, ζωικής & μελισσοκομικής παραγωγής.

-Τιμές που να καλύπτουν το κόστος παραγωγής ώστε να έχουμε εισόδημα για τις βιοποριστικές και καλλιεργητικές ανάγκες μας.

-Έργα υποδομής για την αντιπλημμυρική θωράκιση της Χώρας.

Δημόσιος κίνδυνος για τους πολίτες οι δρόμοι του Δήμου Αθηναίων

Στην έρευνα του ΠΑΚΟΕ σε δρόμους στους Αμπελόκηπους, διαπιστώθηκαν σοβαροί κίνδυνοι που ελλοχεύουν για τους πολίτες από την αδιαφορία των υπηρεσιών του Δήμου, αλλά και την περιβαλλοντική ασυνειδησία του νέου Δημάρχου κ. Χάρη Δούκα.

Στους δρόμους, όπου πλησίον υπάρχουν σχολεία και βρεφονηπιακοί σταθμοί, παρατηρούμε αδιάβατα πεζοδρόμια από χόρτα, μπάζα και παράνομες σταθμεύσεις οχημάτων, επικίνδυνα φρεάτια αλλά και βουλωμένα εν μέσω του χειμώνα, μια αισθητική ρύπανση με γκράφιτι και αυτοκόλλητα στις σημαντικές οδικές κυκλοφορίας, αλλά και μια στάση χωρίς το προβλεπόμενο παγκάκι, παρά μόνο μια καρέκλα!!!

Όπως θα δείτε στις ακόλουθες φωτογραφίες, το κέντρο της Αθήνας σε καμμία περίπτωση δεν θυμίζει ευρωπαϊκή πρωτεύουσα του 21ου αιώνα, παρά μόνο ένα βομβαρδισμένο τοπίο, επικίνδυνο για τους μαθητές, τους ηλικιωμένους και τους πολίτες κάθε ηλικίας.

Το ΠΑΚΟΕ καταγγέλλει την αδιαφορία του Δήμου Αθηναίων και εφιστά την προσοχή στον νέο Δήμαρχο κ. Χάρη Δούκα που τόσο πολύ διαφήμιζε την περιβαλλοντική του πολιτική.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ
823
19/2/2024

Επικίνδυνες τρύπες πλησίον του 107^{ου} Δημοτικού Σχολείου (Οδός Νικολάου Φλώρου)

Αδύνατη διέλευση πεζού από ογκώδη αντικείμενα στην οδό Συντ. Γεωργούλα

Αδύνατη διέλευση πεζού από παράνομες σταθμεύσεις οχημάτων στην οδό Συντ. Γεωργούλα

Παράνομες σταθμεύσεις οχημάτων κατά μήκος της οδού Νικ. Φλώρου

Μια καρέκλα για τους πολίτες που χρησιμοποιούν αστική συγκοινωνία (Οδός Νικολάου Φλώρου)

Σπασμένα και βουλωμένα φρεάτια (Οδός Νικολάου Φλώρου)

Σπασμένες οριοθετήσεις των κάδων απορριμμάτων στην κατηφόρα της οδού Ασημακοπούλου

Καμμία οριοθέτηση των κάδων οι οποίοι κυλούν άναρχα στους δρόμους (οδός Μάριον Βάρβογλη)

Σε κακή κατάσταση τα πεζοδρόμια της οδού Νικ. Φλώρου, πλησίον των σχολικών μονάδων

Σε κακή κατάσταση τα πεζοδρόμια στη συμβολή των οδών Ασημακοπούλου και Αγαμέμνονος Μεταξύ πλησίον των σχολικών μονάδων

Τεράστια αισθητική ρύπανση στους τοίχους αλλά και στις σημαντικές οδικές κυκλοφορίας (συμβολή οδών Φλώρου και Βάρβογλη)

Οι λήψεις των εικόνων πραγματοποιήθηκαν την Παρασκευή 16/02/2024 και ώρα 11:00π.μ.

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

Αποψίλωση δασών από ιδιώτες

Τις επόμενες ημέρες να βγει σε δημόσια διαβούλευση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την εμπλοκή ιδιωτών στον καθαρισμό των δασικών εκτάσεων.

Σκοπός είναι η απομάκρυνση της καύσιμης ύλης από τα δάση, η μετατροπή της σε βιομάζα, αφού πιστοποιηθεί η απόληψή της, και η διάθεση των καυσόξυλων με χαμηλό κόστος σε αποδεδειγμένα μόνιμους κατοίκους ορεινών περιοχών διαχείρισης και εκμετάλλευσης, με ένα σύστημα αντικειμενικό και διαφανές, με προτεραιότητα σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, ως ανταποδοτικό όφελος. Δεδομένων των τελευταίων δραματικών πυρκαγιών στην Ελλάδα, έχει διαπιστωθεί ότι μία από τις βασικές αιτίες της ταχείας εξαπλώσεως των πυρκαγιών είναι η **άφθονη καύσιμη ύλη μέσα στα δάση** από κλαδιά, πεσμένα δέντρα, φύλλα, υποπροϊόντα ή υπολείμματα γεωργικών καλλιεργειών.

Η αξιοποίηση της βιομάζας

Η κρατική επιδότηση θα είναι το μικρότερο κίνητρο για να συμμετέχει κάποιο πρόσωπο ή εταιρεία σε αυτή την καινούργια διαδικασία. Το σημαντικότερο ίσως κίνητρο θα είναι η **αξιοποίηση της βιομάζας** που θα συλλέγει από το δάσος, είτε για παραγωγή θερμικής, ηλεκτρικής ενέργειας ή ανανεώσιμων αερίων (βιοενέργεια), είτε με σκοπό την ιδιοκατανάλωση ή και την πώληση της ενέργειας αυτής σε τρίτους, είτε για παραγωγή θερμικής ενέργειας, με σκοπό την διάθεση σε εφαρμογές του αγροβιομηχανικού-αγροδιατροφικού κλάδου (θερμοκήπια, ξηραντήρια κ.λπ.).

Πρώτη κίνηση -μετά, βέβαια, την ψήφιση του νομοσχεδίου- θα είναι η δημόσια πρόσκληση από το αρμόδιο Υπουργείο για την ανάθεση της διαχείρισης και της εκμετάλλευσης δημόσιων δασών. Η ανάθεση μπορεί να γίνει σε Δασικούς Συνεταιρισμούς Εργασίας (ΔΑΣΕ) που πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις ή σε ενώσεις προσώπων με νομική προσωπικότητα, στις οποίες μετέχουν ως μέλη ΔΑΣΕ **με συνολικό ποσοστό 50%**.

Στο νομοσχέδιο θα ορίζεται ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που θέλουν να συμμετέχουν θα πρέπει να έχουν ως κύριο αντικείμενο δραστηριότητας την μεταποίηση ξυλείας και προϊόντων αυτής, να έχουν συσταθεί τουλάχιστον πέντε χρόνια πριν από την δημοσίευση της πρόσκλησης και ο κύκλος εργασιών τους κατά τα τελευταία τρία πλήρη

οικονομικά έτη πριν από την δημοσίευση της πρόσκλησης να είναι αθροιστικά ίσος ή μεγαλύτερος των 5 εκατ. ευρώ.

Οι προδιαγραφές

Στην πρόσκληση θα ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

α) Οι ποσότητες και τα είδη βιομάζας που επιτρέπεται κατ' ανώτατο όριο να αποληφθούν σύμφωνα με τις εγκεκριμένες διαχειριστικές μελέτες.

β) Οι εργασίες καθαρισμού δασών, τα είδη και οι ποσότητες βιομάζας που θα αποληφθούν με αυτές, καθώς και ο χρονικός προγραμματισμός υλοποίησης αυτών των εργασιών.

γ) Το ύψος της επιδότησης της βιομάζας που απολαμβάνεται ανά είδος και κατά περίπτωση.

δ) Το ελάχιστο ποσοστό της αξίας των τιμολογίων πώλησης της αποληπτόμενης βιομάζας το οποίο θα αποδοθεί στο Δημόσιο.

Το ύψος της εγγύησης συμμετοχής ορίζεται στην πρόσκληση και προσδιορίζεται **στο 4%** της προϋπολογιζόμενης αξίας της σύμβασης.

Η ανάθεση γίνεται με απόφαση του

υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού, με κριτήριο την πλέον συμφέρουσα προσφορά, **με βάση τα παρακάτω κριτήρια:**

α) Το ποσοστό βιομάζας που θα αποληφθεί σε σχέση με το προβλεπόμενο στην διαχειριστική μελέτη και την μελέτη αντιπυρικής προστασίας (συντελεστής 40%).

β) Το χρονικό διάστημα υλοποίησης των δασοκομικών εργασιών συντήρησης και βελτίωσης του δάσους που αποβλέπουν στον καθαρισμό αυτού, σε σχέση με το ανώτατο σχετικό όριο που θέτει η εγκεκριμένη διαχειριστική-αντιπυρική μελέτη (συντελεστής 40%).

γ) Το ποσοστό της αξίας των τιμολογίων πώλησης της αποληπτόμενης βιομάζας, το οποίο θα αποδοθεί στο Δημόσιο (συντελεστής 20%). Ξεκινώντας την ολοκληρωμένη διαχείριση των δασικών οικοσυστημάτων, θα εκπονηθούν -για πρώτη φορά στην Ελλάδα- μελέτες διαχείρισης δασών με επικαιροποιημένες τεχνικές προδιαγραφές, με την δημοπράτηση να προγραμματίζεται εντός του Μαρτίου.

Εφιάλτης η δημιουργία εργοστασίου καύσης τοξικών αποβλήτων

Ηδρομολόγηση της εγκατάστασης βιομηχανίας διαχείρισης/καύσης επικίνδυνων και τοξικών υγειονομικών αποβλήτων στην ΒΙΠΕ Πατρών εγείρει σοβαρά ερωτήματα για το εάν είναι σύνομη η έγκριση της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, και κατ'επέκταση εάν εξασφαλίζονται τόσο η υγεία εργαζομένων και πολιτών όσο και η προστασία του περιβάλλοντος. Τουλάχιστον εντυπωσιακό είναι το γεγονός ότι αρχικά υπήρξε αρνητική-απορριπτική απόφαση για την μονάδα, η οποία ακυρώθηκε με υπουργική απόφαση.

Αποκαλυπτική κατά την πορεία αδειοδότησης της μονάδας ήταν η γνωμοδότηση της αρμόδιας επιτροπής Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, κατά την διάρκεια της διαβούλευσης της μελέτης (21/12/2022) που, αν και θετική, **περιελάμβανε πολυάριθμες αναλυτικές παρατηρήσεις για τις ελλείψεις της μελέτης και την μη τεκμηρίωση της επάρκειας-ασφάλειας της μεθόδου διαχείρισης των επικίνδυνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων.**

Μεταξύ αυτών, επισημαινόταν ότι:

- Η πυρόλυση, η μέθοδος καύσης που θα χρησιμοποιηθεί, δεν ενδείκνυται για τα συγκεκριμένα απόβλητα, καθώς εφαρμόζεται σε προεπεξεργασμένα αστικά απόβλητα και υπολείμματα τεμαχιστή αποβλήτων/πλαστικών.
- Η καταλληλότητα της μεθόδου είναι η λιγότερο ενδεδειγμένη, και θα έπρεπε να τεκμηριωθεί σε σύγκριση με τις άλλες διαθέσιμες τεχνικές.
- Στην μελέτη δεν περιλαμβάνονται εναλλακτικές λύσεις ως προς την τεχνολογία που θα χρησιμοποιηθεί. Θα έπρεπε να γίνουν αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων για κάθε βιώσιμη εναλλακτική λύση και αιτιολόγηση των λόγων απόρριψής της.
- Δεν περιλαμβάνεται ρητή απαρίθμηση των ποσοτήτων των διαφόρων κατηγοριών επικίνδυνων αποβλήτων που μπορούν να αποτεφρωθούν σε αυτήν. Δεν περιλαμβάνεται καθορισμός των ελάχιστων και των μέγιστων ροών των επικίνδυνων αποβλήτων και της μέγιστης περιεκτικότητάς τους σε αέριους ρύπους που θα απελευθερώνονται κατά την καύση.
- Δεδομένου ότι η μονάδα αποτελεί

εγκατάσταση ανώτερης βαθμίδας σε ό,τι αφορά την έκθεση σε τοξικές ουσίες, θα πρέπει να εξεταστούν και τα σενάρια πρόληψης μεγάλων ατυχημάτων, κάτι που δεν υφίσταται στην συγκεκριμένη μελέτη.

Υγειονομικοί λόγοι προστασίας της δημόσιας υγείας επιβάλλουν την πλήρη μελέτη και αυστηρούς περιβαλλοντικούς όρους, που να ορίζουν με σαφήνεια και επιστημονική τεκμηρίωση το τι «μπαίνει» και τι «βγαίνει» από αυτήν. **Οι αέριοι ρύποι, φαινόλες, διοξίνες, φουράνια και βαρέα μέταλλα που θα παράγονται, είναι ουσίες ιδιαίτερα επικίνδυνες για τα αναπαραγωγικά συστήματα, ένοχες σοβαρών βλαβών της υγείας, καρκίνων, αλλεργιών, ανοσολογικών ανεπαρειών.**

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου-Δυτικής Ελλάδας-Ιονίου, λαμβάνοντας, ως όφειλε, υπ' όψιν τις προαναφερόμενες σοβαρές παρατηρήσεις, εξέδωσε αρνητική-απορριπτική απόφαση για την τροποποιημένη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) της μονάδας την 1.8.2023.

Μεταξύ άλλων, αναφερόταν ότι **η πυρόλυση δεν έχει εφαρμοστεί για την αποτέφρωση αποβλήτων υγειονομικών μονάδων, και ότι από τα**

υποβαλλόμενα στοιχεία της μελέτης δεν προκύπτουν «η συγκριτική αξιολόγηση των εναλλακτικών λύσεων ως προς την τεχνολογία και η επαρκής αιτιολόγηση της προτεινόμενης επιλογής σε σχέση με τις επιπτώσεις στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον, καθώς και η εκτίμηση και αξιολόγηση των σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.»

Ωστόσο, έπειτα από προσφυγή που κατέθεσε η εταιρεία η οποία δρομολογεί την μονάδα, η απόφαση του γενικού διευθυντή Χωροταξικής, Περιβαλλοντικής και Αγροτικής Πολιτικής Διοίκησης, Δ. Παναγιωτόπουλου, **ακυρώθηκε στις 30.10.2023 από τον υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας Θεόδωρο Σκυλακάκη.** Όπως αναφερόταν, η απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης εξεδόθη «με ελλιπή και μη επαρκώς εξειδικευμένη αιτιολογία» και επί πλέον «δεν φέρει νόμιμη αιτιολογία». Στην ουσία, η ακύρωση της απόφασης έγινε για τυπικούς νομικούς λόγους και έτσι αναπέμφθηκε στην Αποκεντρωμένη προς νέα κρίση.

Μετά την υπουργική απόφαση και χωρίς να έχει αλλάξει τίποτα στην μελέτη για το έργο, **ο ίδιος γενικός διευθυντής της Αποκεντρωμένης προχώρησε** -μόλις τρεις μήνες μετά την δική του αρνητική υπογραφή- στην έγκριση της **ΑΕΠΟ της μονάδας (20/12/2023),**

γεγονός που διατήρησε τα σοβαρά ερωτήματα που προκύπτουν για τους όρους λειτουργίας της εν λόγω βιομηχανίας, αλλά και την αλλαγή στάσης του γενικού διευθυντή.

Η θολή πορεία της αδειοδότησης της μονάδας και η στάση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης έπесαν στην αντίληψη τριών επιστημόνων που, όταν απευθύνθηκαν εγγράφως (7.1.2023) στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση με το ερώτημα «τι μεσολάβησε και μέσα σε τέσσερις μήνες μετατράπηκε σε θετική η αρχική αρνητική απόφαση;», η απάντηση που έλαβαν ήταν ένα ξεκάθαρο τίποτα («δεν υπάρχουν επί πλέον έγγραφα, μελέτες, δικαιολογητικά»)!

Πρόκειται για τους **Τάσο Γιακουμή**, γενικό οικογενειακό ιατρό MD, διευθυντή ΕΣΥ και επιστημονικά υπεύθυνο του Κέντρου Υγείας Κάτω Αχαΐας (που προγραμματίζει να λειτουργήσει σύντομα ιατρείο στην ΒΙΠΕ Πατρών), **Παναγιώτη Κανελλάκη**, γενικό οικογενειακό ιατρό MD, επιμελητή Β' ΕΣΥ, ιατρό του Κέντρου Υγείας Κάτω Αχαΐας και του Ειδικού Περιφερικού Ιατρείου Σωφρονιστικού Καταστήματος Πάτρας στον Αγ. Στέφανο (όμορο της ΒΙΠΕ Πατρών), μεταπτυχιακό φοιτητή στην Δημόσια Υγεία, και **Αμβρόσιο Φράγκο**, χημικό μηχανικό, MSc, σύμβουλο Υγείας-Ασφάλειας Εργαζομένων και Προστασίας Περιβάλλοντος με κατοικία και δραστηριοποίηση στην Κάτω Αχαΐα και την ΒΙΠΕ. Και οι τρεις κατέθεσαν προσφυγή στον αρμόδιο υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας στις 18.1.2024 και επιστολή-αναφορά στο γραφείο του ίδιου καθώς και της υπουργού Εσωτερικών και του Πρωθυπουργού.

Σε νέα επιστολή τους προς την Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Δυτικής Ελλάδας της Αποκεντρωμένης στις 28.1, **οι επιστήμονες αιτήθηκαν την παροχή πρόσθετων στοιχείων (δύο στα τρία ζητούμενα ήταν έγγραφα στα «έχοντας υπόψη» στην τελική θετική απόφαση για το έργο και ως εκ τούτου δημόσια), και έλαβαν απάντηση ύστερα από 16 μέρες ότι θα συμβουλευτούν τον νομικό τους σύμβουλο για το αν θα τα χορηγήσουν.** Δεδομένου ότι επρόκειτο για μια παράτυπη κωλυσιεργία, οι τρεις επιστήμονες απευθύνθηκαν στον εισαγγελέα, με εντολή του οποίου η Αποκεντρωμένη Διοίκηση αναγκάστηκε να τους παραδώσει πολύ σημαντικά έγγραφα.

Μέσω αυτών, διαπιστώθηκε ότι η αρμόδια υπηρεσία της Αποκεντρωμένης (Διεύθυνση Χωροταξικής, Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Δυτικής Ελλάδας) ήταν αρνητική για την περιβαλλοντική αδειοδότηση της μονάδας και μετά

την προσφυγή που κατέθεσε στο ΥΠΕΝ ο επιχειρηματίας που την δρομολογεί, λόγω του ότι πρόκειται για μια σημαντική περιβαλλοντική υποδομή διαχείρισης/αποτέφρωσης επικινδύνων αποβλήτων υγειονομικών μονάδων (μολυσματικών και τοξικών) με πολύ σημαντικές επιπτώσεις για το περιβάλλον και την δημόσια υγεία! Παρ' όλα αυτά, ακολούθησαν η θετική υπογραφή του γενικού διευθυντή της Αποκεντρωμένης και η διαβεβαίωσή του στην τοπική εφημερίδα «Γνώμη» (10.2.24), μετά την γνωστοποίηση του θέματος, ότι δεν πρέπει να υπάρχει ανησυχία για την μονάδα και ότι όλα βαίνουν καλώς. Κι ας προκύπτει σαφώς ότι ο ίδιος αγνόησε την άποψη της δικής του αρμόδιας υπηρεσίας!

Φαίνεται, λοιπόν, ότι η έγκριση των περιβαλλοντικών όρων για την εγκατάσταση και λειτουργία μιας τόσο οχληρής και δυνητικά επικίνδυνης βιομηχανίας γίνεται παρά την αρνητική θέση των ειδικών. Και ότι για άγνωστους λόγους **μεθοδεύεται μια εκτός κάθε λογικής έγκριση μιας μονάδας διαχείρισης και καύσης επικινδύνων τοξικών υγειονομικών αποβλήτων**, για την οποία προκύπτει επί πλέον ότι είναι **ανώτερης κατηγορίας «Α1»** (έργα με πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον) και **θα έπρεπε να αδειοδοτηθεί από το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, ενώ βαφτίζεται **χαμηλότερης κατηγορίας («Α2»**, έργα

με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον), **προκειμένου να αδειοδοτηθεί από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση!**

Το θέμα έχει προκαλέσει έντονη κινητικότητα. **Ο Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας θα αποστείλει ερωτήματα προς την Αποκεντρωμένη Διοίκηση**, και το θέμα θα συζητηθεί στο επόμενο Περιφερειακό Συμβούλιο. Το ΓΕΩΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας ήδη απέστειλε ερωτήματα στην Αποκεντρωμένη, ενώ το θέμα θα τεθεί σε συνεδρίαση του ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας ως πολύ σοβαρό. Το ίδιο και ο **Ιατρικός Σύλλογος Πάτρας, που θα αποστείλει τα δικά του ερωτήματα στην Αποκεντρωμένη.**

Δύο παρατάξεις του περιφερειακού συμβουλίου προτίθενται να καταθέσουν σχετική ερώτηση στο σώμα. Σχετική αναφορά υποβλήθηκε στην Βουλή από την **Βουλευτή Σία Αναγνωστοπούλου** και θα ακολουθήσουν και άλλες. Παρέμβαση αναμένεται και από το **Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Πάτρας**. Τέλος, ανακοινώσεις για το θέμα έχουν εκδώσει ο **Σύλλογος Προστασίας Υγείας και Περιβάλλοντος της περιοχής του Κέντρου Υγείας Χαλανδρίτσας, η Οικολογική Κίνηση Πάτρας** και η **Αντίσταση Πολιτών Δυτικής Ελλάδας**. Έως σήμερα, δεν έχουν τοποθετηθεί για το θέμα οι όμοροι Δήμοι Δυτικής Αχαΐας και Ερυμάνθου.

Πάνω από 1.000.000 θάνατοι λόγω ατμοσφαιρικής ρύπανσης

Σοκαριστικά είναι τα στοιχεία του περιοδικού «The Lancet Planetary Health» που κάνει λόγο για περισσότερους από 1.000.000 θανάτους παγκοσμίως, ετησίως, λόγω της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Οι μετρήσεις μιλούν από μόνες τους. Η μελέτη του Πανεπιστημίου Monash στην Αυστραλία εξήτασε τα επίπεδα ρύπανσης των μικροσκοπικών αιωρούμενων σωματιδίων PM 2.5 και την θνησιμότητα σε περισσότερες από 13.000 πόλεις και κωμοπόλεις, παγκοσμίως, κατά τις δύο δεκαετίες έως το 2019.

Ακόμη και η έκθεση για λίγες ώρες ή για μερικές ημέρες στην ρύπανση μπορεί να προκαλέσει τον πρόωρο θάνατο. Σύμφωνα με τον ΠΟΥ, η ρύπανση από μικροσωματίδια (PM 2,5), που είναι υψηλότερη από την συνιστάμενη συγκέντρωση των 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, έχει οδηγήσει σε τουλάχιστον 253.000 θανάτους στην ΕΕ το 2021, σημαντικά αυξημένους σε σχέση με το 2020. Αιτία της αύξησης εντός αυτών των δύο ετών είναι η πυξημένη έκθεση σε ρυπαντές και η ελαφρά αύξηση της θνητότητας της πανδημίας covid-19 στην ΕΕ. Περίπου 52.000 πρόωροι θάνατοι αποδίδονται στο διοξείδιο του αζώτου, που παράγεται κυρίως από αυτοκίνητα και θερμοηλεκτρικές μονάδες. Στα μικροσωματίδια του όζοντος, που παράγονται από την κυκλοφορία των αυτοκινήτων και την βιομηχανική δραστηριότητα, μπορούν να αποδοθούν 22.000 πρόωροι θάνατοι, αριθμός ελαφρά μειωμένος σε σχέση με το 2020.

Η χώρα που πλήττεται περισσότερο από την ατμοσφαιρική ρύπανση είναι η Βόρειος Μακεδονία. Λόγω του μικρού μεγέθους τους τα σωματίδια PM 2.5 περνούν από τους πνεύμονες στην κυκλοφορία του αίματος και δυνητικά επηρεάζουν όλα τα όργανα.

Στην Ασία αντιστοιχεί περίπου το 65,2% της παγκόσμιας θνησιμότητας, στην Αφρική το 17%, στην Ευρώπη το 12,1%, στην Αμερική το 5,6% και στην Ωκεανία το 0,1%.

Η επιβάρυνση ήταν υψηλότερη στις πολυπληθείς, ιδιαίτερα μολυσμένες περιοχές της ανατολικής Ασίας, της νότιας Ασίας και της δυτικής Αφρικής.

Στις περισσότερες περιοχές της Αυστραλίας σημειώθηκε μικρή μείωση

του αριθμού των αποδιδόμενων θανάτων, αλλά το ποσοστό αυξήθηκε από 0,54% το 2000 σε 0,76% το 2019, που ήταν η μεγαλύτερη αύξηση από οποιαδήποτε άλλη υποπεριοχή.

Ένας πιθανός λόγος, σύμφωνα με τους ερευνητές, θα μπορούσε να είναι η αυξανόμενη συχνότητα και κλίμακα ακραίων καιρικών φαινομένων που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική ρύπανση, όπως οι πυρκαγιές του 2019.

«ΟΧΙ» ΣΤΗΝ ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΠΟΡΤΟ ΧΕΛΙ

Το ΤΑΙΠΕΔ ακύρωσε την διαδικασία πωλήσεως του αεροδρομίου της Βερβερόντας στο Πόρτο Χέλι, και αυτό κατόπιν των αγώνων των κατοίκων και των δημοσιευμάτων.

Απεφύχθη η τσιμεντοποίηση μιας εκτάσεως 700 στρεμμάτων, την οποία ήθελαν να αγοράσουν με τίμημα 5.000.000 ευρώ η Γούτος Οικοδομική και ο Ιρλανδός συνεταιρμός της, μεγιστάνας Πολ Κόλσον. Ο κίνδυνος της

υποβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και η δημιουργία αεροδρομίου μέσα στον αστικό ιστό είχαν προκαλέσει εύλογες αντιδράσεις.

Η εν λόγω περιοχή είχε απαλλοτριωθεί από την δικτατορία το 1968 για δημιουργία στρατιωτικού αεροδρομίου, αλλά οι περιουσίες που πήρε το κράτος δεν επεστράφησαν ποτέ στους ιδιώτες ιδιοκτήτες.

Στα τέλη του 2015 είχαν αρχίσει και πάλι οι διαδικασίες διαγωνισμού για το συγκεκριμένο ακίνητο, αλλά τον Μάιο του 2016 το Ταμείο «πάγωσε» τον διαγωνισμό εξ αιτίας υπαρχουσών εκκρεμοτήτων με τις δασικές Αρχές.

Υγραέριο: Πόσο φιλικό προς το περιβάλλον;

Η ναυπήγηση πελώριων κρουαζιεροπλοίων στις «διακοπές κρουαζιέρας» εγείρει πολλά ερωτήματα τόσο για την χρησιμότητά τους όσο και για την ποιότητα του τουρισμού που επιδιώκεται.

Είναι γεγονός ότι πολλές πόλεις θέτουν περιορισμούς στην άφιξη και εξυπηρέτηση τόσο μεγάλου όγκου επισκεπτών.

Ταυτόχρονα, προκύπτουν ενστάσεις για τους **αέριους ρύπους από πλοία που παραμένουν ελλιμενισμένα για ώρες**, με τις μηχανές διαρκώς εν λειτουργία.

Έτσι, πολλά λιμάνια προσφέρουν **ηλεκτρικές διασυνδέσεις για τις ενεργειακές ανάγκες των κρουαζιεροπλοίων**, γεγονός που τα επόμενα δέκα χρόνια θα καταστεί υποχρεωτικό. Τα νέα πλοία που πρόκειται να ναυπηγούνται θα πρέπει να τηρούν **το νέο πλαίσιο**

ενεργειακής απόδοσης, με βάση τα σύγχρονα τεχνολογικά δεδομένα.

Η χρήση υγραερίου, που προσομοιάζει με την αντίστοιχη της μεθανόλης ή της αμμωνίας, στοχεύει στην νέα περιβαλλοντική ευρωπαϊκή πολιτική, που είναι η **μείωση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα**, του **θείου** και **μικροσωματιδίων**, και η εξοικείωση της ναυτιλιακής κοινότητας με τα μελλοντικά **καθαρά καύσιμα χωρίς άνθρακα**, βάσει των κανονισμών του IMO.

Το μεθάνιο που βρίσκεται στο υγραέριο, ως ναυτιλιακό καύσιμο, είναι πιο επιβαρυντικό από το διοξείδιο του άνθρακα, διότι καταστρέφει το στρώμα του όζοντος. Επομένως η χρήση του αντιμετωπίζεται με σκεπτικισμό. **Το υγραέριο δεν είναι καύσιμο μηδενικού άνθρακα και έχει ημερομηνία λήξης το 2050.**

ΚΑΜΜΙΑ ΔΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ COSCO ΜΕΧΡΙ ... ΝΕΩΤΕΡΑΣ...

Οι δύο δίκες, που είχαν ανοίξει με πρωτοβουλία φορέων του Δήμου Κερατσινίου-Δραπετσώνας και του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, σχετικά με τα έργα της επέκτασης στο λιμάνι για λογαριασμό του ΟΛΠ και της Cosco, δεν έγιναν ποτέ.

Αυτό απεφάσισε το ΣτΕ, υπό την προεδρία της προέδρου του, Ευαγγελίας Νίκα, και με εισήγηση της συμβούλου Επικρατείας Μαρίας Σωτηροπούλου, καθώς κατετέθη νέα μελέτη περιβαλλοντικών όρων (15.09.2023) σε αντικατάσταση της υπάρχουσας, η οποία ήταν και το αντικείμενο της δικαστικής κρίσης. Επομένως, έχει παύσει να ισχύει και η δεύτερη προσβαλλόμενη έγκριση της ΤΕΠΕΜ.

Η Ολομέλεια του ΣτΕ έκρινε ότι «για την έγκυρη άσκηση ενδίκου βοηθήματος ή μέσου από δικηγορικό σύλλογο ενώπιον του ΣτΕ απαιτείται η παροχή πληρεξουσιότητας στον υπογράφοντα δικηγόρο ή στον παριστάμενο κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο από τον πρόεδρο του δικηγορικού συλλόγου, χωρίς να αρκεί η προσκόμιση απόφασης του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου.»

Και οι δύο αποφάσεις ελήφθησαν κατά πλειοψηφία.

ΛΗΓΜΕΝΑ ΦΑΡΜΑΚΑ ΣΤΗΝ ...ΧΩΜΑΤΕΡΗ

Τραγική είναι η κατάσταση με τα **πεταμένα φάρμακα στα οικιακά απορρίμματα και στις χωματερές**, την στιγμή που το Υπουργείο Υγείας κάνει απέλπιδες προσπάθειες να μειώσει την φαρμακευτική δαπάνη. Το ελληνικό δημόσιο δαπάνησε για το 2023 2,6 δισ. ευρώ για τα φάρμακα, με το 1,040 δισ. να αφορά αγορές των νοσοκομείων και τα υπόλοιπα τον ΕΟΠΥΥ.

Η αξία τους ανέρχεται στο 1 δισ. ευρώ, σύμφωνα με μελέτη του Ινστιτούτου Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με ευρήματα της έρευνας του οργανισμού GIVMED του Ινστιτούτου Πολιτικής Υγείας και της διαΝΕΟσις, **οι Έλληνες πετάνε περισσότερα από 40 εκατομμύρια κουτιά φαρμάκων ετησίως**. Περί τα 2,7 δισ. ευρώ φθάνουν οι υποχρεωτικές επιστροφές που θα πληρώσουν οι φαρμακευτικές για να καλύψουν την

υπέρβαση αγορών νοσοκομείων και ΕΟΠΥΥ.

Αν και ετησίως ξεδεύουμε για δημόσια και ιδιωτική δαπάνη φαρμάκου περίπου **5,5 δισ. ευρώ κάθε χρόνο**, ωστόσο κάτι λιγότερο από το 20% αυτής της δαπάνης καταλήγει στις χωματερές.

Εντύπωση προκαλούν και τα αποτελέσματα της έρευνας του GIVMED:

Σε ένα ποσοστό 86,9%, **μόνο οι 3 στους 10 ελέγχουν τακτικά την λήξη ή μη των φαρμάκων τους**.

Το **45,8%** των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι τον τελευταίο χρόνο είχαν **αρκετά φάρμακα ως περίσσειμα**.

Μόνο 4 στους 10 γνώριζαν ότι υπάρχουν πράσινοι κάδοι στα φαρμακεία.

Το **55,1%** πέταξαν τα φάρμακα στα σκουπίδια, ενώ μόνο το **37,8%** τα επέστρεψαν στα φαρμακεία.

Το 71,3% δεν τα δώρισαν, το 64,1% δεν τα δώρισαν επειδή δεν τους περίσσεψαν, το 19,7% δεν τα δώρισαν επειδή δεν γνώριζαν πού να τα δωρίσουν.

Το 87% των δωρητών φαρμάκων το έκαναν επειδή έληγαν άμεσα και δεν τα χρειαζόνταν.

Νέο πλαίσιο για τις «απάτητες» παραλίες

Νέο πλαίσιο διαμορφώνεται για τις παραλίες υψηλής προστασίας, τις λεγόμενες «απάτητες» παραλίες, που βρίσκονται σε περιοχές Natura.

Για αυτές θα απαγορεύεται η παραχώρηση και η τοποθέτηση ομπρελοκαθισμάτων. Οι παραλίες αυτές θα καθορισθούν με κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, βάσει των χαρακτηριστικών της κάθε περιοχής, όπως η ύπαρξη προστατευόμενων οικοτόπων, σπανίων ειδών χλωρίδας και πανίδας, ο χαρακτηρισμός τους ως καίριων περιοχών βιοποικιλότητας.

Όρια στους αιγιαλούς:

1. Απαγορεύεται η παραχώρηση ποσοστού πάνω από το 50% του συνολικού εμβαδού κάθε παραλίας, ποσοστό το οποίο μειώνεται στο 30% για τις περιοχές Natura.
2. Κάθε παραχώρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 500 τ.μ. Τίθεται πλαφόν στο εμβαδόν της έκτασης, στην οποία επιτρέπεται η τοποθέτηση ομπρελών και ξαπλωστρών, το οποίο είναι μέχρι 60% της παραχωρούμενης εκτάσεως.

Υποχρεώσεις των Δήμων:

1. Να διασφαλίζουν την ελεύθερη και ασφαλή διέλευση του κοινού στον αιγιαλό και την παραλία, με ειδικά μέριμνα για τα ΑμΕΑ, μέσω της εγκατάστασης sea tracks.
2. Να περιορίζουν την ανάπτυξη ομπρελοκαθισμάτων και μέσω αναψυχής σε ποσοστό του εμβαδού της παραχωρούμενης έκτασης που δεν υπερβαίνει το 60% ή το 30%, αν πρόκειται για προστατευόμενο αιγιαλό. Ελεύθερη ζώνη από την ακτογραμμή πλάτους τουλάχιστον 4 μέτρων.
3. Να διατηρούν καθημερινά καθαρό τον αιγιαλό.
4. Να αναρτούν σε εμφανές σημείο πινακίδα με τις συντεταγμένες της παραχώρησης, τα δικαιώματα του κοινού καθώς και QR code μοναδικού για κάθε παραχώρηση.
5. Να τοποθετούν κινητά στοιχεία π.χ. ντους, αποδυτήρια, για την εξυπηρέτηση του κοινού.
6. Να φροντίζουν για την διατήρηση της ισορροπίας του οικοσυστήματος του χώρου που παραχωρείται, όπως και την διατήρηση της μορφολογίας της ακτής και της ακτογραμμής.
7. Να διαθέτουν ναυαγοσώστη, αν ο χώρος της παραχώρησης δεν καλύπτεται από τον οικείο δήμο.
8. Να αφαιρούν τον κινητό εξοπλισμό στην λήξη της περιόδου χρήσεως όπως

και στην λήξη της παραχώρησης, και να παραδίδουν τον χώρο στην αρχική κατάσταση.

Ηλεκτρονική διαδικασία διεξαγωγής των διαγωνισμών

Οι διαγωνισμοί παραχώρησης θα διεξάγονται αποκλειστικά από την Κτηματική Υπηρεσία του Δημοσίου (όχι πλέον από τους Δήμους), με ηλεκτρονική διαδικασία. Καθιερώνονται με Υπουργική Απόφαση τυποποιημένα τεύχη διακήρυξης και συμβάσεις παραχωρήσεως, ενώ η διαδικασία θα πρέπει να ολοκληρώνεται μέχρι τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, ώστε να υπάρχει χρόνος προετοιμασίας εν όψει της τουριστικής περιόδου. Κατ'εξίρεση, για την πιλοτική εφαρμογή, για το 2024 η καταληκτική προθεσμία είναι η 15η Μαΐου.

Στο ηλεκτρονικό σύστημα εισάγονται τα εξής στοιχεία:

1. Το τμήμα του αιγιαλού που θα παραχωρηθεί, προσδιορισμένο ως πολύγωνο.
2. Η έναρξη και η λήξη της παραχώρησης εντός του έτους.
3. Η διάρκεια της παραχώρησης.
4. Ο χρόνος διενέργειας της ηλεκτρονικής δημοπρασίας.
5. Οι όροι της σύμβασης παραχώρησης.
6. Θεσπίζεται κατώτατο μίσθωμα το οποίο εξάγει αυτόματα το ηλεκτρονικό σύστημα βάσει των αντικειμενικών αξιών κάθε περιοχής. Οι συμβάσεις παραχωρήσεως θα έχουν διάρκεια μέχρι 3 έτη.

Παράλληλα με τους επίσημους ελέγχους από τους φορείς του Δημοσίου, δημιουργείται σύστημα ηλεκτρονικών καταγγελιών, στο οποίο θα έχουν πρόσβαση

δωρεάν όλοι οι πολίτες μέσω ψηφιακής εφαρμογής στο κινητό τηλέφωνό τους.

Ειδικότερα:

- Α.** Δημιουργείται Μητρώο Συμβάσεων Παραχώρησης Απλής Χρήσης Αιγιαλού και Παραλίας στο οποίο καταγράφονται τα δεδομένα όλων των συμβάσεων μαζί με φωτογραφίες και γεωχωρικά δεδομένα.
- Β.** Προβλέπεται η διενέργεια ελέγχων με drones, προκειμένου να γίνονται απομακρυσμένες επιθεωρήσεις σε ευρύτερη περιοχή χωρίς να είναι απαραίτητη η φυσική παρουσία των ελεγκτών.

Ποινές

1. Σε περίπτωση κατάληψης αιγιαλού και παραλίας χωρίς να υπάρχει σύμβαση παραχώρησης ή καθ' υπέρβαση της παραχώρησης, εκδίδεται πράξη απομάκρυνσης εντός 48 ωρών των στοιχείων που έχουν τοποθετηθεί.
2. Αν δεν υπάρχει σύμβαση, εκδίδεται διαταγή σφράγισης και διακοπής λειτουργίας της επιχείρησης που υλοποιείται εντός 24 ωρών με ταινία και πινακίδα στα ελληνικά και τα αγγλικά, προς ενημέρωση των πολιτών.
3. Τυχόν λειτουργία της επιχείρησης παρά την σφράγιση συνιστά ποινικό αδίκημα.
4. Παράνομες κατασκευές κατεδαφίζονται. Το κόστος της κατεδάφισης βαρύνει τον υπαίτιο.
5. Σε περίπτωση υποτροπής, όταν υπάρχει σύμβαση, εκτός από το πρόστιμο, αν παράβαση είναι εκτεταμένη, θα επιβάλλεται οριστική σφράγιση. Εφαρμόζεται άμεση καταγγελία της σύμβασης για σοβαρές παραβάσεις του νόμου ή της σύμβασης παραχώρησης. Εν ολίγοις, τα ισχύοντα πρόστιμα αυστηροποιούνται.

Λίμνες χωρίς νερό από την υπερεκμετάλλευση

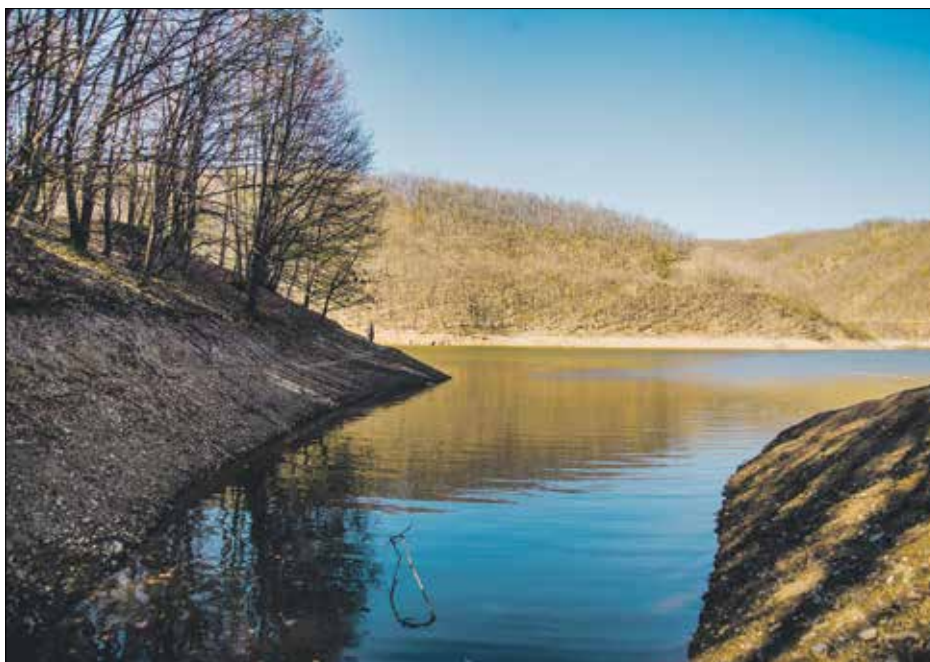
Πάνω από τις μισές μεγάλες λίμνες και ταμιευτήρες στον κόσμο έχουν συρρικνωθεί από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, λόγω της κλιματικής αλλαγής και της ανθρώπινης δραστηριότητας.

Η πτώση της στάθμης των λιμνών παρατηρείται τα τελευταία 30 έτη, και δυστυχώς τα συμπεράσματα των μελετητών συμφωνούν ότι η λειψυδρία απειλεί 2 δισ. ανθρώπους. Κατά την εφημερίδα Guardian, ορισμένες από τις σημαντικότερες πηγές γλυκού νερού στον κόσμο, από την Κασπία μέχρι την λίμνη Τιτικάκα της Νότιας Αμερικής, έχουν σημειώσει σημαντικές απώλειες. Η χαμένη ποσότητα αντιστοιχεί στον συνολικό όγκο νερού που καταναλώθηκε στις ΗΠΑ το 2015.

Η δυνατότητα επάρκειας του νερού για την γεωργική καλλιέργεια, την υδροηλεκτρική ενέργεια και την κατανάλωση, είναι κάτι που απασχολεί τους επιστήμονες.

Οι λίμνες αποτελούν σημαντικό στοιχείο της οικολογικής ισορροπίας. Αν και καλύπτουν μόνο το 3% της έκτασης του πλανήτη, συγκρατούν σχεδόν το 90% του υγρού επιφανειακού γλυκού νερού και αποτελούν βασικές πηγές πόσιμου νερού, άρδευσης και ενέργειας. Επιπλέον, το γλυφό νερό τους είναι πολύτιμο για την επιβίωση ζώων και φυτών.

Η λίμνη Μιντ του ποταμού Κολοράντο έχει υποχωρήσει δραματικά εν μέσω μιας μεγάλης ξηρασίας. Οι ερευνητές χρησιμοποίησαν δορυφορικές μετρήσεις για σχεδόν 2.000 από τις μεγαλύτερες

λίμνες και ταμιευτήρες του κόσμου, οι οποίες αντιπροσωπεύουν συνολικά το 95% της συνολικής αποθήκευσης γλυκού νερού στην Γη.

Οι επιστήμονες μελετώντας 250.000 δορυφορικές εικόνες από το 1992 έως το 2020, μαζί με κλιματικά μοντέλα, διεπίστωσαν ότι το 53% των λιμνών και των ταμιευτήρων είχαν απωλέσει σημαντικές ποσότητες νερού, με καθαρή μείωση περίπου 22 δισ. τόνων ετησίως.

Στην Αρκτική οι λίμνες έχουν στερέψει εξαιτίας ενός συνδυασμού αλλαγών στην θερμοκρασία, τις βροχοπτώσεις, την εξάτμιση και την απορροή του νερού.

Η Κασπία, ανάμεσα στην Ασία και την Ευρώπη, το μεγαλύτερο εσωτερικό υδάτινο σώμα του κόσμου, έχει από καιρό συρρικνωθεί λόγω της κλιματικής αλλαγής και της κατάχρησης νερού.

Η συρρίκνωση έχει μεν τεκμηριωθεί, αλλά η έκταση της αλλαγής -και οι λόγοι που την προκαλούν- έχει λιγότερο εξετασθεί διεξοδικά, επεσήμανε ο Φανγκφάνγκ Γιάο, επίκεφαλής συγγραφέας της μελέτης και επισκέπτης ερευνητής στο Cooperative Institute for Research in Environmental Sciences του Πανεπιστημίου του Κολοράντο στο Μπούλντερ.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΜΗΛΟ

Το Cyclades Preservation Fund, μία αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, σε συνεργασία με τον «Όμιλο Φίλων του Βουνού και της Θάλασσας» της Μήλου και τον σύλλογο γυναικών «Η Αφροδίτη», διοργανώνουν περιβαλλοντικά εργαστηριακά σεμινάρια για τους κατοίκους του νησιού.

Σκοπός του εργαστηρίου είναι η επαναχρησιμοποίηση υλικών που προορίζονται για τα απορρίμματα με τρόπο δημιουργικό και καλλιτεχνικό.

Τα εργαστήρια αυτά απευθύνονται σε άτομα μεγαλύτερης ηλικίας και στόχος του εργαστηρίου είναι η διοργάνωση μιας έκθεσης με τα έργα των συμμετεχόντων, τα οποία μπορούν να διατεθούν και σε πώληση.

Το σεμιναριακό εργαστήρι βασίζεται στην πολύχρονη πρακτική εμπειρία, έρευνα και γνώση της εκπαιδευτριας Τζούλι Γκίμπνυ-Βαρβακάρη, πάνω στην δημιουργική χρήση ανακυκλωμένων ή επαναχρησιμοποιούμενων υλικών, όπως χαρτί, δέρμα, ξύλο, πλαστικό και ύφασμα ή ακόμη και παλιών υφαντών.

Η ΑΜΚΕ Cyclades Preservation Fund στηρίζει τοπικές δράσεις και χρηματοδοτεί μία μεγάλη ποικιλία τοπικών πρωτοβουλιών στις Κυκλάδες, καινοτόμες και υψηλών δυνατοτήτων, στις οποίες παρέχει τεχνογνωσία και συνδέσεις για την ανάπτυξη ικανοτήτων, ώστε να συμπεριλαμβάνονται οι πολίτες σε περισσότερα έργα και πρωτοβουλίες.

Ανάμεσα στις υποστηριζόμενες δράσεις είναι το Αμοργόραμα, τα Λειβάδια Ποσειδωνίας και το Κυκλαδόραμα.

Η αρχή «Ο ρυπαίνων πληρώνει»: Σύντομο Ιστορικό

Η περιβαλλοντική πολιτική της Ε.Ε. στηρίζεται στις κοινοτικές αρχές της προφύλαξης και της πρόληψης, της επανόρθωσης των περιβαλλοντικών καταστροφών κατά προτεραιότητα στην πηγή, καθώς και στην αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο άρθρο 191 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ με σκοπό την μέγιστη περιβαλλοντική προστασία.¹

Έρεσμα της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» αποτελεί η θέση, ότι η ευθύνη πρέπει να βαρύνει το υπεύθυνο μέρος για τη δραστηριότητα που ενέχει κινδύνους περιβαλλοντικών ζημιών, και όταν αυτές προκληθούν θα φέρει το κόστος της επανόρθωσης.² Στο πεδίο του κοινοτικού δικαίου, ο ορισμός αυτής της αρχής εισήχθη στη Σύσταση 75/436³ του

Συμβουλίου, με στόχο να ωθήσει τους εν δυνάμει ρυπαντές επιχειρηματίες να μειώσουν τα επίπεδα της ρύπανσης που οφείλονται σε δική τους δραστηριότητα και να κινηθούν προς αναζήτηση «καθαρών τεχνολογιών» και λιγότερο ρυπογόνων προϊόντων.⁴ Η αρχή αυτή διατρέχει τόσο την Πράσινη Βίβλο του 1993⁵ όσο και την επακόλουθη Λευκή Βίβλο του 2000⁶ ως τον βασικό άξονα ενός κοινοτικού καθεστώτος ευθύνης, η οποία διέπει όλες τις δραστηριότητες που συνιστούν κίνδυνο για το περιβάλλον. Το προτεινόμενο καθεστώς πρέπει να καλύπτει όχι μόνον τις ζημιές σε πρόσωπα και αγαθά και τη ρύπανση των χώρων αλλά και τις ζημιές στην ίδια τη φύση, ιδίως δε στους φυσικούς πόρους και στη βιοποικιλότητα και ειδικότερα των περιοχών που προστατεύονται στο πλαίσιο του δικτύου NATURA

2000. Η θέσπιση ευθύνης είναι βέβαια αποτελεσματική υπό την προϋπόθεση ότι μπορεί να εντοπιστεί ο ρυπαίνων, να διαγνωσθεί το μέγεθος της ζημίας και να αποδειχθεί η αιτιώδης σχέση μεταξύ της συμπεριφοράς του ρυπαίνοντος και της προκληθείσας ζημίας. Κατ' αυτό τον τρόπο ενισχύεται και η εφαρμογή της αρχής της ενσωμάτωσης, εφόσον προωθείται η ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών παραμέτρων στις άλλες δραστηριότητες μέσω της εσωτερικεύσης του περιβαλλοντικού κόστους.⁷ Στόχος άλλωστε δεν είναι να επιτευχθεί η μέγιστη περιβαλλοντική προστασία και η τιμώρηση των ρυπαντών αλλά κυρίως η διαφύλαξη των κανόνων της ελεύθερης αγοράς.⁸ Ειδικότερα η εν λόγω αρχή αποσκοπεί στην κατανομή του κόστους των μέτρων πρόληψης και ελέγχου της ρύπανσης στην πρόωθηση της ορθολο-

γικής χρήσης των φυσικών πόρων του περιβάλλοντος, καθώς και στην αποφυγή των στρεβλώσεων στο διεθνές εμπόριο και τις επενδύσεις. Τα μέτρα που πρέπει να λάβει ο ρυπαίνων προκειμένου να διασφαλιστεί η διατήρηση του περιβάλλοντος σε μία αποδεκτή κατάσταση, όπως και η ταυτότητα της αποδεκτής αυτής κατάστασης, προσδιορίζονται από τις κρατικές αρχές. Το κόστος όμως αυτών των μέτρων βαρύνει τον ρυπαίνοντα και ως προς αυτό αντανakλάται στο κόστος των αγαθών και των υπηρεσιών που είναι ρυπογόνες κατά την παραγωγή και/ή την κατανάλωσή τους.⁹ Αυτό προκύπτει και από την πιο πρόσφατη Σύσταση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) το έτος 1991, κατά την οποία ο ρυπαίνων υποχρεούται πλέον στην εσωτερίκευση του συνόλου του κόστους που προκύπτει από την ρυπογόνο δραστηριότητά του, καθώς καλείται, επιπροσθέτως, να αναλάβει την αποκατάσταση ή αποζημίωση για την ήδη προκληθείσα ζημία.¹⁰

Σε διεθνές πλαίσιο, θεμέλιο της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» αποτέλεσε η 16η Αρχή της Διακήρυξης του Ρίο του 1992, η οποία ενσωματώνει τον κανόνα της εσωτερίκευσης του περιβαλλοντικού κόστους.¹¹ Αργότερα ρητώς προβλέφθηκε στη Σύμβαση του Λουγκάνο του Συμβουλίου της Ευρώπης, η οποία αναφέρεται στην αντικειμενική αστική ευθύνη για ζημίες που απορρέουν από επικίνδυνες για το περιβάλλον δραστηριότητες και καταλαμβάνει κάθε είδους ζημία, δηλαδή τόσο αυτές στην ιδιοκτησία και στα πρόσωπα όσο και αυτές στο περιβάλλον, όταν προκαλούνται από επικίνδυνη δραστηριότητα. Παρ' όλα ταύτα, η Σύμβαση του Λουγκάνο δεν έτυχε εφαρμογής, καθώς δεν επικυρώθηκε από τον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό κρατών.¹²

Κοινοτική Οδηγία 2004/35/ΕΚ: Ρόλος και ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο

Η υιοθέτηση της Κοινοτικής Οδηγίας 2004/35/ΕΚ σχετικά «με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας» σηματοδότησε την έναρξη της σφαιρικότερης εφαρμογής της αρχής και της υποχρεωτικής της ενσωμάτωσης στις εθνικές έννομες τάξεις. Θεμελίωσε στο παράγωγο κοινοτικό δίκαιο ένα καινοτόμο διοικητικό καθεστώς περιβαλλοντικής ευθύνης, που περιλαμβάνει τόσο την πρόληψη όσο και την αποκατάσταση των περιβαλλοντικών ζημιών,¹³ οι οποίες εκλαμβάνονται διευρυμένα κατά το άρθρο 2 της Οδηγίας και αναγνωρίζει κατά περί-

πτωση και την αντικειμενική και την υποκειμενική ευθύνη.

Η Οδηγία έχει εναρμονισθεί στην εθνική έννομη τάξη με το προεδρικό διάταγμα (στο εξής π.δ.) 148/29.9.2009. Προϋπόθεση εφαρμογής της αρχής της περιβαλλοντικής ευθύνης είναι οι περιβαλλοντικές ζημίες να οφείλονται στις επικίνδυνες επαγγελματικές δραστηριότητες που απαριθμούνται ενδεικτικά στο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας.¹⁴

Η Περιβαλλοντική ευθύνη του φορέα

Ως φορέας εκμετάλλευσης, νοείται κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που εκμεταλλεύεται ή ελέγχει μια επαγγελματική δραστηριότητα. Στο πλαίσιο του καθεστώτος αντικειμενικής περιβαλλοντικής ευθύνης των φορέων εκμετάλλευσης, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» το κόστος για τη ρύπανση, το οποίο προκαλείται από τη διάθεση αποβλήτων πρέπει να φέρουν οι προγενέστεροι κάτοχοι ή ο παραγωγός του γενεσιουργού των αποβλήτων προϊόντος (ΔΕΕ C-188/07 απόφαση

της 24.6.2008), η αρμόδια αρχή όμως οφείλει να αποδείξει την ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας (ΔΕΕC -534 / 13, απόφαση της 4.3.2015). Ειδικότερα για το ΠΔ 148/20091 το ελληνικό δίκαιο υπερέβη τα ελάχιστα όρια της Οδηγίας επί το αυστηρότερον και ιδίως προέβλεψε αντικειμενική ευθύνη για όλες τις περιπτώσεις χωρίς καμία εξαίρεση σύμφωνα και με το άρθρο 29 του ν. 1650/86. Επέβαλε υποχρέωση στη Διοίκηση να αναλάβει ευθύνη και πρόληψης και αποκατάστασης, όταν δεν μπορεί να εντοπισθεί ο φορέας εκμετάλλευσης ή αυτός δεν ευθύνεται, διέυρνε το έννομο συμφέρον για αποζημίωση, τόσο για τα νομικά όσο και για τα φυσικά πρόσωπα και στην έννοια της ζημίας περιέλαβε και την άμεση απειλή περιβαλλοντικής ζημίας.¹⁵ Στην ελληνική έννομη τάξη το άρθρο 29 του ν.1650/1986 θεσπίζει λοιπόν ένα καθεστώς αντικειμενικής ευθύνης για τις περιβαλλοντικές ζημίες αποσκοπώντας στην μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των μηχανισμών άσκησης ενωσιακής περιβαλλοντικής πολιτικής.¹⁶

Η έννοια «επαγγελματική δραστη-

ριότητα» ορίζεται στο άρθρο 3 του π.δ. 148/2009, που αντιστοιχεί στο άρθρο 2 της οδηγίας ως «οποιαδήποτε δραστηριότητα που ασκείται στο πλαίσιο οικονομικής δραστηριότητας ή επιχείρησης, ανεξαρτήτως εάν αυτή είναι ιδιωτική ή δημόσια, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα». Όπως προαναφέρθηκε, η Οδηγία αυτή θεσπίζει ένα διπλό καθεστώς ευθύνης. Επιλέγει την αντικειμενική ευθύνη για τις περιπτώσεις ζημίας που προκαλεί η άσκηση δραστηριοτήτων, όπως η λειτουργία εγκαταστάσεων που προϋποθέτουν άδεια. Σύμφωνα με την Οδηγία 96/61/ΕΚ, αναφέρονται οι διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων, όλες οι απορρίψεις σε εσωτερικά επιφανειακά ύδατα για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη άδεια σύμφωνα με την οδηγία 76/464/ΕΟΚ, η παραγωγή, χρήση, αποθήκευση, κατεργασία, ταφή, απελευθέρωση στο περιβάλλον και μεταφορά εντός της περιμέτρου της επιχείρησης επικινδύνων ουσιών, οι μεταφορές οδικώς, σιδηροδρομικώς, διά των εσωτερικών πλωτών οδών, θαλασσίως ή εναερίως επικινδύνων ή ρυπογόνων εμπορευμάτων κ.ά. Ωστόσο ο φορέας της αντικειμενικής ευθύνης μπορεί να απαλλαγεί από την υποχρέωση καταβολής των δαπανών στην αρμόδια αρχή κατ'άρθρο 8 της Οδηγίας, αν αποδείξει ότι: η ζημία οφείλεται σε συμμόρφωση προς υποχρεωτική διαταγή ή εντολή δημόσιας αρχής, που οδήγησε τον φορέα εκμετάλλευσης σε ενέργειες, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του, που προκάλεσαν τη ζημία ή την απειλή (εκτός αν τα μέτρα δόθηκαν για την αντιμετώπιση προηγούμενου γεγονότος που είχε προκληθεί σχετικά με τη δραστηριότητα του φορέα), η ζημία ανάγεται σε πράξη ή παράλειψη τρίτου και επήλθε παρά την ύπαρξη των ενδεδειγμένων μέτρων ασφαλείας. Ο ίδιος δεν έχει υπαιτιότητα, δηλαδή δεν έχει δόλο ή αμέλεια (πρόκειται για τη λεγόμενη νόθο αντικειμενική ευθύνη, όπου το βάρος της απόδειξης αντιστρέφεται και το φέρει ο εναγόμενος) και η εκπομπή ή το γεγονός που αποτελεί την άμεση αιτία της περιβαλλοντικής ζημίας, έχει προβλεφθεί ρητά στην έγκριση η άδεια λειτουργίας του, ενώ έχει τηρήσει αυστηρά τους όρους αυτής ή η ζημία προκλήθηκε από εκπομπή ή δραστηριότητα που δεν μπορούσε να προβλεφθεί ότι θα προκαλούσε περιβαλλοντική ζημία, όταν δηλαδή η στάθμη της επιστήμης και της τεχνικής δεν ήταν ικανή να το προβλέψει.

Αντίθετα, επιλέγεται η υποκειμενική ευθύνη, που συναρτάται με την συνδρομή υπαιτιότητας εκ μέρους του φορέα της εκμετάλλευσης για τις περιπτώσεις ζημίας προστατευόμενων ειδών

και φυσικών οικοτόπων που προκαλεί η άσκηση οποιασδήποτε από τις επαγγελματικές δραστηριότητες πλην εκείνων που προαναφέρθηκαν, καθώς και οποιασδήποτε επικείμενης απειλής τέτοιας ζημίας.¹⁷ Ο σκοπός της είναι προληπτικός και αποκαταστατικός και αφορά τις ζημίες που προκαλούνται στο προστατευόμενο υδάτινο περιβάλλον, στα προστατευόμενα είδη και στα φυσικά ενδιαίτηματα, όπως επίσης και στο έδαφος, αν η ρύπανση ή η μόλυνση δημιουργεί σοβαρό κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία. Δηλαδή αφορά τμήματα του περιβάλλοντος που ήδη περιλαμβάνονται σε συγκεκριμένη προστατευτική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επισημαίνεται ότι η οδηγία δεν αφορά σωματικές ή περιουσιακές βλάβες σε ιδιώτες.

Επί πλέον πρέπει να αποδειχθεί η ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας ανάμεσα στη ζημία και τις δραστηριότητες αυτές. Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», μόνον το πρόσωπο που έχει συμβάλει στην ρύπανση, η οποία οδήγησε στο τελικό ζημιογόνο αποτέλεσμα, μπορεί να επωμισθεί και το οικο-

νομικό βάρος επανόρθωσής της. Συνεπώς, κατά την αναζήτηση της αναγκαίας μορφής αιτιώδους σύνδεσης αποκλείεται εξ αντιδιαστολής η επιβολή σε κάποιο πρόσωπο περιβαλλοντικού κόστους που προκλήθηκε από τρίτο πρόσωπο που δεν έχει συμβάλει στη ρύπανση ή την απειλή αυτής.¹⁸ Η ζημία θα πρέπει να είναι συγκεκριμένη.¹⁹ Ανάλογα με το χαρακτήρα της ζημίας προβλέπεται και ο τρόπος αποκατάστασής της σύμφωνα με το Παράρτημα II. Έτσι, για τις ζημίες του εδάφους απαιτείται η απορρύπανση, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία. Για τις ζημίες στα ύδατα ή σε προστατευόμενα βιολογικά είδη και φυσικά ενδιαίτηματα, προβλέπεται η πλήρης επαναφορά τους στην αρχική κατάσταση ή η συμπληρωματική αποκατάσταση όταν αυτή δεν είναι δυνατή. Ένας ενδιάμεσος στόχος είναι η αντισταθμιστική αποκατάσταση, που αποσκοπεί στην αντιστάθμιση των προσωρινών απωλειών φυσικών πόρων κατά την περίοδο που μεσολαβεί από την επέλευση της ζημίας μέχρι την πλήρη αποκατάστασή της.²⁰

Κάθε κράτος μέλος ορίζει μια αρμόδια Αρχή για τους σκοπούς της οδηγίας. Στην Ελλάδα έχει ορισθεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) και οι Περιφέρειες. Η Αρχή έχει διπλό ρόλο: προληπτικό, καθώς πρέπει να υποχρεώσει τον φορέα εκμετάλλευσης να λάβει τα απαραίτητα προληπτικά μέτρα για την αντιμετώπιση μιας άμεσα επανειλούμενης περιβαλλοντικής ζημίας, και αποκαταστατικό. Η Αρχή είτε υποχρεώνει τον φορέα εκμετάλλευσης να λάβει τα αναγκαία μέτρα, ή τα λαμβάνει η ίδια και επανεισπράττει στη συνέχεια τις δαπάνες από τον φορέα.²¹ Η αρχή έχει προθεσμία πέντε (5) ετών από την ημερομηνία που άρχισε να εφαρμόζει κάποιο από τα προαναφερόμενα μέτρα, για να αναζητήσει τις δαπάνες της από το φορέα εκμετάλλευσης.²²

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που πιθανόν να επηρεαστούν από τις περιβαλλοντικές ζημίες καθώς και οι οργανισμοί προστασίας του περιβάλλοντος μπορούν να ζητήσουν από τις αρμόδιες αρχές να αναλάβουν δράση σε περίπτωση ζημίας και έχουν έννομο συμφέρον να προσφύγουν σε δικαστήριο, ζητώντας την αξιολόγηση της νομιμότητας των αποφάσεων, πράξεων ή παραλείψεων της αρμόδιας αρχής. Με την θέσπιση αντικειμενικής ευθύνης, δεν είναι αναγκαία η απόδειξη της υπαιτιότητας του προσώπου που προκάλεσε τη ζημία, αλλά αρκεί η απόδειξη του γεγονότος ότι μια πράξη / παράλειψη του προσώπου προκάλεσε ζημία.

Λόγοι απαλλαγής από την ευθύνη είναι η ανωτέρα βία, το συντρέχον πταίσμα του ενάγοντος στην πρόκληση ζημίας ή η συναίνεσή του και η επέμβαση τρίτου μέρους. Την ευθύνη φέρουν το ή τα άτομα που ασκούν τον έλεγχο μιας δραστηριότητας, η οποία προκάλεσε ζημία στο περιβάλλον. Όταν η δραστηριότητα ασκείται από εταιρεία υπό μορφή νομικού προσώπου, η ευθύνη βαρύνει το νομικό πρόσωπο και όχι τα πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση του ή άλλους υπαλλήλους που ενδέχεται να εμπλέκονται στην επιχειρησιακή δραστηριότητα.²³ Η οδηγία επιλέγει να μη καθιερώσει υποχρέωση των φορέων εκμετάλλευσης να συστήσουν χρηματοοικονομική εγγύηση για να καλύψουν πιθανή αφερεγγυότητά τους. Αφήνει στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να ενθαρρύνουν τους φορείς εκμετάλλευσης να αξιοποιήσουν τους διαθέσιμους σχετικούς μηχανισμούς κάλυψης, που εκτός από ασφάλιση περιλαμβάνουν τραπεζικές εγγυήσεις, τη δημιουργία ταμείων αποζημίωσης, εγγυήσεις μητρικών προς θυγατρικές επιχειρήσεις, προϊόντα και

άλλα. Ο Έλληνας νομοθέτης επέλεξε να καταστήσει υποχρεωτική την κάλυψη της ευθύνης των εκμεταλλεύσεων του ρυπαίνοντος του Παραρτήματος ΙΙΙ έναντι του δημοσίου, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 148/2009 με ιδιωτική ασφάλιση ή άλλη χρηματοοικονομική εγγύηση, που καθορίζονται από υπουργική απόφαση συναρμόδιων υπουργών.²⁴ Η υποχρέωση κάλυψης ήδη ξεκίνησε την 1η Μαΐου 2010, ενώ αντίστοιχη υποχρέωση κάλυψης υπάρχει ήδη με την ΥΑ 113588/2006 για τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων.

Η Οδηγία 2004/35/ΕΚ προκρίνει ως καταλληλότερη λύση για την αποκατάσταση των ζημιών στο περιβάλλον αυτό καθαυτό την επανόρθωση, προβλέποντας ένα επάλληλο σύστημα τριπλής αποκατάστασης: πρωτογενούς, συμπληρωματικής και αντισταθμιστικής,²⁵ καθώς για τις περιβαλλοντικές ζημίες δεν μπορεί να προσδιορισθεί η πραγματική τους αξία ή τα ποιοτικώς ισοδύναμα αντισταθμισματά τους. Αυτή η κατεύθυνση ακολουθείται τόσο στην πρόβλεψη της Οδηγίας 2004/35/ΕΚ για λήψη «αντισταθμιστικών μέτρων»

όσο και στην προώθηση μηχανισμών, οι οποίοι - στηριζόμενοι σε οικονομικά εργαλεία προστασίας του περιβάλλοντος - δημιουργούν εμπορεύσιμες μονάδες αποκατάστασης των περιβαλλοντικών ζημιών σύμφωνα με το μοντέλο του εμπορίου αδειών ρύπανσης. Τέλος, συμπληρωματικές προς τα αποκαταστατικά μέτρα είναι και όλες εκείνες οι αναγκαίες ενέργειες, προκειμένου να διακοπεί η περαιτέρω εξέλιξη της ρυπογόνου συμπεριφοράς που επιτείνει ποιοτικά ή ποσοτικά τη ζημία και η αποχή από αυτές μπορεί να στοιχειοθετήσει περαιτέρω ευθύνη.

Νομολογιακή προσέγγιση

Αν η αρμόδια αρχή δεν λαμβάνει μέτρα αδικαιολογήτως και δεν καταλογίζει την περιβαλλοντική ζημία, τότε διαπράττει παράλειψη οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας, υποκείμενη σε ακύρωση από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Επί πλέον, δεν απαιτείται συσχέτιση της περιβαλλοντικής ζημίας με συγκεκριμένο φορέα, ενώ σε περίπτωση περιβαλλοντικής ζημίας, που προέρχεται από πλείονες δραστηριότητες, δεν απαι-

τείται ο επιμερισμός της σε κάθε μεμονωμένη δραστηριότητα (ΣτΕ 2819/97, 1242/2008, 3976/2010, 975, 976/2015, 3943/2015). Η ευθύνη για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων πρόληψης ή/και αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας βαρύνει τον φορέα εκμετάλλευσης της δραστηριότητας που την προκάλεσε, ανεξαρτήτως υπαιτιότητάς του, αλλά υπό την προϋπόθεση ότι υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της εν λόγω δραστηριότητας και της ζημίας. Μάλιστα, η περιβαλλοντική ευθύνη του φορέα της εκμετάλλευσης, με τις ειδικότερες προϋποθέσεις που προβλέπονται στο νόμο, δεν καταργείται με τυχόν συμβατικούς όρους (ΣτΕ 1492/2013).²⁶

«Ο ρυπαίνων πληρώνει»: Το ζήτημα των απορριμμάτων στην Μύκονο

Συνοπτικά παραθέτω τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν στην περιβαλλοντική υποβάθμιση της Μυκόνου όπως έχει διαμορφωθεί εδώ και καιρό λόγω της χύδην απόθεσης στερεών απορριμμάτων. Το βασικό φράγμα του Μαραθιού και το βοηθητικό της Άνω Μεράς, τα οποία τροφοδοτούν τη Μύκονο με νερό είναι γεμάτα με λύματα και απόβλητα, το ίδιο και οι παραλίες. Όσον αφορά τα απορρίμματα του νησιού, ο βιολογικός καθαρισμός του νησιού είναι υπερφορτωμένος πενταπλάσια/εξαπλάσια σε σχέση με τα ενδεικνυόμενα όρια και το αποχετευτικό σύστημα είναι σχεδόν ανύπαρκτο. Ο επίσημος ΧΥΤΑ Μυκόνου στην περιοχή Σκυλάμπελα έχει ενταχθεί στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» για τη δημιουργία πιλοτικής μονάδας αεριοποίησης στερεών αποβλήτων του ΕΜΠ και καύσης των σκουπιδιών. Πλην όμως του επίσημου ΧΥΤΑ, υπάρχει και χωματερή απορριμμάτων 3 χλμ. από το κέντρο της χώρας καθώς και μία δεύτερη στην περιοχή Μεταλλείων της Μυκόνου.

Η Περιφέρεια Ν. Αιγαίου με τις υπ' αριθμόν 72167 /889/26-6-2017, 72126 /888 / 26-6-2017 και 72078/887/26-6-2017 αποφάσεις έχει επιβάλει πρόστιμα στον Δήμο Μυκόνου για ρύπανση του περιβάλλοντος καθώς και για κακή διαχείριση του ΧΥΤΑ (μη σωστή επικάλυψη, συλλογή και απόθεση αποβλήτων, μη λειτουργία του βιολογικού καθαρισμού του ΧΥΤΑ, τη μη αντικατάσταση των μεμβρανών αποστράγγισης και των καεστραμμένων γεωμεμβρανών κ.λπ.). Αυτή έχει ως αποτέλεσμα οι τιμές των καρκινογόνων πτητικών υδρογονανθράκων (νocs) και φορμαλδεύδης στα ΧΑΔΑ και ΧΥΤΑ της Μυκόνου να υπερβαίνουν τα επιτρεπόμενα όρια, το ίδιο και αυτά της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

Είναι λοιπόν προφανές πως ο Δήμος

Μυκόνου, όντας ο φορέας της επαγγελματικής δραστηριότητας της διαχείρισης αποβλήτων συμπεριλαμβανόμενης της συλλογής, μεταφοράς και ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων, έχει προκαλέσει αιτιωδώς σοβαρή ζημία στο περιβάλλον όσον αφορά το υδάτινο περιβάλλον, το νερό ανθρώπινης κατανάλωσης το έδαφος καθώς και την ατμόσφαιρα. Αυτός λοιπόν θεωρείται ο «ρυπαίνων» και υπέχει αντικειμενική ευθύνη και ως εκ τούτου σε αυτόν είναι καταλογιστή η περιβαλλοντική ζημία, ενώ μπορούν να στραφούν εναντίον του έννομες αξιώσεις από όποια/όποιοι έχει έννομο συμφέρον.

«Ο ρυπαίνων πληρώνει»: Το ζήτημα της καύσης σκουπιδιών στη Θεσσαλονίκη

Πρόσφατα έχει ξεκινήσει να προωθείται η θέσπιση ενός νέου νόμου για την διαχείριση των απορριμμάτων, ο οποίος απλουστεύει τις διαδικασίες για την έγκριση του Εθνικού | Περιφερειακού και Τοπικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων εντός ενός ευρύτερου πλαισίου στροφής προς τα εναλλακτικά καύσιμα. Πρόκειται για μια ευρέως δια-

δεδομένη και εδραιωμένη τεχνολογία για την τσιμεντοβιομηχανία στην Ε.Ε. και διεθνώς, η οποία αποβλέπει στην εξοικονόμηση πόρων, στην μετάβαση προς την κυκλική οικονομία, στην ενεργειακή απεξάρτηση σε συνδυασμό και με τις ΑΠΕ (Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας), στη διεύρυνση της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης αποβλήτων με στόχο την ανάκτηση υλικών και ενέργειας διά της καύσης απορριμμάτων, απορριμματογενών καυσίμων και βιοαερίου. Έτσι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του ΥΠΕΚΑ ενέκρινε την τροποποίηση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) του ομίλου τσιμεντοβιομηχανίας ΤΙΤΑΝ, ο οποίος επιθυμεί να υποκαταστήσει τα ορυκτά καύσιμα με «δευτερογενή εναλλακτικά», με άλλα λόγια απορρίμματα με σκοπό να μειώσει το κόστος παραγωγής και να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα και την κερδοφορία του.

Παρότι ο Δήμος Παύλου Μελά έχει ασκήσει αίτηση ακύρωσης ενώπιον του ΣτΕ, αυτή απορρίφθηκε με την αιτιολογία ότι «η χρησιμοποίηση των εναλλακτικών καυσίμων SRF/DRF στην τσιμε-

ντοβιομηχανία αποτελεί σημαντική παράμετρο της ορθής πολιτικής διαχείρισης των αποβλήτων και συνιστά η ίδια εφαρμογή των αρχών που απορρέουν από το άρθρο 24Σ.»²⁷ Ωστόσο κατά την καύση των απορριμμάτων στην ήδη επιβαρυνόμενη ατμόσφαιρα της Δ. Θεσσαλονίκης παράγονται φουράνια και διοξίνες, που είναι αποδεδειγμένα καρκινογόνες ουσίες με συσσωρευτική δράση γι' αυτό και δεν υπάρχουν κατώτατα αποδεκτά όρια.

Επί πλέον, η συνεπεξεργασία εναλλακτικών καυσίμων ΚΙΡ/8ΚΡ, η κατασκευή αποθηκευτικού χώρου για το 8ΚΡ, η καύση τεράστιου αριθμού τόνων από το συγκεκριμένο καύσιμο και η αύξηση της εγκατεστημένης ισχύος αυξάνουν τις πιθανότητες πρόκλησης μεγάλου βιομηχανικού ατυχήματος από βιομηχανική εγκατάσταση που βρίσκεται σε ακτίνα μικρότερη των 500 μέτρων από το πρώτο σπίτι του οικισμού της Ευκαρπίας και 2-3 χλμ. από τις πλησιέστερες νοσοκομειακές εγκαταστάσεις.

Είναι λοιπόν ξεκάθαρο πως ο όμιλος «ΤΙΤΑΝ» ως ένας από τους μεγαλύτερους μονοπωλιακούς ομίλους της τσιμεντοβιομηχανίας είναι ο «ρυπαί-

ων», καθώς ως φορέας της επαγγελματικής δραστηριότητας της διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, μεταφοράς, ανάκτησης και διάθεσης των αποβλήτων επίκειται να προκαλέσει αιτιωδώς σοβαρή ζημία στο περιβάλλον όσον αφορά ως επί το πλείστον την ατμόσφαιρα και υπέχει αντικειμενική ευθύνη προς καταλογισμό για περιβαλλοντική ζημία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. Σιούτη, Η προστασία του περιβάλλοντος στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου σε Εγχειρίδιο Δικαίου Περιβάλλοντος (3η έκδοση, εκδ. Σάκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2018) σ.25
2. Ομοίως, σ.351
3. Σύσταση 75 / 436 του Συμβουλίου της 3ης Μαρτίου 1975, όπου δίνεται ο ορισμός της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», όπως διατυπώνεται στην Σύσταση: «Φυσικά ή νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που είναι υπεύθυνα για την πρόκληση μόλυνσης οφείλουν να αναλάβουν τα έξοδα των μέτρων εκείνων που είναι απαραίτητα για την εξάλειψη της μόλυνσης ή για τον περιορισμό της σε συμμόρφωση

προς τις προδιαγραφές ή τις αντίστοιχες ρυθμίσεις οι οποίες καθιερώνουν ποιοτικούς στόχους ή ελλείψει αυτών σε συμμόρφωση προς τις προδιαγραφές ή αντίστοιχα μέτρα που τίθενται από τις δημόσιες αρχές.»

4. Γ. Δελλής Κοινοτικό Δίκαιο Περιβάλλοντος, οι διαστάσεις της προστασίας του περιβάλλοντος στην κοινοτική έννομη τάξη, εκδ. Αντ. Ν. Σάκουλα 1998, σ.93

5. Επιτροπή (ΕΚ), Πράσινη Βίβλος για την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας, (ΞΟΜ (1993) 43 τελικό. 14 Μαΐου 1993.

6. Επιτροπή (ΕΚ), Λευκή Βίβλος για την περιβαλλοντική ευθύνη. ΟΟΜ (2000), 66 τελικό, 7 Φεβρουαρίου 2000.

7. Βλ. υποσημείωση 2, σ.352.

8. Βλ. υποσημείωση 4, σ.92.

9. OECD, Guiding principles concerning international economic aspects of environmental policies.

10. OECD, Recommendation of the Council on the use of economic instruments in environmental policy, 31 January 1991, C(90) 177/FINAL.

11. 1992 Rio Declaration on Environment and Development UN. DOC. A/CONF 151/26 /Rev1.

12. Κ. Πουϊκλή, Η αρχή «Ο ρυπαίνων πληρώνει» στο Δίκαιο Περιβάλλοντος υπό το φως της Οδηγίας 2004 35 ΕΚ σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη, εκδ. Σάκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2017, σσ. 67-68.

13. Προοίμιο Οδηγίας 2004 35' ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21... Απριλίου 2004 σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας «ομοίως, σ.357.

14. Γ. Σιούτη, σ.356.

15. Οδηγία 2004/35/ΕΚ άρθρο 3 παρ.Ι, σε συνδυασμό με το Παράρτημα 3 της Οδηγίας» για το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας.

16. Πουϊκλή, σ.216.

17. Γ. Σιούτη, σ.357.

18. Κ. Πουϊκλή, σ.184-186.

19. Άρθρο 6 π.δ. 148/2009.

20. Άρθρο 10 της Οδηγίας 2004 35ΕΚ.

21. Γ. Σιούτη, σ.357-358.

22. Άρθρο 14 του π.δ. 148|2009.

23. Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας.

24. Γ. Σιούτη. σ.358-359.

25. Θεωρείται βέλτιστη διαθέσιμη τεχνική σύμφωνα με την Οδηγία για «Βιομηχανικές Εκπομπές της Ε.Ε. (2010/75/ΕΕ)», Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής 2013 163|ΕΕ για τη θέσπιση των συμπερασμάτων βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και τις κατευθυντήριες οδηγίες για την Κυκλική Οικονομία της Ευρώπης (2017) 34 ΓINEI|26.Ι.20173).

Νομοθεσία και λιγνίτης

Νομοθεσία περί την ατμοσφαιρική ρύπανση από λιγνιτικούς σταθμούς

- Οι οριακές τιμές NO₂ στην ατμόσφαιρα αναφέρονται στην οδηγία του Συμβουλίου του 1985 (85/203/ΕΟΚ)
- Οι οριακές τιμές SO₂ και αιωρούμενων σωματιδίων (PM₁₀) αναφέρονται στην Οδηγία ΕΟΚ 80/779.
- Ο Νόμος 3017/2002 αναφέρεται στην κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Η.Ε. για την κλιματική αλλαγή.
- Η οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αναφέρεται στις βιομηχανικές εκπομπών.
- Ο Νόμος του 2010 (77(Ι)2010) ορίζει σχετικά με την Ποιότητα του Ατμοσφαιρικού Αέρα
- Ο Νόμος 4426/2016 αναφέρεται στην κύρωση της Συμφωνίας των Παρισιών στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Η.Ε. για την κλιματική αλλαγή.

Το 1973 εκδόθηκε ο μεταλλευτικός κώδικας και θεσπίστηκε ένα γενικό πλαίσιο για τις εξορυκτικές δραστηριότητες λιγνίτη στην Ελλάδα. Το 1975 θεσπίστηκαν χωριστά ειδικοί κανόνες για τη ΔΕΗ.

Το εθνικό νομικό πλαίσιο διακρίνει δύο τύπους κοιτασμάτων: (α) τα κοιτάσματα που ανήκουν σε ιδιώτες και (β) τα δημόσια κοιτάσματα, για τα οποία το ελληνικό Δημόσιο παραχωρεί δικαιώματα αναζήτησης και εκμετάλλευσης. Το άρθρο 144 του μεταλλευτικού κώδικα προβλέπει διαδικασία πλειοδοτικού διαγωνισμού για την παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης και εκμετάλλευσης.

Παρ' όλα αυτά, το τρέχον καθεστώς των δημοσίων κοιτασμάτων λιγνίτη δεν αναταποκρίνεται στα παραπάνω.

Πρώτον, οι άδειες για μερικά από τα δημόσια κοιτάσματα χορηγήθηκαν βάσει νόμων οι οποίοι βρίσκονταν σε ισχύ πριν από τον υφιστάμενο μεταλλευτικό κώδικα. Δεύτερον, οι περισσότερες άδειες χορηγήθηκαν με απόφαση του υπουργικού συμβουλίου και όχι μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού. Τρίτον, στην περίπτωση της ΔΕΗ χρησιμοποιήθηκε αυτοτελής νομική βάση για τη χορήγηση αδειών με αντικείμενο τα δημόσια κοιτάσματα.

Το 2006, η Ελληνική Δημοκρατία πληροφόρησε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι προτίθεται να τροποποιήσει τους νόμους με τους οποίους ιδρύονται τα δικαιώματα αναζήτησης και εκμετάλλευσης λιγνίτη, δηλαδή τον νόμο του 1975 και το Νομοθετικό Διάταγμα του 1959. Πρώτον η Ελληνική Δημοκρα-

τία θα καταργούσε σύντομα άρθρα του νόμου του 1975 που επιτρέπει την παραχώρηση δικαιωμάτων αναζήτησης και εκμετάλλευσης στη ΔΕΗ (και μόνον σε αυτή) μέσω υπουργικών αποφάσεων. Δεύτερον, ο νόμος 4029/59 επρόκειτο να τροποποιηθεί έτσι ώστε η ΔΕΗ να μην διαθέτει αποκλειστικά δικαιώματα για ολόκληρο τον νομό Αρκαδίας αλλά μόνο για την περιοχή Μεγαλόπολης.

Με Υπουργικές Αποφάσεις προβλέπονται τα δικαιολογητικά για την αδειοδότηση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, καθορίζεται η τιμολόγηση της διατιθέ-

μενης στη ΔΕΗ εγγυημένης ηλεκτρικής ενέργειας και ο τύπος της συμφωνίας μεταξύ ΔΕΗ και ιδιωτών για την κατασκευή και λειτουργία μονάδων συμπαραγωγής, και ορίζονται τα επιτρεπτά όρια των ρυπαντικών φορτίων (CO, CO₂, SO₂, NO_x, Αιωρούμενα Σωματίδια) καθώς και οι μέγιστες οριακές τιμές υγρών αποβλήτων (pH, χρώμα, αγωγιμότητα κ.α.).

Οι παραπάνω σταθμοί υποχρεώνονται να υποβάλουν στο Υπουργείο εκθέσεις υπερβάσεων οριακών τιμών ανά τακτά διαστήματα.

Απανθρακώθηκαν 27 παιδιά από το επικίνδυνο-τοξικό φορτίο στα Τέμπη

Το ζήτημα με το τραγικό δυστύχημα στα Τέμπη, έναν χρόνο μετά, δεν είναι μόνον το γεγονός των ελλιών μέσων τηλεδιόγκησης, η ύπαρξη των οποίων θα μπορούσε να συντελέσει στην αποφυγή του δυστυχήματος, αλλά η έκρηξη που σημειώθηκε με την αποδεδειγμένη ύπαρξη χημικών ουσιών και η προσπάθεια απομάκρυνσης πειστηρίων της έρευνας από το πεδίο της σύγκρουσης.

Οι εκρηκτικές ουσίες που ανιχνεύθηκαν στα βαγόνια της εμπορικής αμαξοστοιχίας χρησιμοποιούνται όχι μόνο για την νόθευση καυσίμων ή ποτών, όπως αναφέρεται διαρκώς μέχρι σήμερα, αλλά και για στρατιωτική χρήση.

Ο προορισμός του επικίνδυνου φορτίου ξυλόλιου και τουλουόλης παραμένει άγνωστος. Ποια διαδρομή, δηλαδή, θα ακολουθούσε, ενδεχομένως κι εκτός συνόρων, μετά την άφιξή του στην Αθήνα;

Είναι πλέον αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι έχουν βρεθεί υπολείμματα από ξυλόλιο, τουλουόλιο κι άλλους διαλύτες. Επίσης δεν αμφισβητείται ότι υπήρξε **τριπλή έκρηξη**, με την τελευταία και πιο μεγάλη να θυμίζει εικόνες από πολεμικά πεδία και να δημιουργεί ένα χημικό μανιτάρι ύψους 80-120 μέτρων. Αυτές οι ύλες βρέθηκαν μόνο στην εμπορική αμαξοστοιχία, που κυβέρνηση, Περιφέρεια και Αρχές έδωσαν ανεξήγητα εντολή να απομακρυνθεί από τα ξημερώματα της 2ας Μαρτίου κιόλας, λίγες μέρες μετά το δυστύχημα.

Έκτοτε η τύχη των βαγονιών αναζητείται από τους συγγενείς.

Αναλύσεις

Σύμφωνα με τις αναλύσεις του Χημείου του Κράτους, που έγιναν με μεγάλη καθυστέρηση, με αμέλεια των ανακριτικών Αρχών και με καταστροφή των πειστηρίων, αυτές **αφορούσαν συνολικά 12 ελέγχους σε βαγόνια της**

εμπορικής και της επιβατικής αμαξοστοιχίας.

Τα επτά εξ αυτών των δειγμάτων αφορούσαν την εμπορική αμαξοστοιχία. Όπως αναφέρει ο **έλεγχος του Χημείου του Κράτους στις 28 Απριλίου 2023**, σε δείγμα στην εξωτερική επιφάνεια της δεύτερης ηλεκτράμαξας της εμπορικής, **ανιχνεύτηκε ξυλόλιο**. Στην ίδια ηλεκτράμαξα βρέθηκε, σύμφωνα με άλλη δειγματοληψία, και **μεθυλοβενζόλιο**, δηλαδή **τουλουόλιο**.

Στην πρώτη ηλεκτράμαξα της εμπορικής εντοπίστηκαν τόσο το ξυλόλιο όσο και η τουλουόλη (που αναφέρεται επισημονικά ως μεθυλοβενζόλιο.) Και σε ακόμα ένα δείγμα της ίδιας ηλεκτράμαξας, πάλι η τουλουόλη.

Αντίθετα, στα **πέντε δείγματα που ανέλυσε το Χημείο του Κράτους** από την επιβατική αμαξοστοιχία, **στην οποία απανθρακώθηκαν από την έκρηξη-μανιτάρι τουλάχιστον 27 επιβάτες**, σύμφωνα με όλα τα δεδομένα, **δεν υπήρξαν πουθενά ούτε ξυλόλιο ούτε**

τολουόλιο. Εύρημα που δίνει αρκετές απαντήσεις σε ποια από τις δύο αμαξοστοιχίες έγινε η σύγκρουση.

Αν και η **Hellenic Train** διαβεβαίωνε, διά της υπογραφής **Καποτόρτο**, ο οποίος παραπέμπεται τώρα για ψευδορκία, ότι υπήρχαν συνολικά 15 βαγόνια στην εμπορική αμαξοστοιχία, σε όλες τις αεροφωτογραφίες διακρίνονται 14. Αρχικά δύο ήταν οι μηχανές, τρία βαγόνια μετέφεραν σίδερα, έξι τρόφιμα κ.ά., δυο σύρματα, ενώ δύο ήταν κενά.

Το ένα βαγόνι-κοντέινερ που λείπει, ως εξαϋλωμένο πιθανότατα από έκρηξη, αφού δεν ήρθε σε μετωπική σύγκρουση, είναι πίσω από τις μηχανές. Διακρίνεται μόνο η πλατφόρμα, ενώ το κοντέινερ δεν υπάρχει.

Ουδέποτε δόθηκε ο χρόνος να ληφθούν δείγματα από το πλήρως κατεστραμμένο βαγόνι, αφού άμεσα μετακινήθηκε λόγω συγκάλυψης, όπως κι όλη η εμπορική αμαξοστοιχία.

Εκεί στρέφεται τώρα, σύμφωνα με πληροφορίες, η διερεύνηση της πλευράς των συγγενών. Να σημειωθεί ότι πρόσφατα εμπειρογνώμονας έκανε λόγο για τρία βαγόνια της εμπορικής, τα οποία δεν έχουν ανευρεθεί σε κάποιο σημείο για να γίνουν έλεγχοι, έστω και τώρα.

Οι ειδικότητες πραγματογνωμόνων στο επίσημο πόρισμα εκρίθησαν ακατάλληλες! Οι ανακριτές ζητούν, σωστά, χημικούς μηχανικούς για την

έκρηξη, αλλά, άγνωστο γιατί, επιβάλλονται άλλες ειδικότητες.

Πολλά προκύπτουν ερωτήματα

Οι συλλήψεις για λαθρεμπόριο ξυλολίου με σκοπό την νόθευση καυσίμων είναι συχνές κι αφορούν κυρίως πλαστές διευθύνσεις αποστολών ή παραληπτών. Εδώ, όμως, υπάρχουν ενδείξεις ότι πρόκειται για κάτι πιο σοβαρό. Η εισαγωγή ξυλολίου από το εξωτερικό θεωρείται νόμιμη, συνεπώς ένα παράνομο και κρυφό φορτίο σημαίνει και περισσότερα, ανώφελα ρίσκα για τους λαθρεμπόρους.

Εντύπωση προκαλεί ότι, από την πρώτη στιγμή, οι Αρχές έδιναν στα ΜΜΕ μόνον αυτή την εξήγηση. Για ποιον λόγο, όμως, να συντονιστεί μια τέτοια γιγάντια επιχείρηση συγκάλυψης, όταν πολύ συχνά οι Αρχές συλλαμβάνουν παρτίδες ξυλολίου για τυπική νόθευση καυσίμων; Δεύτερον, όταν οι ανακριτικές Αρχές ζήτησαν πρόσφατα από το τελωνείο στα σύνορα με την Βουλγαρία να ελέγξουν την ποιότητα του ξυλολίου που ανιχνεύθηκε στα Τέμπη, η απάντηση ήταν σχεδόν σοκαριστική: Η καθαρότητα του ξυλολίου ήταν σε πολύ υψηλά επίπεδα, στο 95%!

Τρίτον, για ποιον λόγο οι ανακριτικές Αρχές αμέλησαν το πρώτο διάστημα να ζητήσουν το βιντεοληπτικό υλικό από την φόρτωση και την διαδρομή των τρενών, κάτι που έγινε έπειτα από μήνες, όταν μια ιδιωτική

εταιρεία σεκιούριτι ισχυρίστηκε ότι η καταγραφή έχει καταστραφεί;

Τέταρτον, η επίσημη δικαστική πραγματογνωμοσύνη που ζήτησαν οι ανακριτικές Αρχές έγινε από έναν ηλεκτρολόγο μηχανικό (Μπατζόπουλος) κι έναν μηχανολόγο μηχανικό (Βασιλάκος), κι όχι από χημικό μηχανικό με γνώση για το πώς δρουν αυτές οι δυνάμει εκρηκτικές ουσίες, κάτι που συνιστά σκάνδαλο κι ελλιπέστατο πόρισμα.

Σύμφωνα με την επίσημη αλληλογραφία, ο πύραρχος Κίτσιος απαντά, για λογαριασμό της Πολιτικής Προστασίας, στον εφέτη ανακριτή Μπακαϊμη στις 23 Μαρτίου 2023 για τον ορισμό πραγματογνωμόνων, ότι «δεν υπάρχουν στην υπηρεσία μας ειδικοί επιστήμονες με την ειδικότητα του χημικού μηχανικού ή ανάλογης ειδικότητας, με τις κατάλληλες ειδικές γνώσεις, προκειμένου να ληφθούν και εξετασθούν δείγματα εδάφους – υπεδάφους, επιφανειών – υπολειμμάτων από τον χώρο σύγκρουσης αλλά και των καμένων μερών των αμαξοστοιχιών.»

Έτσι, στις 20 Ιουνίου 2023, ο Κίτσιος στέλνει στο Εφετείο μια δικαστική πραγματογνωμοσύνη από μηχανολόγο μηχανικό και ηλεκτρολόγο μηχανικό. Κι ενώ ο ανακριτής ζητά χημικό μηχανικό, παραλαμβάνει εν τέλει ένα πόρισμα δίχως αξία σχετικά με το τι προκάλεσε την έκρηξη.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχει η παραδοχή για ύπαρξη ξυλολίου και τολουολίου από τις επίσημες έρευνες των κρατικών υπηρεσιών, η **έκρηξη αποδίδεται από την Πυροσβεστική στα έλαια σιλικόνης των μηχανών, ΚΑΤΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΥΜΒΕΙ ΞΑΝΑ ΣΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, όσον αφορά τους σιδηροδρόμους.** Άλλωστε, ούτε καν οι μηχανές δεν καταστράφηκαν από τα έλαια, όπως θα ήταν το πλέον αναμενόμενο.

Τον Δεκέμβριο η εταιρεία **Siemens**, κατασκευάστρια των ηλεκτραμαζών, σε έγγραφη απάντησή της στις δικαστικές Αρχές για την φονική έκρηξη στα Τέμπη, **αναφέρθηκε σε «εξαιρετικά χαμηλό βαθμό ανάφλεξης» των ελαίων σιλικόνης, καταρρίπτοντας το πόρισμα της Πυροσβεστικής.** Η έκρηξη αποδίδεται σε απελευθέρωση άλλου καύσιμου υλικού «από δοχείο αποθήκευσης, συνεπεία βίαιης θραύσης.»

Η χρήση ξυλολίου και τολουόλης στους πολέμους του Ιράκ και του Αφγανιστάν

Το ξυλόλιο και η τολουόλη είναι δυο ουσίες που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά κόρον από τον αμερικανικό στρατό στους πολέμους του Ιράκ και του Αφγανιστάν. Το ξυλόλιο στάλθηκε στον Πόλεμο του Κόλπου σε ποσότητες μεγαλύτερες από 1 χιλιόλιτρο. Έχουν ανιχνευθεί τόσο το 2007 όσο και το 2009 σε στρατιωτικές βάσεις στο Ιράκ που χρησιμοποιούσαν οι Αμερικανοί. Το ίδιο συνέβη και με το τολουόλιο.

Το ξυλόλιο είναι ένας οργανικός αρωματικός υδρογονάνθρακας που χρησιμοποιείται ευρέως στην παραγωγή αιθυλοβενζολίου, πολυεστέρα και πλαστικού, σύμφωνα με το επίσημο σάιτ National Institutes of Health (NIH) της αμερικανικής κυβέρνησης.

Έκθεση σε υψηλά επίπεδα ξυλολίου μπορεί να προκαλέσει πονοκεφάλους, μειωμένο συντονισμό και ισορροπία, ζάλη και σύγχυση. Προκαλεί δυσκολία στην αναπνοή και ερεθισμό στα μάτια, στην μύτη και στον λαιμό. Μπορεί να επιβραδύνει τον χρόνο αντίδρασης, να δυσκολέψει την μνήμη, να προκαλέσει εμετό και να βλάψει το συκώτι ή τα νεφρά. **Η δε έκθεση σε πολύ υψηλά επίπεδα μπορεί να προκαλέσει λιποθυμία ή θάνατο.**

Το τολουόλιο έχει εμβρυοτοξικές επιδράσεις. **Είναι μια χημική ουσία που χρησιμοποιείται σε αραιωτικά χρωμάτων, βαφές, και είναι συστατικό της βενζίνης καθώς και των καυσίμων της Πολεμικής Αεροπορίας, όπως τα καύσιμα αεριοποιημένων JP.** Τα JP είναι καύσιμα με βάση την κηροζίνη, που χρησιμοποιούνται σε στρατιωτικά αεροσκάφη. Το τολουόλιο είναι

πάντα παρόν σε στρατιωτικές βάσεις, και η ΕΡΑ, δηλαδή η Υπηρεσία Προστασίας Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Πολιτειών, έχει βρει πολλές στρατιωτικές βάσεις με μόλυνση των υπόγειων υδάτων από τολουόλιο. Αυτό οφείλεται, κυρίως, στο γεγονός ότι το τολουόλιο είναι διαλυτό στο νερό, όπως το βενζόλιο και το ξυλόλιο, τα οποία είναι επίσης τοξικά συστατικά του καυσίμου αεριοποιημένων.

Η έκθεση σε επικίνδυνα επίπεδα τολουολίου καθώς και η χρόνια έκθεση στο τολουόλιο μπορεί να έχουν σοβαρές παρενέργειες. Ακόμα και η ακούσια έκθεση, μέσω εισπνοής ή κατανάλωσης μολυσμένου νερού, μπορεί να έχει σοβαρές συνέπειες. Αν και διαπιστώθηκε ότι υπήρχαν ξυλόλιο και τολουόλιο στα Τέμπη, και **ενώ πυροσβέστες πάθαιναν εγκαύματα, ουδείς φρόντισε να ενημερώσει έπειτα από την έκρηξη-μανιτάρι για τον χημικό κίνδυνο που διέτρεχαν οι εκατοντάδες παριστάμενοι στο «σημείο μηδέν» του δυστυχήματος. Επιβάτες του τρένου έχουν καταγγείλει πως ένιωθαν να εισπνέουν και να καίγονται τα πνευμόνια τους.**

Μεγάλες δόσεις τολουολίου μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην λειτουργία της καρδιάς, προκαλώντας αύξηση του καρδιακού ρυθμού και της αρτηριακής πίεσης, ενώ η έκθεση σε αυτές τις επικίνδυνες ουσίες μπορεί επίσης να οδηγήσει σε βλάβη στα νεφρά –ειδικότερα σε νεφρική σωληναριακή οξέωση.

Όπως το ξυλόλιο, έτσι και το τολουόλιο, ανήκει στους διαλύτες που έχουν ποικίλες χρήσεις στους στρατούς. Μάλιστα, μεταφέρθηκε σε μεγάλες ποσότητες στον Περσικό Κόλπο. Μερικές από τις γνωστές χρήσεις γι' αυτούς τους διαλύτες στον στρατό περιλαμβάνουν την συντήρηση οχημάτων και εξοπλισμού, τον καθαρισμό και την απολίπανση, όπως ως προϊόν καύσης καυσίμου.

Το τολουόλιο εντοπίστηκε, επίσης, στην παροχή μολυσμένου νερού στο Camp Lejeune της Βόρειας Καρολίνας. Είναι ένα μεγάλο στρατόπεδο βάσης του Σώματος Πεζοναυτών των Ηνωμένων Πολιτειών στο Τζάκσονβιλ. Πολλοί πρώην κάτοικοι στο Camp Lejeune και βετεράνοι του Σώματος Πεζοναυτών, καθώς και μέλη των οικογενειών τους, έχουν υποστεί τραγικές, δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία τους, όπως καρκίνους,

λόγω της μακροχρόνιας έκθεσης στο μολυσμένο νερό. Πολλά χρόνια αργότερα, το 2022, το Κογκρέσσο ψήφισε ειδικό νόμο για το Camp Lejeune, ώστε να καλύψει τις απώλειες που υπέστησαν άτομα που εκτέθηκαν στο μολυσμένο πόσιμο νερό στο στρατόπεδο.

Χάθηκε (!) βαγόνι μετά την σύγκρουση

Το ένα βαγόνι τις εμπορικής φαίνεται ότι πιθανόν έχει εξαϋλωθεί, γι' αυτό και υπάρχουν μόνο 12 βαγόνια και όχι 13 (συν οι δύο μηχανές, άρα σύνολο 15), όπως αναφέρει επίσημα η Hellenic Train.

Σχεδόν όλα τα διασωθέντα βαγόνια δεν έχουν διακριτικά εταιρειών. Το μοναδικό που είναι σε όλα τα πλάνα από το σημείο της καταστροφής και φέρει όνομα εταιρείας είναι αυτό της ZIM. Από φωτογραφίες φαίνεται ότι υπάρχει και δεύτερο βαγόνι της στα διασωθέντα. **Πρόκειται για την ισραηλινών συμφερόντων Zim Integrated Shipping Services Ltd**, μια μεγάλη διεθνή ναυτιλιακή εταιρεία εμπορευμάτων στο top 20 των παγκόσμιων μεταφορέων. Τα κεντρικά γραφεία της εταιρείας βρίσκονται στην Χάιφα του Ισραήλ. Ιδρύθηκε το 1945. Κατά την διάρκεια του παλαιστινιακού πολέμου 1947-1949 η εταιρεία ήταν η μοναδική με θαλάσσια σύνδεση με το κράτος του Ισραήλ, παρέχοντας τρόφιμα, φορτία και στρατιωτικό εξοπλισμό.

Η πορεία της

Η ZIM εισήχθη στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης από το 2021 και το 2018 είχε ετήσιο κύκλο εργασιών 3,2 δισ. δολάρια. Το 2004 η Israel Corporation (η οποία ελέγχεται από τον όμιλο Ofer Brothers) αγόρασε το 49% των μετοχών της ZIM που κατείχε η ισραηλινή κυβέρνηση και έγινε ο μοναδικός ιδιοκτήτης της εταιρείας. **Το νέο επίσημο όνομα μετά την ιδιωτικοποίηση έγινε ZIM Integrated Shipping Services.**

Η ZIM προσφέρει υπηρεσίες πάσης φύσεως μεταφορών στα περισσότερα μέρη του κόσμου, έχοντας παράρτημα ακόμα και στην εμπόλεμη Ουκρανία.

Στο σάιτ της εταιρείας αναφέρονται και υπηρεσίες μεταφοράς στρατιωτικού φορτίου, επικίνδυνων φορτίων, εύφλεκτων φορτίων, τοξικού φορτίου κ.λπ.: «Επικίνδυνο φορτίο: Είτε προορίζονται για στρατιωτικούς, ιατρικούς ή κατασκευαστικούς σκοπούς, ο πιο σημαντικός παράγοντας στην αποστολή επικίνδυνου φορτίου είναι η απόλυτη ηρεμία σας. **Η ZIM είναι ο Νο 1 προορισμός για πελάτες που στέλ-**

νουν επικίνδυνα υλικά κάθε είδους, ακριβώς επειδή προσφέρουμε την ασυναγώνιστη προσωπική υποστήριξη και τις επαγγελματικές υπηρεσίες που χρειάζεστε, αφαιρώντας το βάρος από τους ώμους σας».

Και συμπληρώνει: «**Η εκτεταμένη εμπειρία και η τεχνογνωσία της ZIM είναι ακριβώς αυτό που χρειάζεστε για να σας καθοδηγήσει στη σύνθετη διαδικασία αποστολής των πάντων, από εκρηκτικά έως βιολογικά επικίνδυνα υλικά».**

Η «Jerusalem Post» έγραφε στις 10.10.23 ότι «**η ZIM θα αφιερώσει πλοία για τις εθνικές ανάγκες του Ισραήλ.** Η ZIM Integrated Shipping Services ανακοίνωσε ότι έχει προσφέρει στο Ισραήλ όλα της τα πλοία και τις υποδομές, δεσμευόμενη να εξυπηρετεί τις ανάγκες του Ισραήλ». Ο Έλι Γκλίμαν, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ZIM, πρόέτρεψε τους υπαλλήλους της εταιρείας να υποστηρίξουν τους κατοίκους του Νότου και τις Ισραηλινές Αμυντικές Δυνάμεις (IDF), ακολουθώντας τις οδηγίες της Διοίκησης Εσωτερικού Μετώπου για την ασφάλειά τους.

Στις 17 Ιανουαρίου 2024 έγινε έκρηξη μηχανισμού που απετελείτο από γκαζάκια στην είσοδο κτηρίου όπου στεγάζονται τα γραφεία της ZIM στον

Πειραιά, μια είδηση που δεν πήρε ιδιαίτερη έκταση.

Εκτός από την ZIM Integrated Shipping, στο κτήριο γραφείων στεγάζεται και ελληνικό υποκατάστημα άλλης εταιρείας (Diaplous Group).

Επεισόδια

Οι άγνωστοι πέταξαν τρικάκια στα γραφεία σχετικά με τον πόλεμο στην Λωρίδα της Γάζας, αναφέροντας: «**Λευτεριά στην Παλαιστίνη**». Είχε προηγηθεί στις 20 Δεκεμβρίου συνέλευση αλληλεγγύης στην Παλαιστινιακή Αντίσταση με κάλεσμα αποκλεισμού της ZIM στον Πειραιά και σύνθημα «**Μπλοκάρετε τα logistics του πολέμου**». Στο μήνυμα του καλέσματος αναφερόταν: «**Η ZIM έχει διαδραματίσει αναπόσπαστο και συνεχή ρόλο στην ανάπτυξη της φασιστικής κατοχής της Παλαιστίνης και της επακόλουθης ισραηλινής πολεμικής μηχανής. Μερικές από τις πρώτες αποστολές της ZIM συνεπάγονταν τη διευκόλυνση της παράνομης μεταφοράς εκατοντάδων χιλιάδων εποίκων στο νεοϊδρυθέν αποικιακό κράτος.**

Η αναφορά στην ZIM σήμερα γίνεται επειδή τα βαγόνια της αποτελούν και τα μόνα με διακριτικά εταιρείας στην εμπορική αμαξοστοιχία, όπως κι επει-

δή είναι μια μεγάλη εταιρεία παγκοσμίως. Ασφαλώς και δεν υπάρχει κάποια υπόνοια για την αξιοπιστία της εταιρείας, όπως και για τα κοντινέ της στο δυστύχημα των Τεμπών. Άλλωστε, το ζήτημα της συνολικής διερεύνησης αποτελεί αποκλειστική αποστολή των ανακριτικών Αρχών.

Τα χημικά εγκαύματα των πυροσβεστών και η παρουσία της... Αεροπορίας

Απόδειξη της χημικής έκρηξης, που ασφαλώς δεν μπορεί να οφείλεται στα έλαια σιλικόνης, όπως επιχειρεί να πείσει το πόρισμα της Πυροσβεστικής, είναι τα νέα συγκλονιστικά ντοκουμέντα που αποκαλύπτει η εφημερίδα δημοκρατία.

Στις ιατρικές γνωματεύσεις που παραδόθηκαν από την Πυροσβεστική στους ανακριτές και από τις οποίες αυτονόητα αφαιρούμε τα ονόματα, **υπάρχουν βαριά εγκαύματα πυροσβεστών κάτω από τις στολές τους, οι οποίες παρέμειναν άθικτες (!) κι ενώ βρίσκονταν μακριά από τις εστίες φωτιάς.**

Σοκαριστικές είναι λοιπόν οι ιατρικές γνωματεύσεις για τα χημικά εγκαύματα πυροσβεστών την μοιραία βραδιά.

Σε ιατρική γνωμάτευση από το **Θριασίο** αναφέρεται ότι κάτι τέτοιο μπορεί να προκληθεί μόνο από χημικές ουσίες, πολυκυκλικούς υδρογονάνθρακες,

ΤΟ ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΙΝΗΜΑ ΔΕΝ ΞΕΧΝΑΕΙ ΤΑ ΤΕΜΠΗ!

Το Πράσινο Κίνημα, καλεί όλα τα μέλη και τους φίλους να συμμετάσχουν στο διαδικτυακό ψήφισμα της Μαρίας Καρυστιανού, Προέδρου του Συλλόγου "Τέμπη 2023", υπέρ της κατάργησης της βουλευτικής ασυλίας των πολιτικών υπευθύνων για τη σιδηροδρομική τραγωδία. Αξίζει να αναφέρουμε πως οι υπογραφές έχουν ξεπεράσει τις 600.000 και ο στόχος είναι οι 1.000.000.

Το ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΙΝΗΜΑ ενώνει τη φωνή του, με όλη την κοινωνία και απαιτεί:

- Να έρθουν στην επιφάνεια οι πραγματικοί ένοχοι του εγκλήματος των Τεμπών και να αποδοθούν οι ευθύνες στους υπαίτιους.
- Να σταματήσει η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων, της εμπορευματοποίησης και της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών αποκλειστικά και μόνο με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.
- Να σταματήσει η υποβάθμιση του σιδηρόδρομου και να αναπτυχθεί, όπως στις υπόλοιπες ανεπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες.
- Το έγκλημα των Τεμπών δεν θα συγκαλυφθεί.

Αναλυτικά, το Ψήφισμα αναφέρει: "Οι Έλληνες πολίτες απαιτούν από τη Βουλή, την έναρξη των διαδικασιών, για την αναθεώρηση του Συντάγματος και την ενεργοποίηση του νόμου περί ευθύνης υπουργών, καθώς και την κατάργηση της βουλευτικής ασυλίας, όταν προκύπτει ποινική ευθύνη πολιτικών προσώπων. Η ατιμωρησία πολιτικών προσώπων δεν συνάδει με την ηθική, ούτε με τη δημοκρατία, αρετές για τις οποίες είμαστε περήφανοι! Κατά τη διαδικασία θα σας ζητηθεί χρηματικό ποσό, το οποίο θα είναι προαιρετικό και δεν αφορά τον σύλλογο "Τέμπη 2023" αλλά την πλατφόρμα που φιλοξενεί το ψήφισμα. Επιλέγεται την κοινοποίηση αντί της κατάθεσης χρημάτων, με email επιβεβαίωσης, ώστε να είναι έγκυρη η υπογραφή σας", ανέφερε στο μήνυμα - κάλεσμά της η Μαρία Καρυστιανού, η οποία πρωτοστατεί στον αγώνα των οικογενειών των θυμάτων της σιδηροδρομικής τραγωδίας και η οποία συγκλόνισε τόσο με την κατάθεσή της στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής όσο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

ενώσεις όπως το υδροχλώριο, το υδροκυάνιο κ.ά. Συμπεραίνει ότι πρόκειται για χημικές ουσίες. **Ακόμα ένα στοιχείο που προκαλεί ερωτήματα περιλαμβάνεται στο εξώδικο Αγοραστή.** Εκεί αναφέρεται ότι στις συνεδριάσεις του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας **έδιναν παρουσία όχι μόνο ο υποδιοικητής της 1ης Στρατιάς, αλλά και ο αρχηγός της Πολεμικής Αεροπορίας.**

Η επίκληση του πρωτοκόλλου διερεύνησης σιδηροδρομικών και αεροπορικών δυστυχημάτων θα μπορούσε να ευσταθεί για να δικαιολογήσει αυτές

τις παρουσίες, αλλά **μόνο αν είχε ακολουθηθεί όλη η προβλεπόμενη διαδικασία**, κάτι που δεν συνέβη για κανένα απ' όσα προβλέπονται, **με συνέπεια την καταστροφή στοιχείων από την κυβέρνηση και την Περιφέρεια.**

Για τον Στρατό, εξ άλλου, υπήρξαν καταγγελίες ότι δεν μπόρεσε να παράσχει καμμία ουσιαστική βοήθεια πέρα από το στήσιμο μερικών σκηνών και ένα βαρύ όχημα (αφού δεν είχε γερανούς), ενώ **η παρουσία υψηλόβαθμου της Αεροπορίας είναι δύσκολο να εξηγηθεί.**

ΠΗΓΗ: ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Γενετική τροποποίηση των χοίρων

«**Π**ράσινο φως» για την γενετική τροποποίηση χοίρων για ανθρώπινη κατανάλωση στις ΗΠΑ, με προοπτική και την ευρωπαϊκή αγορά.

Η βρετανική εταιρεία **Genus**, χρησιμοποιώντας το **CRISPR**, ένα εργαλείο γονιδιακής τροποποίησης, που βραβεύθηκε με Νόμπελ Χημείας το 2020, **απεργγοποίησε ένα γονίδιο** που μεσολαβεί στην μόλυνση των ζώων από τον ιό του αναπαραγωγικού και αναπνευστικού συνδρόμου των χοίρων (PRRS), ο οποίος ευθύνεται για τον θάνατο των χοίρων και συνάμα την οικονομική καταστροφή των κτηνοτρόφων.

Η νέα πρόταση προβλέπει ότι **οι ποικιλίες NGT θα εξαιρούνται από τους κανόνες για τα «μεταλλαγμένα»**, εφ' όσον θα ήταν θεωρητικά αδύνατο να προκύψουν μέσω παραδοσιακών τεχνικών διασταύρωσης.

Σύμφωνα με την εταιρεία, **η γενετική τροποποίηση βελτιώνει την υγεία των χοίρων** και διαφοροποιείται από τις παλαιότερες γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες, που εbasίζοντο σε γονίδια άλλων οργανισμών, από βακτήρια, που παράγουν φυσικά εντομοκτόνα.

Τόσο το **Ευρωκοινοβούλιο** όσο και η **Κομμισσιόν** έχουν ταχθεί **υπέρ της χαλάρωσης των κανόνων για τις γενετικά τροποποιημένες καλλιέρ-**

γειες. Μάλιστα, με μικρή πλειοψηφία, ενεκρίθη πρόταση για ταχύτερη αδειοδότηση ποικιλιών που δεν φέρουν γονίδια άλλων οργανισμών.

Ζητήματα προς διερεύνηση είναι: η σήμανση των προϊόντων και το πατεντάρισμα νέων ποικιλιών.

Αντιδράσεις ωστόσο έχουν σημειωθεί από το **κόμμα των Πρασίνων** και την **Greenpeace**, με βασικό επιχειρήμα

την ενίσχυση των αγροτεχνολογικών μονοπωλίων, σε αντίθεση με τα εύσημα που έδωσε η ευρωπαϊκή επιστημονική κοινότητα.

Το 2019 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρήγγειλε μελέτη από την Κομμισσιόν, η οποία εν συνεχεία προώθησε στο Ευρωκοινοβούλιο πρόταση τροποποίησης του ισχύοντος πλαισίου της γενετικής τροποποίησης.

Γρίπη των πτηνών: Δεν έχει περάσει!

Η γρίπη των πτηνών σχετίζεται με την επέλαση του H5N1 στο ζωικό βασίλειο. Ένας υπότυπος υψηλής παθογονικότητας του ιού της γρίπης των πτηνών εντοπίστηκε για πρώτη φορά σε πικουίνους γκεντού και βασιλικούς πικουίνους στην Ανταρκτική.

Μία από τις **αιτίες της γρίπης** είναι η **εντατική πτηνοτροφία και ο τρόπος άσκησης της**. Τα πτηνά εκτρέφονται υπό τραγικές συνθήκες, με απόλυτο συνωστισμό σε εργαστηριακές φάρμες, και έτσι ο H5N1 μεταδίδεται και μεταλλάσσεται σε επικίνδυνα στελέχη.

Από τα πουλερικά παρατηρείται η εξάπλωση στην άγρια πανίδα. Μέσω των αποδημητικών πουλιών δημιουργείται μια τεράστια αλυσίδα μόλυνσεων παγκοσμίως. Με τα πρώτα ανησυχητικά σημάδια από το 2020, το κύμα ξεκίνησε το 2021, μέσα στην πανδημία Covid-19.

Αυτός ο **ιός** που περιγράφουμε είναι **παλαιός «εχθρός»**, καθώς είχε εντοπισθεί για πρώτη φορά στην Κίνα σε χήνα, το 1996, **αλλά η γενετική και η επιδημιολογία του έχουν αλλάξει πολύ μέσα σε 30 έτη**. Δηλαδή, ενώ παλαιότερα ο ιός εντοπιζόταν σε πτηνά εκτροφής, τώρα μολύνει άγρια

πτηνά και θηλαστικά.

Κάποια περιστατικά μετάδοσης σε ανθρώπους έχουν καταγραφεί, μέσω επαφής με μολυσμένα ζώα, αλλά **η μετάδοση από άνθρωπο σε άνθρωπο δεν έχει ακόμη συντελεσθεί**. Αυτό για να συμβεί -για να γίνει δηλαδή ανθρώπινο παθογόνο ο H5N1, χρειάζεται κάποιες από τις πρωτεΐνες του να εξελιχθούν, όπως η αιμοσυγκολλητίνη, στην επιφάνειά του, η οποία τον βοηθεί να προσκολλάται στα κύτταρα των ξενιστών του.

Ο εν λόγω ιός είναι παθογόνος και μπορεί να αλλάξει μορφή. Αποτελείται από οκτώ τμήματα RNA που περιέχουν τις πληροφορίες για την σύνθεση και τον πολλαπλασιασμό του. Αυτός ο πολυτεμαχισμός είναι βασική αιτία της ποικιλίας υποτύπων που δημιουργούνται μέσω του υψηλού ρυθμού μεταλλάξεων και της ικανότητας ανασυνδυασμού του γενετικού υλικού του.

Η γρίπη των πτηνών προκαλεί απώλεια συντονισμού μυϊκών πόνους, επιπεφυκίτιδα, συστροφή του κεφαλιού, δύσπνοια, λήθαργο και θάνατο για τα πτηνά, μετά από μερικές ημέρες.

Φαρμακευτικές εταιρείες (GSK, Moderna, CSL Seqirus) προσανατολίζονται στην παραγωγή εμβολίου, τεχνολογίας mRNA, για το συγκεκριμένο στέλεχος της γρίπης των πτηνών.

Πράσινο Κίνημα: Ενάντια στους πλειστηριασμούς πρώτης κατοικίας

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, το 2023 οι πλειστηριασμοί άγγιξαν τις 100.000 και μέσα στο 2024 αναμένεται η κορύφωσή τους. Όπως αναφέρουν διασταυρωμένες πληροφορίες του Πράσινου Κινήματος, έγιναν το 2023, στο αρμόδιο τμήμα του Υπουργείου Ανάπτυξης, πάνω από 110.000 καταγγελίες από πολίτες κατά των *servicers*, γιατί δεν συμμορφώνονταν άμεσα με τις δικαστικές αποφάσεις και ταλαιπωρούσαν τους δανειολήπτες.

Μόνο από 1.1.22 έως 31.1.2023, σε 24 μήνες δηλαδή, πλειστηριάστηκαν 38.976 κατοικίες, 7.146 καταστήματα, 2.157 γραφεία, 6.683 οικόπεδα και άλλα 11.760 οικόπεδα με κτίσμα, 7.809 αγροτεμάχια και άλλα 3.674 αγροτεμάχια με κτίσμα, 2.070 βιοτεχνικοί και βιομηχανικοί χώροι, 1.619 επαγγελματικοί χώροι κάθε κατηγορίας, 7.971 αποθήκες, 6.071 θέσεις πάρκινγκ και 520 ξενοδοχειακές μονάδες, μικρού και μεσαίου μεγέθους, ως επί το πλείστον.

Συνολικά, το 2023, οι εκτελεσθέντες πλειστηριασμοί αυξήθηκαν έναντι του 2022 κατά 17%, αποδεικνύοντας ότι οι κυβερνητικές υποσχέσεις και ημίμετρα αφορούν περιορισμένο αριθμό υπερχρεωμένων δανειοληπτών. Συνολικά, σε όλες τις κατηγορίες ακινήτων, πραγματοποιήθηκαν 44.446 πλειστηριασμοί το 2022, 52.010 το 2023 και αθροιστικά για τις δύο χρονιές έφτασαν τους 96.456. Στο μέτωπο των κατοικιών, η αύξηση το 2023 έναντι του 2022 ήταν ακόμη μεγαλύτερη και έφτασε το 20,86%.

Όλες οι σχετιζόμενες με επαγγελματική δραστηριότητα κατηγορίες εκπλειστηριασθέντων ακινήτων ανέρχονται σε 13.152 περιπτώσεις. Αλλά και η αγροτική περιουσία δεν έμεινε στο απυρόβλητο, καθώς εκπλειστηριάστηκαν στην εξεταζόμενη διετία 11.483 αγροτεμάχια με ή χωρίς κτίσμα.

Με τον **νέο νόμο (5072/2023)** της κυβέρνησης Μητσοτάκη για τους πλειστηριασμούς, για πρώτη φορά, **οι *servicers* έχουν πλήρη νομική θωράκιση να επιβάλλουν μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης και πλειστηριασμούς** και, επίσης **για πρώτη φορά**, αποκτούν την δυνατότητα **να ζητούν προκαταβολή 10% επί του ποσού** που έχει βγάλει ο εξωδικαστικός μηχανισμός από τους δανειολήπτες των οποίων τα ακίνητα έχουν εντάξει σε προγράμματα πλειστηριασμού και, **αν δεν την παίρνουν, να εκπλειστηριάσουν άμεσα το ακίνητό τους**.

Ήδη έχουν αναρτηθεί πάνω από 10.000 (10.480) νέοι πλειστηριασμοί για τους πρώτους μήνες του 2024.

Με την «κρυφή» νομοθετική ρύθμιση, αφαιρείται η νομική προστασία των δανειοληπτών προς όφελος των funds.

Ο Σύλλογος Δανειοληπτών και Προστασίας Καταναλωτών Βορείου Ελλάδος εντόπισε αυτήν την νομοθετική ρύθμιση που η κυβέρνηση της ΝΔ πέρασε τους τελευταίους μήνες, **η οποία αφαιρεί τον δικαστικό έλεγχο από τα funds.**

Σύμφωνα με την επείγουσα επιστολή που ο Σύλλογος απέστειλε στους 300 βουλευτές και σε όλα τα κοινοβουλευτικά και μη κόμματα, η ρύθμιση βρίσκεται **στο άρθρο 115 παράγραφος 2 του Νόμου 5072** που ειρωνικά έχει τον τίτλο «Δάνεια: Διαφάνεια, ανταγωνισμός, προστασία των ευάλωτων».

Όπως εξηγεί ο Σύλλογος στην επιστολή του, «με την παραπάνω ρύθμιση αφαιρείται η δυνατότητα δικαστικού ελέγχου και οι δικαστές υποχρεώνονται να δέχονται ως «πλήρεις αποδείξεις» τα οποιαδήποτε έγγραφα έχουν κατατεθεί στο ενεχυροφυλακείο. Έτσι, επιτρέπεται η ακόμη θολότερη λειτουργία των funds και των εταιρειών διαχείρισης και παρακάμπτεται η δικαστική παρέμβαση, διευκολύνοντας την υφαρπαγή περιουσίας από τους δανειολήπτες συμπολίτες μας που στερούνται πλέον από το σημαντικότερο νομικό όπλο για να προστατέψουν τον εαυτό τους και την περιουσία τους έναντι καταχρηστικών απαιτήσεων.»

Ο Σύλλογος Δανειοληπτών και Προστασίας Καταναλωτών Βορείου Ελλάδος

ζητά την άμεση κινητοποίηση των βουλευτών και των πολιτικών δυνάμεων για την άμεση επανεξέταση και κατάργηση της ρύθμισης αυτής.

Το Πράσινο Κίνημα είναι υπέρ της **προστασίας της πρώτης κατοικίας** με συγκεκριμένες προτάσεις και πολιτικές:

- Την **πλήρη απαγόρευση των πλειστηριασμών για την πρώτη κατοικία** και για ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας **μέχρι τις 350.000 ευρώ**, τουλάχιστον μέχρι τις 31.12.2024.

- Τροποποίηση του Νόμου για την **προστασία των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων**, έτσι ώστε η προστασία της κύριας κατοικίας τους να επεκταθεί μέχρι την λήξη της σχετικής δικαστικής διαδικασίας.

- Σε περίπτωση πώλησης δανείων σε funds (πράξη που πρέπει να γίνει έπειτα από νόμιμες και διαφανείς διαδικασίες), να έχει προτεραιότητα εξαγοράς δανείου **ο δανειολήπτης στην τιμή που αγοράζει το fund.**

- Στηρίζουμε τους Δανειολήπτες και θεωρούμε ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρξουν νέες γενιές αστέγων. Και όχι μόνον αυτό. Αλλά προχωράμε ακόμα παρακάτω στηρίζοντας τον στόχο που έχουν θέσει οι Ευρωπαίοι Πράσινοι για την εξάλειψη των αστέγων ως το 2030. **Η αξιοπρεπής και οικονομικά προσιτή στέγαση οφείλει να είναι δικαίωμα όλων των πολιτών.**

Το Πράσινο Κίνημα χαιρετίζει την ουσιαστική παρέμβαση των Πράσινων Ευρωβουλευτών για το δικαίωμα στη στέγαση και καλεί την χώρα μας να ευθυγραμμιστεί με αυτές τις προτάσεις.

Ώρα μηδέν για τα αυθαίρετα!

Ώρα μηδέν για τα αυθαίρετα κτίσματα! Οι αποφάσεις για τις κατεδαφίσεις που χρειάζονται 5-10 χρόνια για να εφαρμοσθούν, θα τελούνται σε διάστημα 43 ημερών! Θα κατεδαφίζονται λοιπόν -κατά απόλυτη προτεραιότητα- όλα τα αυθαίρετα που δεν έχουν άδεια και κατασκευάστηκαν μετά την 1^η Ιανουαρίου του 2024 ή με την ψήφιση του νόμου.

Το πολυνομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας έρχεται άμεσα σε δημόσια διαβούλευση και η Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη επιδιώκει να θέσει τέλος στην ανέγερση νέων αυθαιρέτων και να ελέγξει κάθε νέα οικοδομή με νέα τεχνολογικά μέσα, μέσα από drones και αεροφωτογραφίες.

Πλαίσιο

Ειδικότερα, θα δημιουργηθεί μια νέα ηλεκτρονική πλατφόρμα για τον εντοπισμό αυθαιρέτων που θα λειτουργήσει το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ), η οποία θα αξιοποιεί την χρήση δορυφορικών εικόνων και μη επανδρωμένων σκαφών για

να εντοπίζονται και να ελέγχονται οι διαφορές που θα προκύπτουν από την δόμηση. **Το σύστημα θα είναι πλήρως διασυνδεδεμένο με το ηλεκτρονικό σύστημα έκδοσης οικοδομικών αδειών (e-adeies).** Ο ανάδοχος του έργου θα προκύψει από διαγωνισμό, και θα αξιοποιηθούν πόροι από τα Ταμεία Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Επίσης, σε περιοχές με έντονη δόμηση όπως είναι τα νησιά των Κυκλάδων, **οι λήψεις θα γίνονται απογραμμάτιστα.**

Η ολιγωρία στην αντιμετώπιση του ζητήματος των αυθαιρέτων έγκειται στην ύπαρξη -τουλάχιστον τα τελευταία 13 έτη- πέντε διαφορετικών νόμων, που είχαν πρωτίστως εισπρακτικό χαρακτήρα. Έτσι, διαμορφωνόταν η πεποίθηση ότι καταβάλλοντας ένα πρόστιμο ανέγερσης και διατήρησης, τακτοποιούσες το αυθαίρετό σου.

Με τον νέο νόμο -σε δοκιμαστικό προσχέδιο 2 μηνών- δεν θα είναι δυνατή η ανέγερση κτηρίου χωρίς άδεια, σε περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις για να κτίσεις, με την πληρωμή ενός προστίμου, και εκδίδοντας στην συνέχεια οικοδομική άδεια, δήλωσε

παράγοντας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

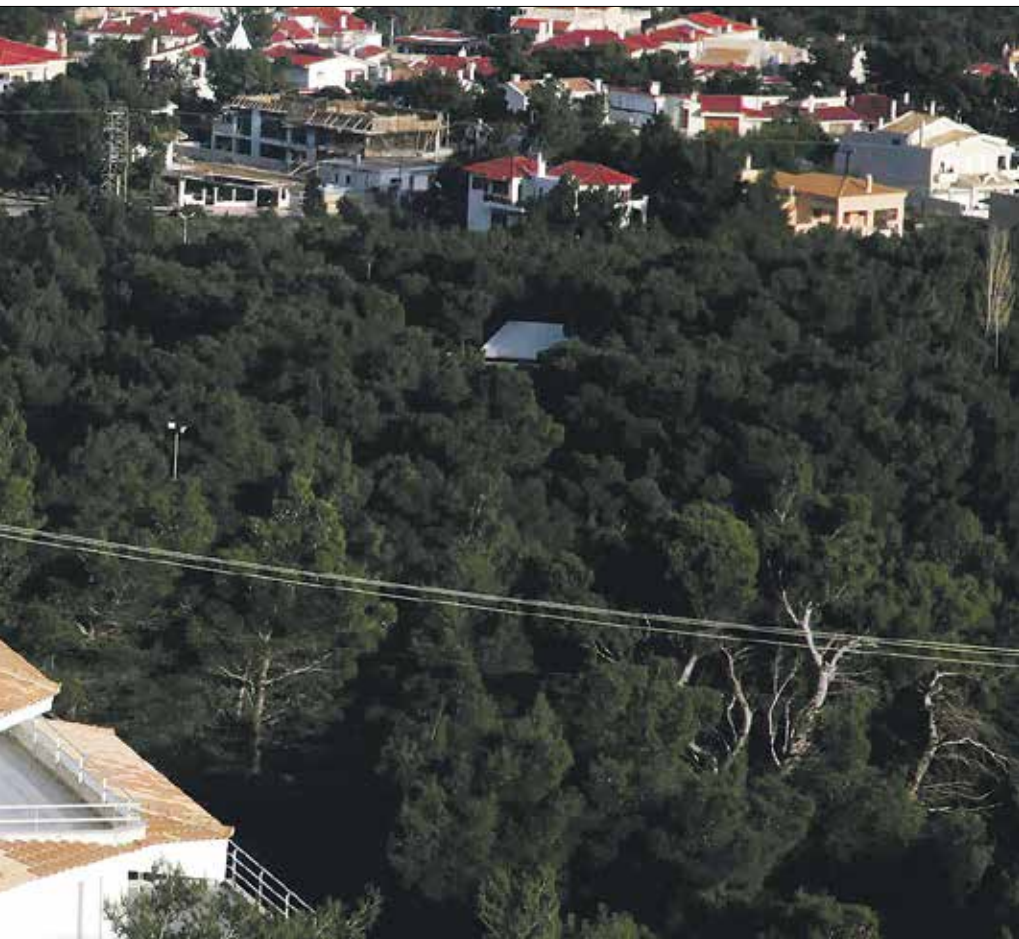
Σε περίπτωση που οι πολίτες κινούνται νομικώς εναντίον της έκδοσης του πρωτοκόλλου κατεδάφισης, οι διαδικασίες κατεδάφισης θα χρειάζονται περισσότερο χρόνο μέχρι να υλοποιηθούν. Σχετικά με αυτό, **το Υπουργείο σχεδιάζει το πέρασμα 4,5 μηνών από το στάδιο της αίτησης ακύρωσης έως την εκδίκαση της υπόθεσης.**

Το Υπουργείο αφαιρεί από τις πολεοδομίες και τις αποκεντρωμένες διοικήσεις τις αρμοδιότητες των κατεδαφίσεων, καθώς αυτές επιστρέφουν στην κεντρική κυβέρνηση.

Έλεγχοι

Το ΥΠΕΝ μέσα των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και άλλων υπηρεσιών **αναλαμβάνει τον έλεγχο των κτισμάτων** ενώ το έργο των κατεδαφίσεων μεταφέρεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών. Ταυτόχρονα, συστήνεται και **Ενιαίο Σύστημα Καταγγελιών**, ως ψηφιακή πύλη αυθαιρέτων, για τον έλεγχο και τον εντοπισμό τους.

Μόνον επώνυμες καταγγελίες με την πληρωμή παραβόλου 300 ευρώ θα

γίνονται αποδεκτές, με την επιστροφή του ποσού αυτού στον καταγγέλλοντα, εφ' όσον θα επαληθευτεί η αλήθεια της καταγγελίας. Οι καταγγελίες θα υποβάλλονται **είτε από τους πολίτες**, είτε από **πληρεξούσιο δικηγόρο**, είτε από **μηχανικό ηλεκτρονικά**. Μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είτε εντύπως στο σύνολό τους.

Με τις νέες ρυθμίσεις, λοιπόν, σε όσα κτήρια είναι πολεοδομικώς παράνομα και έχουν αλλάξει χρήση αλλά ασκούν οικονομική δραστηριότητα, **θα επιβάλλεται προσωρινή αφαίρεση της άδειας ή της έγκρισης λειτουργίας ή θα σφραγίζονται ο χώρος και ο εξοπλισμός στο σύνολο**

λο της δραστηριότητας όπου υπάρχουν αυθαιρεσίες.

Στο ίδιο πλαίσιο προβλέπεται και η διακοπή ηλεκτροδότησης κατόπιν αιτήματος της Γενικής Διεύθυνσης Σώματος Επιθεωρητών και Ελεγκτών προς τον ΔΕΔΔΗΕ, με τσουχερά πρόστιμα και για όσους προβάλλουν καθυστερήσεις στην εκτέλεση των πρωτοκόλλων κατεδάφισης.

Σε περίπτωση **άρνησης των ιδιωτικών επιχειρήσεων να συμμορφωθούν με τις αποφάσεις κατεδάφισης**, θα επιβάλλεται πρόστιμο ύψους από **6.000 έως 10.000 ευρώ**, αναλόγως προς το βάρος της παράβασης για την οποία γίνεται η κατεδάφιση.

ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ 1,2 ΤΟΝΟΥ ΧΑΛΑΣΜΕΝΩΝ ΜΥΔΙΩΝ

Μετά από έλεγχο του Λιμεναρχείου Μυτιλήνης εντοπίστηκε η διακίνηση φορτίου χαλασμένων μυδιών 1,2 τόνου, πράγμα που επιβεβαίωσε και ο κτηνίατρος του νησιού, την συνδρομή του οποίου ζήτησαν οι λιμενικοί. Τα όστρακα του κόλπου της Καλλονής είχαν φορτωθεί σε αυτοκίνητο-ψυγείο για να ταξιδεύσουν με το πλοίο της γραμμής εκτός Λέσβου. Μέσα σε αυτό υπήρχαν αλλοιωμένες ποσότητες, γεγονός που επιβεβαίωνε και η διάχυτη δυσσομία.

Επρόκειτο για μία μεγάλη ποσότητα, με επικινδυνότητα για την δημόσια υγεία από την κατανάλωσή τους λόγω δηλητηρίασης, αλλά και με προφανείς τους κινδύνους δυσφήμισης του νησιού στο εξωτερικό, καθώς τα μύδια του κόλπου της Καλλονής είναι εξαγωγίμα προϊόντα. Οι οστρακαλιείς, μετά την αλίευση, τοποθετούν τα μύδια μέσα σε δίκτυα και τα ποντίζουν στην θάλασσα, σε συγκεκριμένα σημεία, ώστε να διατηρούνται φρέσκα μέσα στο νερό, μέχρι την στιγμή της μεταφόρτωσής τους σε αυτοκίνητο-ψυγείο προς εξαγωγή.

Όμως εξ αιτίας της κλοπής οστράκων από τα ποντιζόμενα σημεία, οι αλιείς προσπαθούν να συντομεύουν τους χρόνους...

Μήπως αυτή η έκθεση του προϊόντος σε επιβλαβείς συνθήκες σχετίζεται με αυτό το πρόβλημα της κλοπής, που παρατηρείται έντονο το τελευταίο διάστημα; Τα εν λόγω μύδια όχι μόνο δεν κατεστράφησαν, αλλά φορτώθηκαν μάλιστα στο ψυγείο για την εγχώρια και διεθνή μεταφορά τους.

ION: Πιστή επίτευξη των στόχων της

Πιστή στις δεσμεύσεις και τους στόχους της προς την κατεύθυνση της βιωσιμότητας παρέμεινε και για την 2ετία 2021-22 η Σοκολατοβιομηχανία ION, όπως αποδεικνύεται στην Τρίτη Έκθεση Βιώσιμης Ανάπτυξης που παρουσίασε η ίδια η εταιρεία για τα δύο έτη. Ως προς την επίτευξη των στόχων που είχαν τεθεί, η εταιρεία μείωσε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 2% το 2022 σε σχέση με το 2021. Παράλληλα, μείωσε την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 3% για την ίδια περίοδο. Συγχρόνως, αυξήθηκαν κατά 4% οι ποσότητες μη επικίνδυνων αποβλήτων που προορίζονται για επεξεργασία: ανακύκλωση, ταφή, εργασίες λιπασματοποίησης και βιολογική επεξεργασία.

Βολτ Ελλάδος: Ποιό Κράτος Δικαίου και ποιά Ελευθερία του Τύπου στην Ελλάδα;

Το Βολτ Ελλάδος επικροτεί την πρωτοβουλία του Ευρω-Κοινοβουλίου να συζητήσει την κατάσταση του Κράτους Δικαίου και της ελευθερίας των ΜΜΕ στην Ελλάδα.

Επί τη βάση του **παράνομου κατασκοπευτικού λογισμικού** και των καταγγελιών για πολιτικές παρεμβάσεις στις σχετικές έρευνες, και το **θέμα της ελευθερίας των ΜΜΕ**, το Βολτ κατήγγειλε την υποκριτική στάση της κυβέρνησης Μητσοτάκη και τις **πρακτικές** του κυβερνώντος κόμματος που περιλαμβάνουν:

α. την **στοχοποίηση και παράνομη παρακολούθηση δημοσιογράφων** που ασκούν κριτική στο κυβερνητικό έργο.

β. την **σκανδαλώδη οικονομική ενίσχυση των φιλικών προς την κυβέρνηση ΜΜΕ μέσω της λίστας ΠΕΤ-ΣΑ**, μίας λίστας-μνημείου ντροπής για την ανεξαρτησία των ΜΜΕ της χώρας.

Εν ολίγοις, το Βολτ επικυρώνει ότι οι άνωθεν καταγεγραμμένες συμπερι-

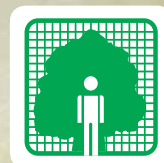
φορές δεν αντιστοιχούν με μια **σύγχρονη αστική δημοκρατία**.

Το Βολτ θίγει και το θέμα της ιστορικότητας της διαφθοράς στην Ελλάδα, καθώς παρά την πάροδο τόσων μηνών από το σκάνδαλο των παρακολουθήσεων και τις τραγωδίες των Τεμπών και της Πύλου, έχει σημειωθεί ελάχιστη πρόοδος στην απόδοση ευθυνών, **χωρίς**

βεβαίως καμμία επίπτωση σε κυβερνητικά στελέχη, κάποια εκ των οποίων διατρανώνουν αλαζονικά την αδιαφορία του κόσμου για τέτοια γεγονότα.

Το Βολτ προτείνει την ανεξαρτητοποίηση της δικαιοσύνης με συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες θα συμβάλλουν στον εκδημοκρατισμό της χώρας.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ Σ' ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΒΛΕΠΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΚΕΝΤΡΟ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΠΑ.Κ.Ο.Ε.)
ΚΕΚ ΠΑΚΟΕ
ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑ ΕΛΛΑΣ, ΟΙΚΟΕΝ, ΟΙΚΟ-ΓΗ

ΟΤΑΝ ΟΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΚΑΡΚΙΝΟ
ΟΤΑΝ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΦΙΑΛΤΕΣ
ΟΤΑΝ ΤΑ ΝΕΡΑ ΥΠΟΒΑΘΜΙΖΟΝΤΑΙ
ΚΑΙ Η ΧΡΗΣΗ ΤΟΥΣ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ
ΟΤΑΝ ΟΙ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΕΣ ΒΟΜΒΑΡΙΖΟΥΝ
ΑΝΕΞΕΛΕΓΤΑ ΤΟΥΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥΣ ΜΑΣ
ΟΤΑΝ Ο ΘΟΡΥΒΟΣ ΜΑΣ ΚΟΥΦΑΙΝΕΙ

- ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΑΔΙΑΦΟΡΕΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑ
- Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΣΟΥ ΑΣΠΙΔΑ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΜΕ ΠΡΟΤΟΓΕΝΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑΚΟΕ.
- ΔΩΣΤΟΥ ΤΗ ΔΥΝΑΜΗ ΝΑ ΣΤΑΘΕΙ ΔΙΠΛΑ ΣΟΥ,
- ΔΙΕΚΔΙΚΟΝΤΑΣ ΜΑΖΙ ΣΟΥ ΤΟ ΑΥΤΟΝΟΗΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΟΧΙ ΓΙΑ ΑΠΛΗ ΕΠΙΒΙΩΣΗ ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΖΩΗ.

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕ ΤΟ ΚΟΥΠΟΝΙ ΚΑΙ ΣΤΕΙΛΕ ΜΑΣ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙΣ
ΣΙΓΟΥΡΑ ΘΑ ΠΙΑΣΕΙ ΤΟΠΟ!!!**

Στη διεύθυνση: Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα ή με Fax στο 210 810 1609

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΤΗΛΕΦΩΝΟ – E-MAIL:

ΣΥΝΔΡΟΜΗ: ☐10€ ☐20€ ☐30€ ☐50€

ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΕΚΤΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΟΜΗΣΗΣ:

Τι φέρνουν οι διατάξεις του πολεοδομικού νομοσχεδίου

Με το νέο νομοσχέδιο το Υπουργείο Περιβάλλοντος φιλοδοξεί να ρυθμίσει το καθεστώς των αυθαιρέτων κτισμάτων και την πολιτική των κατεδαφίσεων.

Η έκδοση οικοδομικής άδειας, ακόμη και για οικόπεδα προ του 1985, αφορά σε **κτίσματα που πρέπει να συνδέονται με οδό πλάτους τουλάχιστον 3,5 μέτρων**, η οποία να διακρίνεται στις αεροφωτογραφίες του 1977, αλλά και να βλέπουν στον δρόμο ή να εφάπτεται το ένα εκ των ορίων τους, κατά τουλάχιστον 3,5 μέτρα σε αναγνωρισμένη οδό, από 25 μέτρα που ίσχυε.

Ειδικότερα, για τα **οικόπεδα πριν από το 1985**, αρκεί η ύπαρξη δουλειάς προϋφισταμένης του 1985, **χωρίς να απαιτείται «πρόσωπο» 25 μέτρων σε δρόμο υφιστάμενο το 1977**. Σε οικόπεδα **από το 1985 έως το 2003** το «πρόσωπο» οφείλει να είναι σε οδό που να υπήρχε το 1977, η οποία να συνδέεται με κοινοτική ή άλλη αναγνωρισμένη οδό. Το σχέδιο προβλέπει ότι ακόμη και αν δεν έχει κατασκευασθεί από δήμο ή άλλον δημόσιο φορέα, **ο δρόμος οφείλει να έχει συντηρηθεί από το Δήμο**.

Για τα **παλαιά οικόπεδα** προ του 1985 δεν θα υπάρχουν προϋποθέσεις δόμησης, εφ' όσον στην σχετική συμβολαιογραφική πράξη αναφέρεται ότι **το οικόπεδο είναι άρτιο και οικοδομήσιμο**.

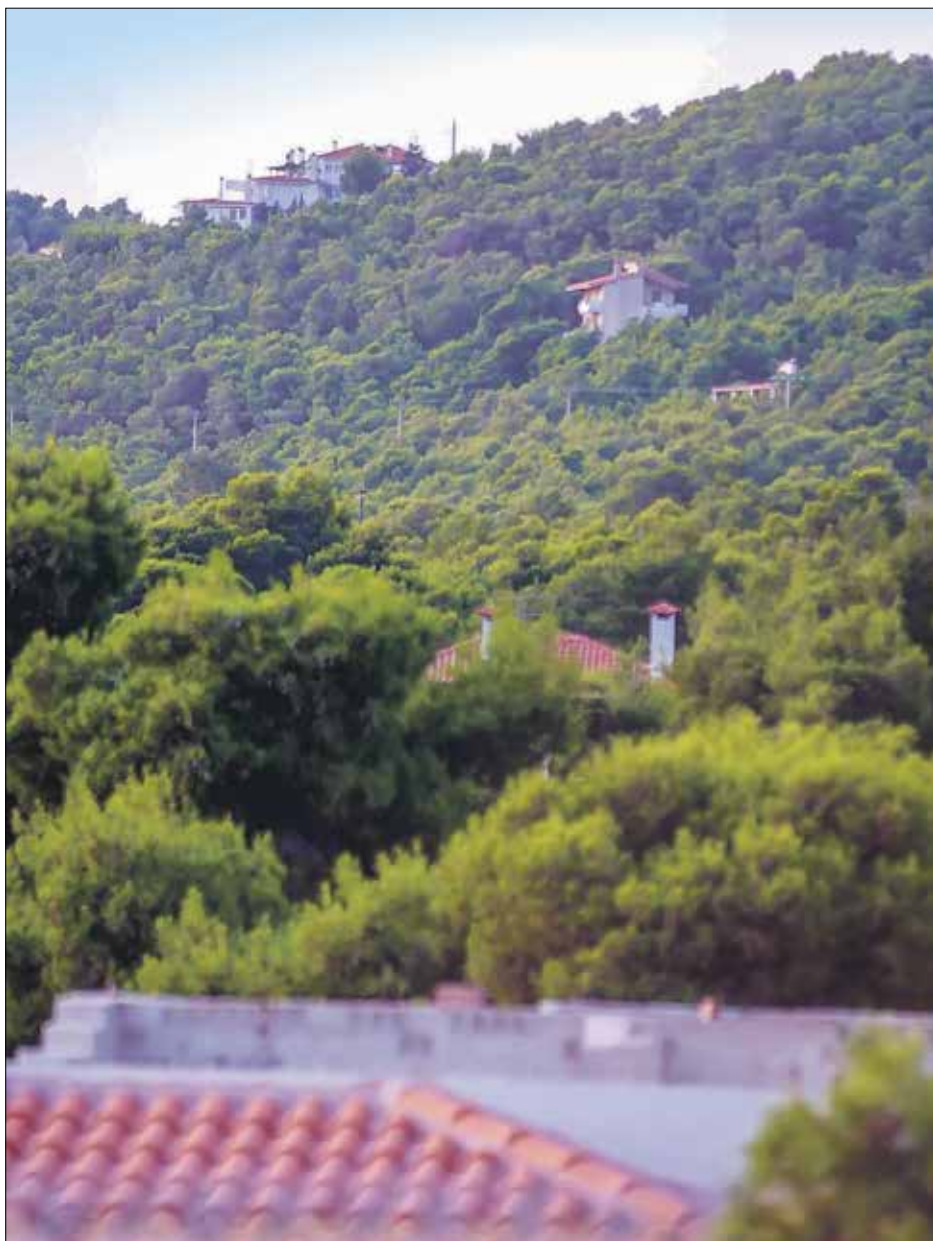
Στις διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπεται και **περιβαλλοντικό ισοδύναμο** που θα κατατίθεται πριν από την έκδοση της οικοδομικής άδειας σε **ειδικό λογαριασμό του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων**.

Σχετικά με τις κατεδαφίσεις αυθαιρέτων:

1. Καθορίζεται σαφές πεδίο αρμοδιότητας για **κάθε υπηρεσία του Δημοσίου που εμπλέκεται με την αυθαιρέτη δόμηση**, όπως είναι οι επιθεωρητές, η Κτηματική Υπηρεσία, το Λιμενικό, τα Δασαρχεία.

2. Θεσμοθετείται **σύστημα καταγραφής** του δομημένου περιβάλλοντος **με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα**.

3. Καθορίζονται ο τρόπος, η χρηματοδότηση και **η μεταφορά αρμοδιοτήτων** για τις κατεδαφίσεις στην **Κεντρική Διοίκηση**.

4. Κατεδαφίζονται **κατά προτεραιότητα** τα πρόσφατα αυθαίρετα κτίσματα.

5. Κατεδαφίζεται το σύνολο των αυθαιρέτων **με τελεσίδικα πρωτόκολλα κατεδάφισης** κάθε προηγούμενης χρονιάς.

6. Αυξάνονται οι **κυρώσεις** και τα **πρόστιμα** για τους διοικούμενους που **κατασκευάζουν αυθαίρετα**.

Το πρόγραμμα «**Κωνσταντίνος Δοξιάδης**» στοχεύει:

1. Στην **αποκατάσταση** προηγούμενων αστοχιών.

2. Στην **άρση εμποδίων** που καθυ-

στερούν την υλοποίηση έργων.

3. Στην **κοινωνική συνοχή**.

Επί πλέον, αυτό το πρόγραμμα αφορά σε **χρηματοδότηση πολεοδομικών μελετών μείζονος σημασίας**. Περιλαμβάνει τα τοπικά και τα ειδικά πολεοδομικά σχέδια, για την έκταση δημοτικών ενοτήτων (800 εν συνόλω) αλλά και μη, αντιστοίχως.

Επίσης, τις αυτοτελείς μελέτες για Ζώνες Υποδοχής Συντελεστού Δόμησης και μελέτες αυτοτελείς για οριοθετήσεις οικισμών και χαρακτηρισμού δημοτικών οδών.

March 15, 2024

WORLD CONSUMER DAY A DAY OF RESENTMENT AND NOT A CELEBRATION

The scourges of the pandemic (measles, streptococcus, meningitis, etc.) are afflicting the population, the ongoing energy crisis is exterminating the citizens, the economy is in the red in several countries of the world, Ukraine is still fighting for its freedom and precisely to it is becoming a nightmare and the genocide in Gaza continues well with all our rulers contenting themselves with simple...recommendations We hope that today's global consumer day will become a day of action, reflection, but also protection of the quality of life of citizens.

These are the reasons that P.A.K.O.E. considers that it is the right time for the consumer protection bodies and for the movements, to answer and take a position on the following.

- When there is no substantial coverage and protection from the holders of consumer rights, what do they intend to do?
- When the consumer becomes an object of exploitation by the "Lobby" of capital.
- When justice is not served, because of the slow, unreliable state machinery.
- When the consumer is bombarded with garbage-news-advertisements and he himself does not filter them at a rate of 95%.
- When he is suffocated by misleading advertisements on a daily basis and finds himself trapped in the nets of vultures who take advantage of him.
- When it regulates and determines the quality of life of the Banking system at the Global level.
- When the sick health system becomes subject to corruption.
- When 20 to 30 children lose their lives every day in war-torn Ukraine and the Gaza Strip.
- When hunger on the planet touches over a billion citizens, that is one in eight.
- When the main sources of food production are destroyed, contaminated and fallow.
- When food is suffocated with chemicals, it is mutated and adulterated in every way, always for the sole purpose of profit.
- When obesity, carcinogenesis, heart diseases, hypertension, diabetes, pandemics

Press Release
833
14/3/2024

ics are lurking, due to the unnatural diet and overconsumption on the planet. Today is not a day of celebration, it is a day of reflection, anger and sadness and organization. We claim a better quality of life every day and not just every year on March 15th.

The findings of PAKOE in the two years 2022-2023

For 45 whole years, P.A.K.O.E. continues to fight, to try, to research and to study, making public irrefutable evidence about pollution, adulteration, contamination, but also the dangerousness of our way of life, but also of food.

The Consumer Department of PAKOE has received too many complaints during the two years 2022-2023. Their content has been evaluated and it has carried out sampling, microbiological, chemical analyses, investigations in its certified laboratories, for unsuitable foods on the market. It has even proceeded with the necessary legal actions, in order to defend the protection of public health.

More specifically:

1. In some samples taken from points of sale, 19.5% of samples for all products were found to be unfit for consumption or adulterated. Product labels at many points of sale are 40% non-existent, 20% incomplete and 10% altered.

2. The dairy products in 12% of the

samples were found with expired dates and contaminated with coliform bacteria, while 23% of them had a significant burden of antibiotics. Also, 18% of these samples were adulterated with less fat content, while in yogurts the presence of preservatives was found and in many ice creams the absence of milk and the addition of synthetic colors. Adulteration was also observed in feta served in taverns and various restaurants, which is a white cheese sold as feta cheese made from goat's milk.

3. In the sausages in 35% of the samples, the nitrite and nitrate content was found to be higher than the normal limit.

4. In juices, serious misleading of the consumer public was observed as to what the packages actually contain. For advertising purposes they write the phrase "natural juice", while they contain a mixture of water and fruit-flavored dyes.

5. In soft drinks, the content of natural juice in 28% of the samples was found to be lower than the permissible limit. Also found in the market are soft drinks that can easily be classified as pharmaceuticals, psychotropics and should not be consumed casually by children.

6. In bottled water, serious irregularities were observed in terms of handling, storage, and disposal. Also, serious inaccuracies written on the labels

and concerning the controls of the General Chemistry of the State, which are in fact characterized as incomplete due to the fact that they are extremely limited to minimal for the number of bottled waters circulating in the Greek Territory. The movement and distribution of bottled water, especially in the summer months, in the areas of our islands is done under unacceptable conditions with open trucks under the hot sun and with temperatures above 38 degrees Celsius, when the limit is 18 degrees Celsius.

7. In the vegetables, after soil investigations, it was established the existence of a load of pesticides and nitrates in the cultivated soil and in their roots, as well as microbes.

8. In processed foods, modern processing methods have made today's foods highly processed, or otherwise referred to as over-processed and known as "the industrial products", which in addition to salt, sugar, oils and fats, they include substances not used in culinary preparations, especially additives used to mimic the aesthetic properties of minimally processed foods and their culinary preparations, and are usually poor in nutrients.

Beyond the nutritional composition, however, newly formed substances, some of which have carcinogenic properties (such as acrylamide, heterocyclic amines and polycyclic aromatic hydrocarbons), may be present in thermally processed foods. Also, the packaging of highly processed foods may contain certain food contact materials with postulated carcinogenic and endocrine disrupting properties, such as bisphenol A. Finally, highly processed foods contain approved but controversial food additives such as sodium nitrite in processed meat or titanium dioxide (TiO₂, a white food coloring), which has been reported to be carcinogenic in animal or cell models.

9. In bread, 3 prohibited improvers and additives were found in 15% of the samples.

10. Olive oil was found to be adulterated in 40% of the samples. However, the misleading of the consumer in what is stated on the labels of the bottles is indescribable and specifically it was found that: a) oils from the core of the olive seed are referred to as olive oil, b) poly-weathered oils with bad odors are mixed with new harvest oils and marketed as olive oil also, c) the existence of carcinogenic pigments was observed in 18% of the samples and all this when the price of olive oil has almost tripled

BECAUSE

Due to food scandals with genetical-

ly modified food, contaminated water, crops burdened with chemical fertilizers and pesticides, the consumer public is worried. Unfortunately, the concerns of the public remain unanswered by the authorities. This is why we are all wondering: Is March 15 a day of celebration and achievement or should it be considered a day of intense reflection and resistance to political strategies that do not care about human health, the environment, the quality of life and only care about pockets of the "lobbies" of filthy lucre.

The P.A.K.O.E. COMPLAINTS once again

- The carelessness and indifference of corruption circles, in the production and distribution of food and also in the provision of services.
- The lack of infrastructure for the continuous control of the traded products and the services provided.
- The lack of sensitivity of the authorities, to protect the consumer from all kinds of fraud in the provision of services, forgeries and excessive use of harmful substances.
- The criminal indifference with which government agencies deal with the problems presented in all areas of transactions and markets.
- The creation of over-consumption of useless and harmful foods that are misleadingly advertised by the media.
- The complete lack of objective information for citizens on nutrition issues.

The P.A.K.O.E. PROPOSES to the STATE

1. Systematic and continuous information of the citizens and especially the productive classes about the quality problems in the provision of services and food.

2. To operate the EFET in a meaningful way and to become a single control body with coordination responsibilities with specialized and sufficient staff.

3. Training and specialization of new people in the field of sampling and control of the provided services and food.

The P.A.K.O.E.

SUGGESTED to consumers

1. To carefully study the contracts of the services provided by banks and individuals as well as the labels with the composition of the products and the expiration dates.

2. To report without fear anything they perceive to the appropriate authorities, but also to the Consumer Center P.A.K.O.E. (Tel. 2108100805)

3. Be critical of the offered artificially standardized products and foods (meats, yogurts, creams, various children's preparations, colorful salads, devices and equipment).

4. Avoid genetically modified foods.

5. To project resistance against the over-consumerism projected by the media.

6. Not to store large quantities of vulnerable food.

7. To deal with their own food following traditional recipes and not to succumb to the consumption of ready-made and standardized meals.

The P.A.K.O.E.

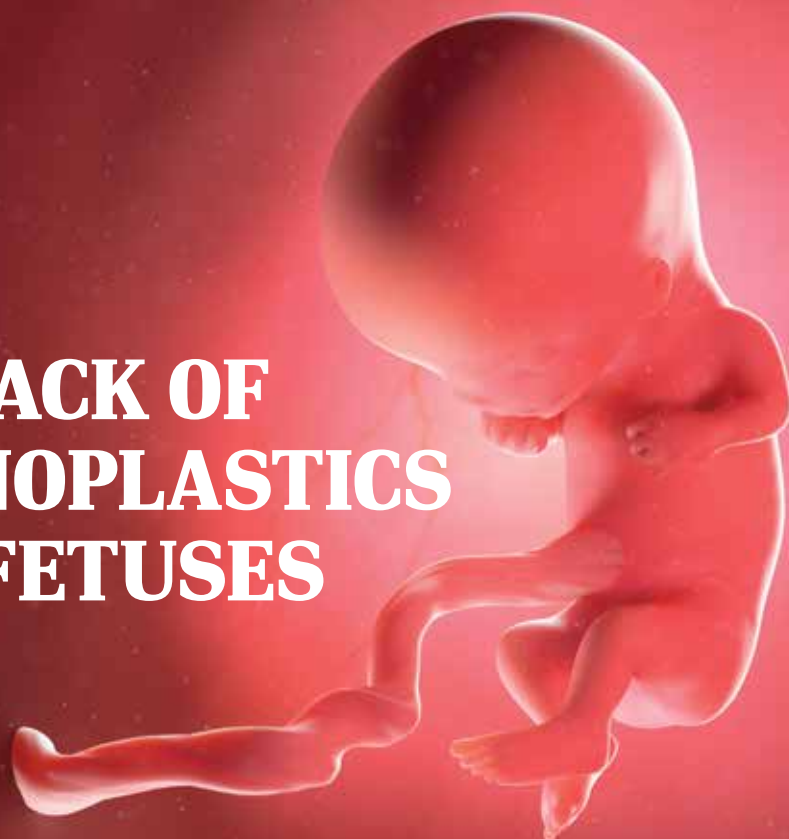
ADVERTISED FOR 2024

1. The creation of market control committees, especially now that accuracy has become unbearable for consumers.

2. Laboratory control in its certified laboratories for bottled waters, pastries and meats.

3. The organization of voluntary food control groups (super markets, popular markets, etc.).

ATTACK OF NANOPLASTICS ON FETUSES

PAKOE because it believes that the nanoparticles of plastics are proven to be carcinogenic and as shown below directly affects fetal life, therefore the government, which legislates and is considered "AUTHORITY" must force the industrialists to at least keep the production of plastic stable with a downward trend for the next three – four years and gradually to find – research efforts have been made – alternative products that will not be CARCINOGEN.

It is tragic that we risk the future of the next generations because of the criminal indifference of some who only care about their deadly "PROFIT"

WE WILL PERSIST

The PAKOE from January 2021 with the no. P.R.472/7-1-2021 had pointed out the dangers posed by plastic nanoparticles to mothers and fetuses, which

Press Release
832
13/3/2024

had been identified in the placenta after a normal delivery. The microplastic particles that were probably consumed by the mothers or inhaled, the scientists had claims they may contain chemicals that cause long-term harm to the mother and fetus, or may even disrupt the developing immune system. – These in 2021-

Even in 2022 with the no. P. R.602 / ATHENS 11- 02 -2022 PAKOE had supported Avaaz which urged the citizens of the planet to participate with their signatures, in an exhortation to the leaders of the whole world, to sign an international treaty to put an end to plastic pollution.

Now, a new study according to "Toxicological Science" confirms that significant amounts of microplastics even end up in the placenta of fetuses.

Tiny pieces of plastic have been detected in recent years in the air, in the soil, in the water we drink, and even in meat and vegetables. Due to their size, these microplastics end up in the human body but not only through ingestion but also through breathing. Although the numbers seem small (one microgram equals one millionth of a gram), the researchers say they are concerned about possible effects of an increasing amount of microplastics: according to the principle "the dose makes the poison", the higher the concentrations of these materials in the human body, the greater the risk of toxic effects. The quantities of polyethylene (PET), which corresponded to 54% of all plastics by weight, were greater. Finally, the study points out that the concentration of plastics in the placenta is only for nine months, so in the other organs the concentration must be greater.

**ΕΛΑ ΚΑΙ ΕΣΥ ΣΤΟ ΠΑΚΟΕ,
ΤΟΝ ΦΟΡΕΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΕΙ ΤΗΝ ΔΙΑΠΛΟΚΗ
ΕΝΤΑΞΟΥ ΣΤΟΥΣ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ ΤΟΥ**

The "scourge" of childhood obesity

March 4th has been established as World Obesity Day by World Obesity Federation.

Statistics are a nightmare

In this context, PAKOE decided to conduct research and publish scientific data on Greece.

Childhood obesity has been undeniably one of the major problems of the Western World for decades. Escalating upwards of course. Research upon research over the last few decades shows that childhood obesity is now a "integral thorn" in our everyday life.

Especially the years of the economic crisis, left their mark on this index, due to the impoverishment of a large part of the population, which inevitably led to the cutting of "luxuries" such as the proper nutrition of children and teenagers.

Indicative are the data of the Hellenic Nutrition Society of 2023, where the childhood obesity statistics rank us according to age from 1st to 2nd country in Europe. In teenagers, we are the 1st country in the European Union, while under the age of 5 one in eight children are overweight or obese, while we are in 3rd place in the European Union.

The Greece "enjoys" the sad first place, in indicators and correspondence with the average of European countries, in terms of childhood obesity. What is even more distressing, according to the relevant studies, is that the difference increases from the ages of four to six years, six to ten years and ten to twelve years.

But we have to see where the problem starts.

Causes of childhood obesity

• Family environment

A) Children with 1 obese parent have a 50% chance of becoming obese, while children with 2 obese parents have an 80% chance

B) The fast lifestyle of the parents and in response to their children who do not have the time to devote the necessary attention to their children's nutrition. Thus, they provide children with quick and easy meals, snacks, sweets.

C) Many times the parents or people from the close family environment (grandparents) for purely emotional reasons overfeed and force the child to eat something without him being hungry.

D) Another mistake parents make is

banning foods or using them as means of reward.

• Bad nutrition

The daily consumption of a full and balanced breakfast is also important. It has been proven that children who eat a good breakfast outperform in their relationship with children who do not eat anything or eat ready-made canteen snacks.

Foods such as chips, shrimp, chocolate, cookies, cheesecakes, soft drinks, which are high in fat and sugar and poor in nutrients will not help a child's performance.

• Genetics - Heredity

A tendency to obesity is inherited which can manifest itself if the environment allows it

The health effects

The effects of childhood obesity are multi-layered. In particular, it is observed that obesity in childhood can "accompany" a person into adulthood along with important health issues.

From cardiometabolic clinical disorders, to nutritional status, development and of course mental illnesses, which are "taboo", but few have dealt with this dimension of their challenge, namely childhood obesity.

Press Release
828
 1/3/2024

Greece: The land of Ochadelphism

From time to time, various governments and heads of the Ministry of Health have pledged to try to deal with the issue of ever-increasing childhood obesity and obesity in Greece in general, but unfortunately, as we have seen from the above data, the results only it clearly isn't.

As Unicef Greece reported on its website on March 24, 2023, according to the European Report on Obesity of the World Health Organization published in 2022, Greece is ranked third (3rd) among European countries with overweight and obese children under 5 years old (1 in 8 children).

At the same time, for the ages 5-9 years and 10-19 years, it is in the second (2nd) and first (1st) position among European countries, as approximately 1 in 3 children (37.5% and 35% respectively) are overweight or obese. In addition, according to the European Childhood Obesity Surveillance Initiative (WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative- "COSI") published in 2022, at the ages of 7-9 Greece ranks second (2nd) among the 33 countries that participated, with 42% of children in this age group being overweight or obese.

FISH FARMING IS PROBLEMATIC IN FOKIDA

PACOE DEMANDS FULL TRANSPARENCY IN THIS MATTER AND TO BE GRANTED BY THE MINISTRY OF ALL NECESSARY APPROVED PERMITS

● **WE FOUND NO FISH IN THE CAGES SAINT SPYRIDON ISSUING SOS**

On-site measurements and samplings were carried out by a PAKOE scientific team on Thursday, February 22, 2024, following complaints from citizens about the fish farms at the sites of Mavro Morot and Prasoudi of Phocis in the Gulf of Corinth in the presence of Alpha's television crew and our own journalists. From the on-site measurements, chemical analyses, and microbiological determinations (carried out in the certified and accredited laboratories of PAKOE), a large problem of exceeding the limits was found in a percentage greater than 70 % of the 29 samples we took. That's why the PAKOE scientific team will immediately repeat the sampling and on-site measurements.

This was stated by the president of PAKOE Panagiotis Christodoulakis.

PAKOE having in its possession documents

He puts the following questions to the authorities.

According to the above document, the Environmental Impact Study has been submitted by the Decentralized Administration to the Ministry of the Interior without yet being approved.

Will it be approved at some point? Can't they give approval?

The rest of the aforementioned documents mentioned have no meaning without the existence of the Environmental Impact Study.

1. Application for granting a license for veterinary conditions from the company to the Region

Directorate of Central Greece and Veterinary P.E. Fokida on 9.11.2023

2. Proposal for the approval of positive veterinary conditions by the General Directorate of Regional Agricultural Economy and Veterinary Directorate of Agricultural Economy and Veterinary Regional Unit of Phocis 28.11.23

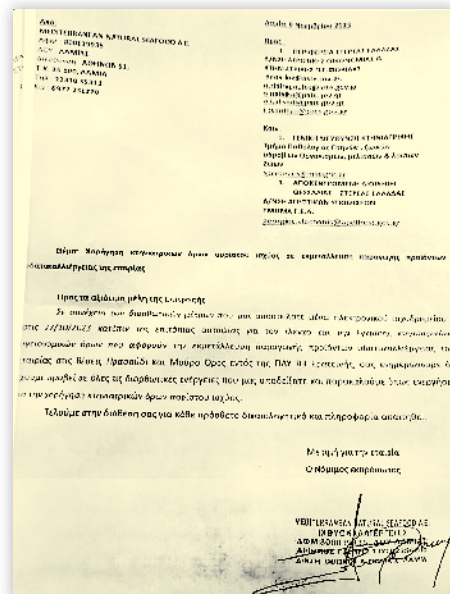
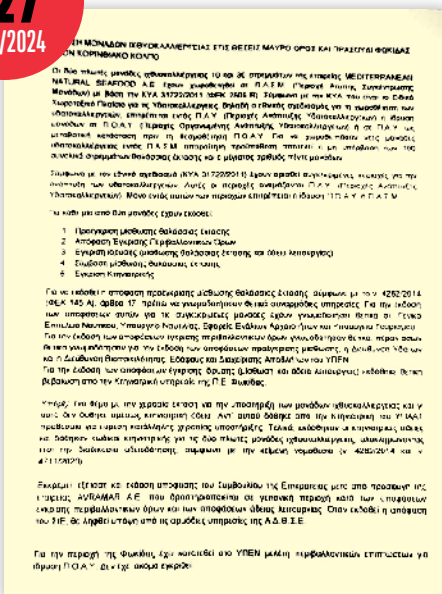
Is it possible within 19 days of the autopsy for the competent Committee to make a recommendation for approval???

In this country, this infamous "bureaucracy" is probably a myth.

Has the approval finally been issued?

Press Release
827
28/2/2024

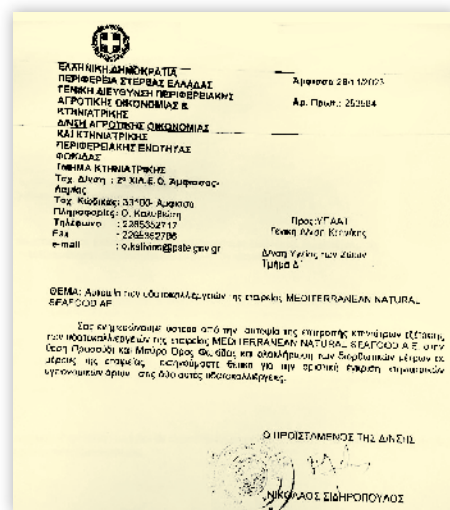

MAYOR DORIDOS' STATEMENTS AND HIS COMMUNICATION WITH PAKOE

On the day of PAKOE's visit, the Mayor stated to the Alpha television station: "If the measurements are not good, we will file them in the appeal we have made to the Council of State so that the decision is negative against the company, and positive for us and the citizens of Tolophonos municipal unit"

Although he stated the above on the same day, neither he nor any councilor met with PAKOE.

The PACOE the day before his visit decided to get in touch with the mayor, so that he would be present the next day.

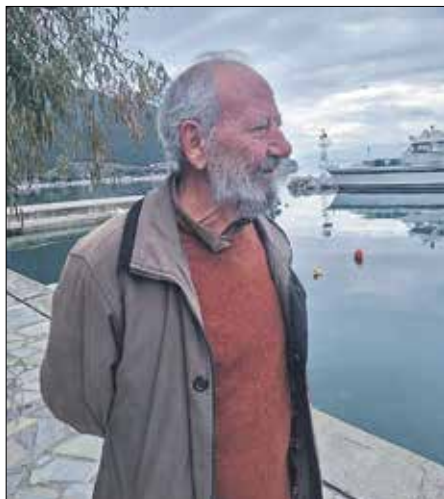
We believed that his presence was necessary as he could help us in conducting the investigation in a meeting that we would have in person by discussing the case with him and by quoting to us the documents that the Municipality has in its possession regarding the operation of the specific fish farms. However, the Mayor informed us that he will not be able to attend due to other obligations he has. The Municipality of Doridos has been fighting for this specific reason for months and when PAKOE wanted to offer help why was no one from the Municipality there to help in this specific situation???? PAKOE was not funded by anyone to conduct scientific and journalistic research. Nevertheless, the mayor gave us the telephone number of a resident of the area so that we could secure our transportation by boat near the Fish Farms, unfortunately we talked to three people from the area who own a Kayak, one of them could not, citing a visit to the hospital, the other discouraged us due to bad weather and the third one pleaded that he cannot serve us due to the capacity of the boat.

PAKOE tried the previous evening to contact the Mayor as it had contacted him in the morning as well but could not find him as he did not receive calls on his mobile phone, for this reason we also informed him via SMS and email about our visit for next day. Like the next day we tried to contact him but unfortunately we couldn't find him no matter how many calls we made. Where was the Mayor?? The municipal councilors????

Finally, the next day we visited the area and managed to find a resident of the area to take us by boat the scientific and journalistic crew of PAKOE as well as the journalist of Alpha.

In the areas of Agios Spyridonos, Agios Nikolaos and Kallithea, the locals are worried about the destructive consequences of similar investments on the natural environment of Doridos. By general admission, the residents report that it is not possible to destroy areas of particular natural beauty, the picturesque beaches and beautiful bays, on the altar of the profit of some private individuals, as well as tourist development and fish farms cannot coexist in these picturesque ports.

The former Municipal Councilor of Dorida and President of the Environmental Association in Monastiraki, **Mr. Ioannis Laios**, emphasizes to PAKOE: "Look, everything starts with the famous zoning plan for Fokida. 35% was given to metallurgy, another 35% to anamogenerators and photovoltaic parks and 15% to fish farms. Here, these areas are

Mr. Ioannis Laios

demarcated by the spatial plan for fish farming. But here we have a phenomenon where there are poseidonia meadows in the sea along the coasts, which poseidonia is where the fish spawn and also release much more oxygen than the trees in terms of their size. So this is protected, no environmental study includes it in the study. No one has ever been researched to say that here there is lavender poseidonia and not settle. Here, the tactic followed in the European Union in recent years, where producers are forced to make open sea cages, is not followed. But our country is a country of incredible indecency. Everyone does whatever they want, they have the good and smart lawyers who cover them and they can and do whatever illegalities they want and the local community unfortunately she is unrepentant. Because, let's give an example, the Municipality and the Region are naming bodies. The decisions are made by the Decentralized of Thessaly, where there is a government employee, a party employee, who always gives what the Prime Minister wants and says. From what we searched there are no environmental studies and we don't know if there ever will be. Let me give you an example from the Municipality, which came with environmental studies for wind farms, which were copy-pasted from other

regions of the country, from Viotia and from Karditsa. Such a disgusting phenomenon. It's swimming here in the summer, people normally." Finally he said "I believe as long as we inform the world, especially the youth, we hope for a better tomorrow. An informed youth is a threat to the ruling classes of our country. That is why they have led our youth to be ahistorical and iconoclastic on purpose. So that they can guide her.

Kostas, a resident of Agios Nikolaos, reports to PAKOE: "Agios Nikolaos

Mr. Kostas

is more touristic than Agios Spyridon. Here in Agios Spyridon, July-August, there are around 500 people including tourists. We played the games we played. You saw us, everyone wrote to us normally, nothing happened. You also see on the beaches below when you bathe, that is, where there was a clean sandy beach, you see fluff on the stones, let's say, you slide into the sea, these. This did not exist before. There are no fish. All the fish come here next to the fish farms."

Andreas, a fisherman from Agios Spyridon points out: "We have heard a lot about fish farms and now we are cautious. We await the results of the analyzes from you in order to have a clear picture. In addition to wanting to protect our environment, we are equally interested in protecting the name of the area that attracts thousands of people in the summer months, which for us is an important source of income."

Approaching the external cages of the fish farms, we did not find any fish. The sea was calm and normally the fish should have surfaced as the boat approached. Because this particularly troubled us on 27. 2. 2024 we contacted both the Alpha journalist, the fisherman who took us to the fish farms and Mr. Laios. Everyone was asked if they found out

the existence of fish and if they know how many fish are in the cages??? No one could answer us and they were also worried. For the aforementioned reasons, repeat sampling will be done immediately.

Europe is drowning in pesticides!!!

Regarding the Greek data, at the Finokalia station in Crete, the southernmost station in Europe at an altitude of 300 meters, it detected both fungicides, insecticides and pesticides, as well as 38 pesticides in particulate form. At the mountain station of Helmos in Achaia at an altitude of 2,300 meters, even at such an altitude pesticides were detected in the air, banned for years.

The pesticides cause burden on the respiratory system and skin irritation when they come into contact with it.

A desperate situation for the environment and our lives is described by the pan-European study in which researchers detected 58 pesticides in the European air, of which 22 were found flying in mountainous areas at high altitudes, through 29 different air pollutant measurement stations in 17 countries. The study was published in the scientific journal "Environmental Science and Technology" and in which researchers from the National Research Center for Natural Sciences DIMOKRITOS and the University of Crete participated.

According to the findings of the research published by the newspaper "Step", 2.4 million tons of pesticides were used worldwide in agriculture in 1990, while 4.1 million tons of pesticides were used worldwide in 2020, doubling in thirty years.

Press Release
825
23/2/2024

Cancer to humans, death to bees

Based on the concentrations detected, the researchers concluded that the pesticides atrazine, cyprodinil, spiroxamine, tebuconazole, terbutylazine and thiacloprid have much longer lifetimes in the atmosphere than estimated.

These are pesticides some of which have been banned by the EU. in 2004 because it acts as an endocrine disruptor and has a carcinogenic effect both for humans and extremely harmful for bees.

In addition, three other pesticides such as acetochlor, carbaryl and simazine, which have been banned nine years ago, have a persistent presence in the European air. Finally, the widely used pesticide DDT was also found in the environment, despite the fact that it was banned for a decade because it was shown to cause a lot of harm to animals as well as to humans.

PAKOE has repeatedly highlighted the uncontrolled trafficking and reckless use of pesticides that results in products containing prohibited substances that create conditions for a dangerous diet. The scientists and partners of PAKOE continue the systematic checks in street markets, supermarkets and open-air markets for the quality of the vegetables that are traded and reach the consumer's plate.

From the Arctic to Crete, Europe is sending out an SOS, drowning in pesticides. The planet is threatened and the quantities are constantly multiplying. THAT'S ENOUGH! Let's implement environmental practices, let's strengthen control mechanisms, let's protect our home and the future of our children!

But how will this be achieved when the head of the Commission, Ursula von der Leyen, under the pressure of pan-European agricultural mobilizations, something that unfortunately is also demanded by Greek farmers with the abolition of the new CAP, proposed the withdrawal of SUR, the regulation for the sustainable use of pesticides that aims to reduce the risks of chemical plant protection products?

Thessalians and farmers rightly protest... but there are also consumers

From the first moment in September 2023, PAKOE was in Thessaly where it recorded the devastating consequences of the extreme weather phenomenon "Daniel" - As we have emphasized from the beginning of the "candy" that is traded and called "climate change", this was created by the direct human interventions in the environment, has a NAME and in this particular case it is the Region of Thessaly and the Ministry of Environment and Energy.

PAKOE has been sounding the alarm for years with specific proposals, but the competent bodies... were worried about other things. Specifically, we proposed the following:

1) For more than 10 years, PAKOE has proposed the creation of two water basins in Thessaly with corresponding sinkholes for the water to leave through underground tunnels. The drainage potential would be for over 1000 tons of rain per acre per day.

2) After Janos and the disasters that occurred in 2020, a bunch of measures were announced. Half were never completed and what was done was on foot. So what happened? Once again we lived in the same project, viewers. We experienced the disaster and in Thessaly human

Press Release
824
21/2/2024

lives were lost, animals were lost, crops were lost and many houses that were built of stone.

Errors and omissions by those in charge, despair by those affected

Major problems continue to be faced by several areas of the prefecture of Larissa after the devastating floods that hit the Thessalian plain six months ago, with residents, farmers and breeders worrying about their properties, livestock and crops. Thessaly suffered total disasters, however, half a year later, no substantial intervention to fortify it from extreme weather phenomena has been carried out, while the citizens are protesting the supposed compensations and Mitsotakis' announcements that they have not yet seen!!! The 254-page report of the judicial expert Andrianos Gourbatsis on the investigation of the causes and conditions of the deadly bad weather Daniel that "suffocated" the Thessalian plain "burns" civil protection, the region and the municipalities.

In particular, the report mentions mistakes, omissions and insufficient anti-flood planning, while not all the anti-flood projects for which the Region of Thessaly had been financed from the previous bad weather (Ianos, Diomedes)

had been completed.

We ask: Will someone in charge go to jail???

What were they saying in 2020?

It is interesting to see what government officials were saying back in 2020. At the time, the Region of Thessaly was talking about the restoration and strengthening of the embankments of the Pamisos river, in a length of 10 kilometers, from Gelanthi to Mouzaki.

The Regional Governor Kostas Agorastos signed the contract for the project, with a total budget of 350,000 euros, financed by the Public Investment Program of the Region of Thessaly.

"We have signed the contract and the works of another substantial anti-flood project in the Regional Unit of Karditsa" have been declared by the Regional Governor of Thessaly Kostas Agorastos.

"We clean, restore, maintain and strengthen the embankments and slopes in the Pamisos river, from Gelanthi to Mouzaki. In Karditsa, the anti-flood works have been undertaken by GEK TERNA. The Region of Thessaly, with planning and foreseeing the future, is coming to complement the flood protection of the region. Public works are a constant battle of difficulties. In an intense, toxic period for society and the economy, due to price

increases in materials and fuels, we continue to design, finance and build useful projects. Thessaly is the first Region in the country in project tenders" added the Regional Governor.

The project included

- Cleaning of the bed of Pamisos in sporadic places
- Rehabilitation and reinforcement of embankments
- Reinforcement and protection of slopes with wire boxes.

Opposition MPs and MEPs have been barraging the government with questions about the causes of multi-year delays in drawing up and implementing flood planning in the wake of the deadly Daniel floods.

The compensations are missing

Those of the residents of Thessaly who were affected by the extreme flooding phenomena of September 2023 and who have already filed damage claims continue to live in despair, as they have not yet seen the color of the money from the compensation promised by the government.

The flood victims are enraged by the delay in the payment of compensations and are still counting their wounds, while the farmers, who are the backbone of the economy of the Thessalian plain, are forced in many cases to leave their fields.

In his recent visit, on December 8, 2023, to Thessaly, Prime Minister Mr. Kyriakos Mitsotakis apologized to those affected for the delays and spoke of an "extremely complicated process". "We are still proceeding with great speed in the payment of all relevant compensations. I know there are delays, I know there are complaints, but I want everyone to understand that it is an extremely complicated process," said Mr. Mitsotakis.

Really, what do you have to say that six months later the compensations have not been paid, Mr. Mitsotakis? How will these households live? How will farmers and ranchers produce? How will the once rich and now crippled Thessaly get back on its feet?

The Panhellenic Center for Ecological Research practically stood by the flood victims of Thessaly from the first moment and continues to press and claim better living and hygiene conditions.

PAKOE is next to the farmers... with a SINGLE DISAGREEMENT!

PAKOE stands by the fair struggle of the farmers and supports the agricultural mobilizations.

That is why Kyriakos Mitsotakis and

the New Democracy government must stop being indifferent to the future of the farmers and of our entire country.

Their demands, as described below, are fair and concern the protection of their income from the enormous cost of production. All over Europe, in Greece the peasantry is fighting to be able to stay in their place and cultivate the fields. He fights against the EU's Common Agricultural Policy. which cuts the basic aid, which has led to agricultural products reaching the shelf very expensive, while at the same time the producers cannot survive.

But we must protect consumers, by forcing the actions of farmers, the European Union and the Greek Government to find safeguards to get rid of carcinogenic pesticides and fertilizers.

The only disagreement of PAKOE regarding the demands of the farmers is the free and reckless use of pesticides and fertilizers, through their request "Not to implement and renegotiate the New CAP" because this will have disastrous consequences both for our environment and on the consumer's plate.

THE REQUESTS OF THE AGRICULTURAL BLOCKS OF THE COUNTRY IN DETAIL

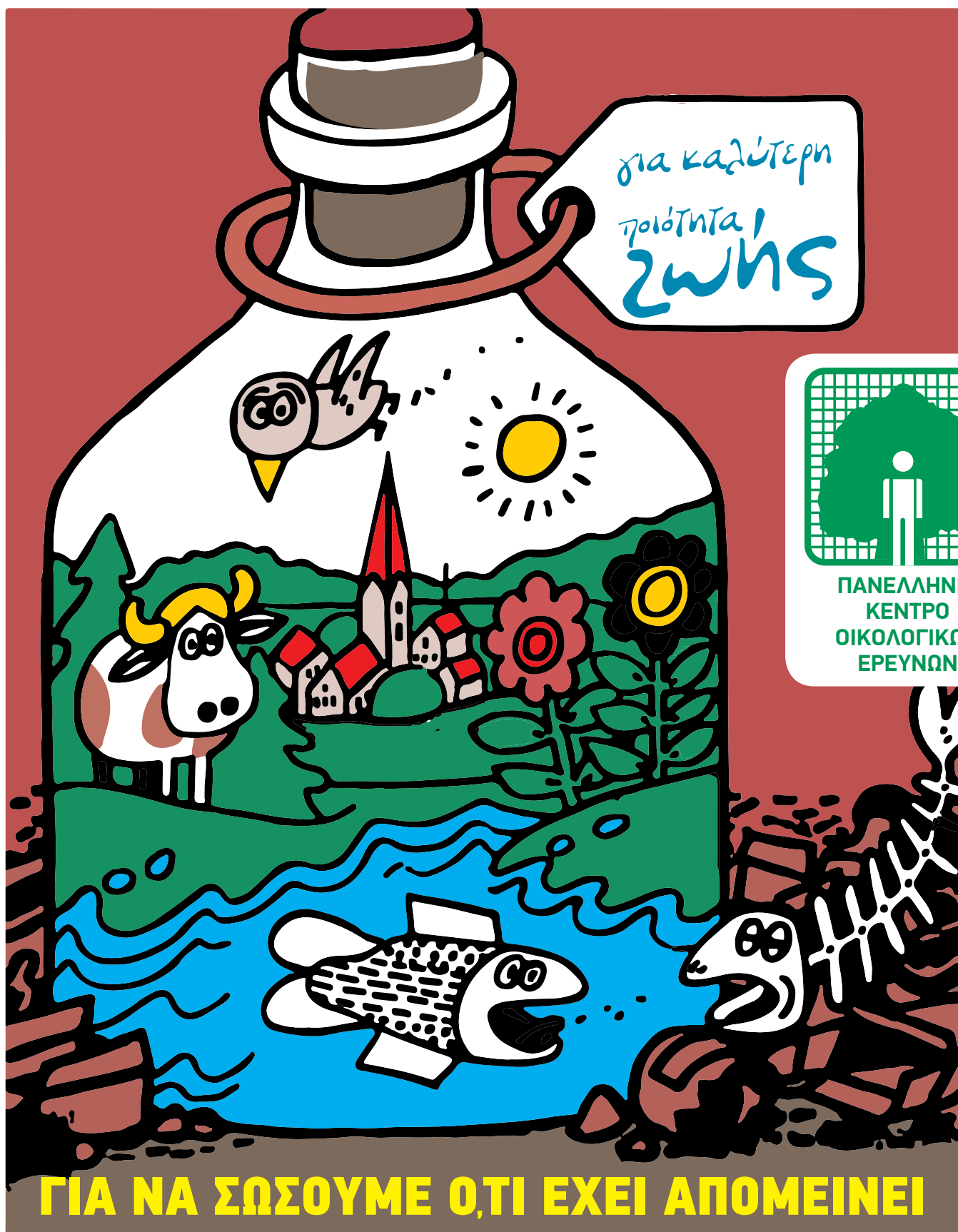
-Reduction of production costs with measures such as:

- Establishment of rural tax-free oil
- Ceiling of 7 cents/Kwh in the agricultural stream
- Subsidy of means, supplies and animal feed and abolition of VAT.
- That the New CAP not be implemented and renegotiated.

-Replenishment of lost income in crops that have a production loss that is not covered by ELGA as well as plant and animal products that were sold below production costs. Compensation from ELGA for all damages and diseases at 100% of the actual damage and not the insured value.

- To take measures and carry out checks by the Government to stop the "to be greek" of plant, animal and beekeeping products.
- Prices that cover production costs so that we have income for our livelihood and cultivation needs.
- Infrastructure projects for the anti-flood shielding of the Country.

45 ΧΡΟΝΙΑ ΑΓΩΝΕΣ ΜΕ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ

Νικολάου Φλώρου 8, 115 24 Αθήνα - Τηλ.: 210 810 0804-805

ΠΟΛΥ ΣΥΝΤΟΜΑ ΜΑΖΙ ΣΟΥ

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ – ΠΑΚΟΕ TV

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ – RADIO ΠΑΚΟΕ

στα Youtube, στο Facebook, twitch, SITE

ΖΩΤΑΝΑ ΚΑΤΑΓΓΕΙΛΕ ΜΑΣ Ο,ΤΙ ΠΕΦΤΕΙ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΣΟΥ

ΖΩΤΑΝΕΣ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΜΕ ΕΡΕΥΝΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

- i. ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΣΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΟΥ ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ
- ii. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ! ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥΣ, ΓΙΑΤΡΟΥΣ ΚΑΙ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ;
- iii. ΤΡΑΠΕΖΕΣ: ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΕ ΒΑΘΟΣ ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΜΑΣ ΛΗΣΤΕΥΟΥΝ
- iv. ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: ΠΟΣΟ ΦΙΛΙΚΕΣ ΕΙΝΑΙ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ;

**ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΣΑΣ ΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΚΟΕ**

ΕΙΝΑΙ ΣΙΓΟΥΡΟ ΠΩΣ ΟΤΑΝ ΔΕΙΣ ΔΕΝ ΘΑ ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΒΓΕΙΣ

ΠΑΚΟΕ: 45 ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΠΛΑ ΣΟΥ!

ΤΗΛ: 2108100805, 2106924338

email: pakoe@pakoe.gr